

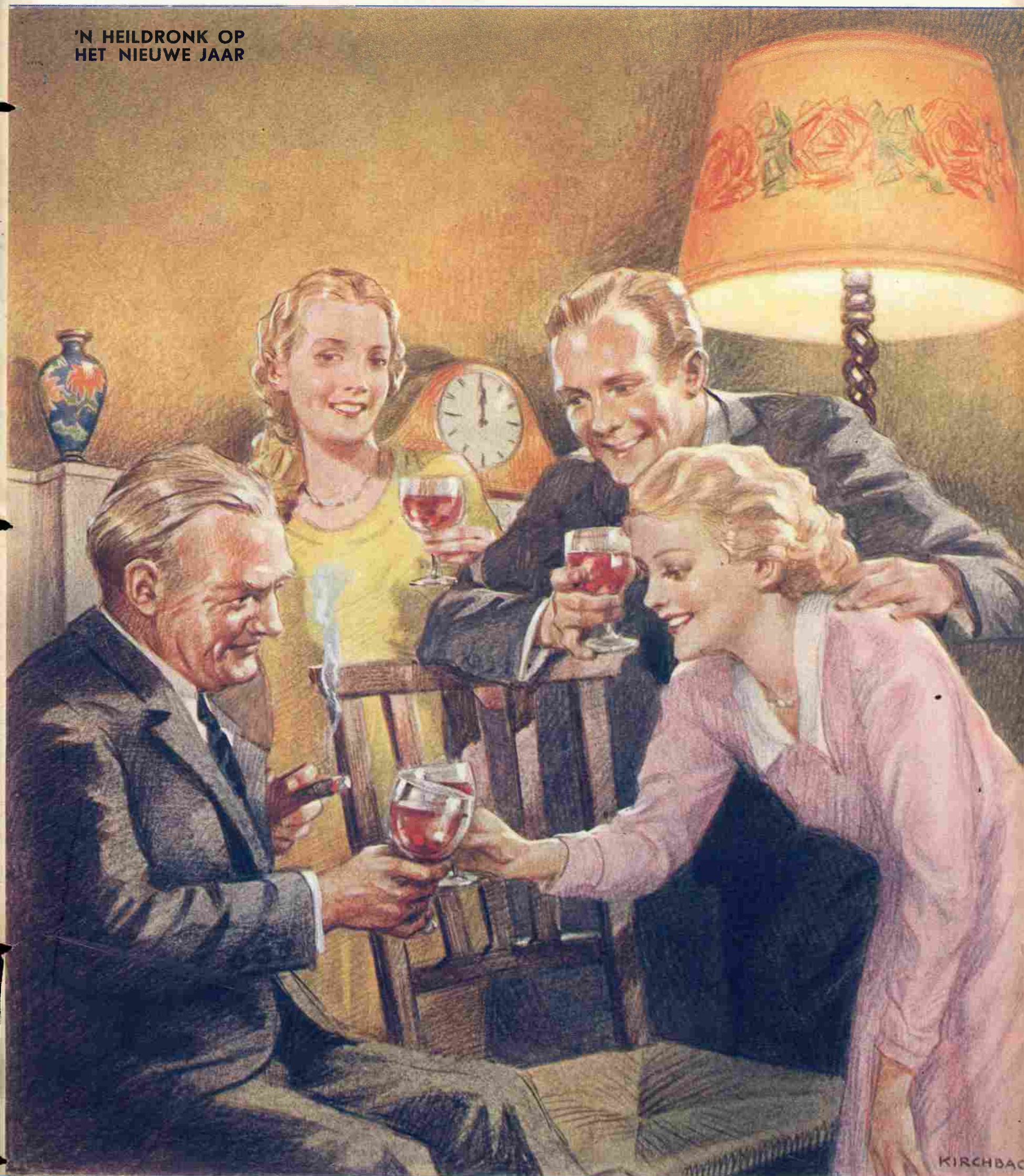
ONS ZEELAND

PANORAMA

31 DECEMBER 1936 - No. 53

LOSSE NUMMERS 15 CE

'N HEILDRONK OP
HET NIEUWE JAAR

KIRCHBAC

LEEST: EEN VOLK ZINGT, EEN VOLK SPREEKT

HOE ZINGEN ZIJ?
HOE SPREKEN ZIJ?

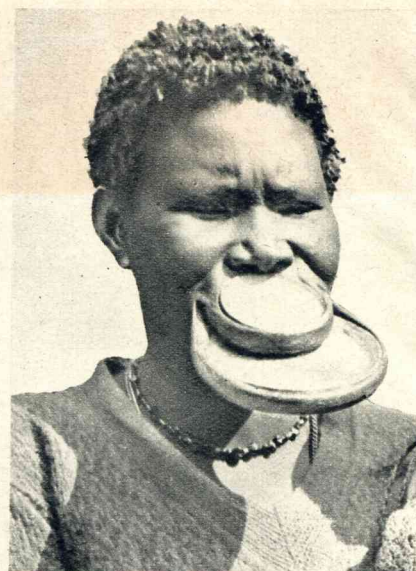
De bewoner uit Tibet?

De Indiaansche medicijnman?
Zuid-Amerika.

De Indiaan uit het hooge Noorden?

De negerin uit Oeganda? (Afrika).

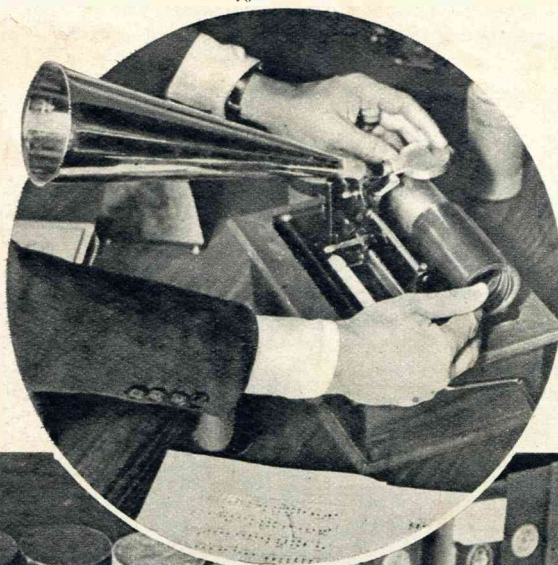
EEN VOLK ZINGT, EEN VOLK SPREEKT

Ieder land, en in dat land iedere groote stad, heeft zijn bijzondere musea, niet alleen van schilderijen, maar van curiositeiten, van oudheden, van wetenschap of techniek. Een der meest curieuze inrichtingen ter wereld evenwel vindt men te Berlijn: wij bedoelen het aldus genoemde Phonogram-archief, het muziekarchief der volkeren buiten Europa. Het getal dergenen, die van het bestaan van dit zeer bijzondere instituut op de hoogte zijn, is wel zeer gering. Toch bezit het voor de beschavingsgeschiedenis der menschheid een groote belangrijkheid. Want deze onderafdeeling van het Berlijnsche Museum voor Volkerenkunde dient zoowel dezen laatsten tak van wetenschap als de muziek, en is dan ook in het bezit van een zeer waardevolle en zeldzame collectie stemdocumenten. De schappen der stellages zijn gevuld met de in den loop der jaren bijna volledige verzameling volkswijzen en spreekstemmen van alle exotische volken van

Pijnlijke ordening brengt klaarheid in het stemmen-gewirwar der volken. Elke huls wordt zorgvuldig genummerd en gecatalogiseerd.

Van een zeer bijzonder museum

Een wasrol, waarop een dans uit Vuurland is opgenomen, wordt op het apparaat gezet om te worden afgedraaid.

den aardbodem. Onderzoekingsreizigers hebben ze op hun tochten opgenomen op phonograaf-walsen, missionarissen hebben ze meegebracht uit verre gewesten. En zoo heeft men van de vier windstreken der aarde een aantal „sprekende” documenten verzameld, die den bezoeker, den muziek- of den taalvorschcr nauwkeurig weergeven hoe een bepaald volk spreekt of zingt.

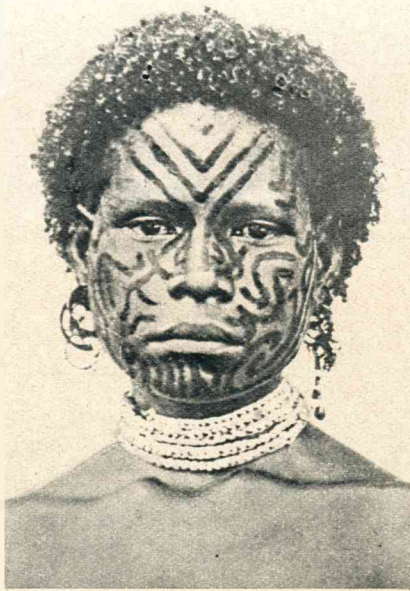
Een blik in den catalogoog, een greep in de genummerde rollen-rijen, en men hoort de rauwe keelklanken van den Duala-neger, de bezweringsformule van den Indiaanschen medicijnman met zijn eentonigen zing-zang, de neusklanken en neusstemmen van de Arabieren met hun plotselinge toonsprongen, het zonderlinge hooge geluid van voor onze Europeesche ooren valsch zingende Chineezcn en Japanners, of het melancholieke, eentonige

De gecatalogiseerde, in Europeesch notenschrift gedrukte muziek, waarvan de gramofoon-rollen elders zijn ondergebracht. Hoe groot deze collectie zijn moet, blijkt wel uit het feit, dat we hier alleen de letter A bijeengebracht zien.

De woestijnbewoner uit Arabië?

De bewoner der Papoea-eilanden?

Het Japansche meisje?

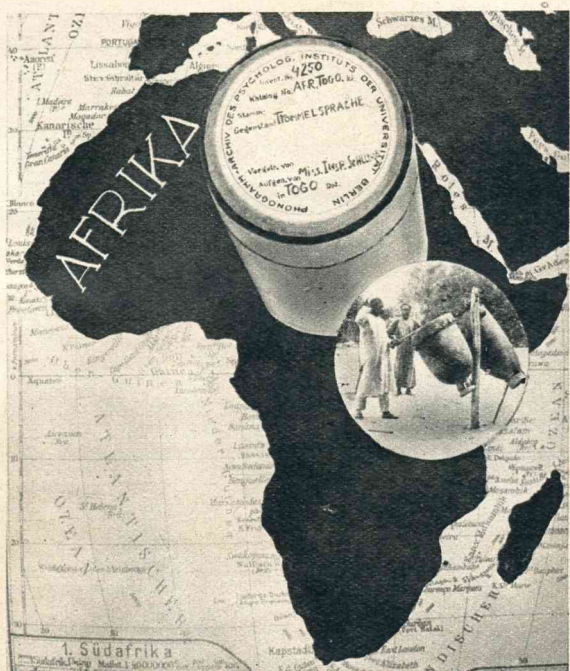
De Zuid-Amerikaansche neger?

tempelgezag van den Balinees. We noemen slechts enkele groepen. En al deze op stalen cylinders overgebrachte volkswijzen worden door speciale en vooral muzikaal sterk ontwikkelde geleerden in Europeesch notenschrift overgebracht en ook in druk voor het nageslacht bewaard.

Wie eenigszins met muzikale notitie op de hoogte is, zal begrijpen, voor welke moeilijkheden degene komt te staan, die deze vaak zoo geheel anders gearde muziek, deze op zoo geheel andere toon-

Het Phonogram-archief dankt zijn ontstaan aan het privé-initiatief. Omstreeks het begin dezer eeuw kwam een troep hofdansers van den koning van Siam met het eigen orkest naar Europa. De psycholoog Karl Stumpf legde, als eerste, de prestaties dezer vreemde, exotische musici op de gramfoonplaat vast, om deze opnamen te benutten voor studies over het Siameesche toonsysteem. Toen later Japansche, Chineesche en Indische muziekkapellen naar Europa kwamen en gastvoorstellingen gaven te Berlijn, legde hij ook deze phonographisch vast, en de grondslag der beroemde collectie van het Berlijnsche museum was gevestigd. Men breidde de collectie steeds uit, en nam niet alleen op, wat zich per toeval presenteerde, maar verzocht ook missionarissen en wereldreizigers het hunne tot de unieke verzameling bij te dragen.

Voor het publiek is dit museum niet toegankelijk, zooals men wel zal kunnen begrijpen, doch muziekstudenten en taalvorschers vinden hier een schat van materiaal, terwijl ook de modernste aller vindingen, de radio, van dit zeldzame archief een dankbaar gebruik kan maken, en dit dan ook met de voortvarendheid, welke dit instituut kenmerkt, niet nalaat.

In de hier afgebeelde doos bevindt zich de wasrol, waarop de trommelsignalen der Togo-negers zijn vastgelegd.

schaalbegrippen gebaseerde melodieën, in ons notenschrift moet overbrengen. Hoe gecompliceerd zulk een transcriptie is kan men afleiden uit het gebruik dat daarbij moet worden gemaakt van een zeer fijn meetinstrument, dat onze normale octaaf onderverdeelt in twaalfhonderd zwevingen van verschillende toontrillingen.

Ofschoon men sedert de ontwikkeling der gramfonische-opname-techniek beschikt over zeer fijne instrumenten, bedienen de wereldreizigers en missionarissen zich toch nog altijd van de z.g. dictaphoon, waarvan op sommige kantoren nog wel gebruik wordt gemaakt voor het dicteeren van brieven. Dit instrument kan men overal meenemen en gebruiken, wijl het weinig gecompliceerd is, weinig plaats inneemt, terwijl ook het bewaren der der rollen — mits goed verpakt in de origineele ronde, daarvoor bestemde kartonnen doozen — veel gemakkelijker is dan het bewaren van vlakke gramfoonplaten.

Het overdragen — met behulp van den tonometer welke een normale octaaf in 1200 tusschentonen verdeelt — van exotische muziek in Europeesch notenschrift.

De metronoom meet de snelheid van de muziek, gespeeld bij een Maleische dans-scène.

MISTLETOE IN DEN NIEUWJAARSNACHT

DOOR MORTIMER HEURTER

Phyllis Norman kon er zich later over verbazen, dat het juist Roger Lennox was geweest, die de doodgewaande herinnering aan Owen Drummond voor haar had doen herleven, zij het dan ook onwetend. Als gewichtige gebeurtenissen in het leven van den mensch hun schaduw vooruit werpen, was hij het in ieder geval geweest, die de schaduw voor haar zichtbaar had gemaakt. Tot eigen teleurstelling en verdriet...

Het gebeurde op een liefdadigheidsbal in Glasgow. Het was op Tweeden Kerstdag en zij had zich den heelen avond uitstekend met hem geamuseerd. Zij zaten aan een tafeltje uit te rusten en eensklaps zei hij een van die dwaze dingen, die alleen maar kunnen opkomen in het hoofd van een man, die verliefd is.

Haar blik volgde eenigen tijd de dansende paren en plotseling werd zij zich bewust, dat Roger haar onafgebroken gadesloeg. „Wat kijk je me aan, je ziet toch niets vreemds aan me?” vroeg ze, haar gelaat naar hem toewendend.

Zij zag dat hij uit zijn gedachten opschrok. „Volstrekt niet,” lachte hij. „Ik zat te droomen. Ik geloof, dat ik dat dag en nacht zou kunnen doen. Jou alleen maar aankijken en droomen...”

Op hetzelfde oogenblik was zij er: die herinnering. Opgeroepen uit een verleden, dat zij de laatste jaren dood had gewaand...

Een dansaal in Glasgow, maar niet deze. Zij aan een tafeltje. En tegenover haar Owen Drummond, met zijn jongensachtig knap gezicht en overmoedige zoekende oogen. Zij hadden gedanst en toen zij gezeten waren, werd Owen eensklaps ongewoon stil. En zijn droomende blik week geen seconde van haar gelaat.

„Wat is er?” vroeg zij verlegen.

„Vraag me niets, Phyl,” antwoordde hij glimlachend. „Woorden zijn soms wreder dan daden. Laat me naar je mogen kijken, om stil te kunnen droomen...”

Dát was de herinnering, die Roger Lennox onbewust vanonder het stof van zeven jaren voor haar ophaalde. De schaduw, die spoedig zou blijken door gewichtige gebeurtenissen in haar leven vooruit te zijn geworpen. De schaduw ook, die over de stille vreugde van dezen avond viel...

Roger Lennox had niets bespeurd van de verandering, die plotseling over haar kwam. Hij leefde te diep in zijn droomen. Nauwelijks twee minuten geleden was hij tot een besluit gekomen. Over twee maanden was zijn verlof om en keerde hij naar Canada terug. En Phyllis was de vrouw, die hem vergezellen zou. Dat hoopte hij tenminste.

Zij was knap en gracieus, en daarbij ernstig en toegewijd van karakter. Juist de vrouw, die een man daarginds noodig had. Die in staat was een man zóódanig te boeien, dat de eenzaamheid haar barre verschrikkingen voor hem verloor. En die daarenboven genoeg moed en idealisme bezat, om zich voor het kleine wereldje, dat rond een afgelegen handelspost lag gegroepeerd, nuttig te kunnen maken. Ja, hij zou haar vragen. Niet hier, maar over een paar dagen in de eenzaamheid van Balloch Castle, waar zij allebei door goede vrienden genoodigd waren het Oudejaar te komen vieren...

„Ik vind het heerlijk, dat je met Oudejaar óók op Balloch Castle zult zijn,” bracht hij eensklaps zijn blijdschap onder woorden. „Openhartig gesproken, was ik aanvankelijk van plan voor Wren's uitnodiging te bedanken. Het verblijf op zoo'n oud, eenzaam gelegen kasteel staat me niets aan. Maar toen ik hoorde dat jij ook zou komen, veranderde ik natuurlijk van besluit.”

Nu pas viel het hem op, dat zij er eensklaps ongewoon bleek uitzag. „Wat is er?” vroeg hij bezorgd. „Je ziet zoo vreemd.”

Phyllis schrok op uit haar kwellende herinneringen. „Ik Ben een beetje moe,” zei ze met een mat glimlachje. „Ik geloof dat ik er goed aan zal doen, als ik naar huis ga.”

„Jammer,” zei hij spijtig. „Maar ik zal even een taxi halen. Mag ik je thuis brengen, Phyl?”

Zij wist dat zij hem verdriet deed met te weigeren, maar zij kón niet anders. Zij moest alléén zijn, om die schaduw onder het oog te zien. „Toe, geef je geen moeite, Roger,” verzocht zij dringend. „Ik ben er zóó en het is immers toch goed.”

Hij schikte zich zuchtend en hielp haar instappen, toen de auto voorkwam. „Tot ziens op Balloch Castle, Phyl,” zei hij, ongewoon ernstig.

„Tot ziens en dank voor het genoegen,” antwoordde zij hartelijk. Toen reed de auto weg en was zij alleen, zooals zij gewenscht had. Alléén — met de herinnering aan Owen Drummond, zijn schaduw...

Een herinnering kan oppermachtig zijn en heel het gevoelsleven beheerschen. Phyllis moest het onder vinden. De gedachte aan Owen Drummond bleef haar voortdurend bij. Zij had velerlei herinneringen aan die eerste jeugdliefde. Vroolijk en teere, onaangename en schrijnende. De laatste het meest. Zij kon slechts aan weinige gelukkige uren terugdenken — aan zooveel te meer dagen echter, waarop zij zich diep ellendig had gevoeld.

Het was een bewogen tijd geweest. Owen Drummond had alles in het leven meegekregen, om het tot een behoorlijke maatschappelijke positie te brengen. Een goede opvoeding, een vermogen en den invloed van een aanzienlijken naam. Maar zijn leven werd beheerscht door één hartstocht: zijn liefde voor het spel en de rennen. Een hartstocht, die zijn ongeluk zou worden.

Zij had alles van tevoren geweten. Zij was gewaarschuwd toen het gerucht ging, dat zij zich met Owen Drummond verloven zou. Men had haar zelfs voorspeld, dat het mis zou gaan. Doch met alle naïveteit van haar achttien jaren had zij geloofd, dat de liefde een wonder aan hem bewerken zou. Zelfs nog, toen de vrees dat de voorspelling aan hem voltrokken zou worden, als een engel in haar hart begon te steken. Dwaas, die zij was geweest...

Véél eerder nog dan dat zij had gevreesd, was het einde gekomen. Owen Drummond had alles verspeeld, wat hij bezat: geld, toekomst en een eerlijken naam. Zijn familie had hem verstooten en dáárop was ten slotte het stormachtige onderhoud gevolgd, dat óók een eind maakte aan hun verlovings.

Dát was de meest kwellende herinnering. Zij had geweten hóé diep een zwakkeling zich vernederen kan, die arm en berooid en vervuld van angst voor een onbekende toekomst, zich aan zijn laatste steun in het leven nog hoopt op te kunnen trekken. Zij had het geweten dien avond, toen hij op zijn knieën voor haar lag. Maar het besluit, dat zij had genomen, had onwrikbaar gestaan. Het geloof was verdwenen, haar vertrouwen in hem vernietigd. Alleen een káns had zij hem nog gelaten. „Bewijs me, dat het je ernst is met je beloften en voornemens. Tóón dat je een man bent, die zich beheerschen kan en respect verdient. Zoek je eigen weg door het leven en kom terug, als ik mijn geluk veilig bij je kan achten...”

Geen mensch ter wereld had ooit geweten, hoeveel tranen haar dit afscheid had gekost. Zelfs Jess niet, haar meest vertrouwde vriendin. Het was zeven jaar geleden en de herinnering aan dien vreeselijken avond bewoog haar weer opnieuw, nu zij er aan terugdacht. Zij had gewacht na dien avond, langen tijd. Het geloof mocht gestorven zijn — de hoop was blijven leven. Jarenlang. Maar niemand, die Owen Drummond kende, had hem ooit weer teruggezien.

„Ondergegaan,” werd er gefluisterd. Zij had het niet gehoord. Maar ook zónder die noodlottige uitspraak was de hoop langzamerhand verdwenen. Het verdriet sleet en over de schrijnendste herinnering spreidde het leven den sluier der vergetelheid. Zij leerde hem vergeten — zij wist ten slotte niet meer, dat zij op iemand wachtte. Maar een herinnering kan nooit zóó diep in het verleden begraven liggen, of zij kan op de meest onverwachte oogenblikken weer tot leven worden gewekt. Het waren

slechts een paar verliefde woorden geweest, die dit schijnbare wonder hadden bewerkt. Maar toevallig woorden, die door hun overeenkomst met die andere woorden de gevoeligste plek in haar hart hadden geraakt...

Phyllis prentte zich in, dat zij niet meer aan Owen Drummond denken moest, toen zij dien middag in den trein naar Balloch stapte. Het verleden was dood. Owen Drummond waarschijnlijk ook. En in ieder geval was het een dwaasheid, zich thans nog gebonden te voelen door een belofte, die zij zeven jaar geleden had afgelegd en die Owen geen oogenblik ernstig scheen te hebben genomen. Met die gedachte verliet zij in Balloch den trein.

Jess, die sinds een jaar lady Clifford heette, was er om haar af te halen. Onderweg naar Balloch Castle wees zij Phyllis op den grauwen hemel, die het Loch Lomond overkoepelde. Hij zat dichtgestapeld met laaghangende, loodgrijze wolkengevaarten.

„Allemaal sneeuw, Phil. Dat wordt een wit oud-en-nieuw.” Eensklaps viel haar iets vreemds op in het gelaat van haar vriendin. „Je ziet er onvooroordeel uit,” zei ze met een critischen blik. „Een beetje melancholiek. Je tobt ergens over. Of vergis ik me?”

Ze hadden geen geheimen voor elkaar. „Ik heb getoht. Er was iets dat me hinderde. Neen, niets waarover je zorg hoeft te hebben, hoor. Een herinnering, anders niets.”

„'t Is een dag voor herinneringen,” zei Jess wijs. „En voor melancholie. Hoe heet het gewoonlijk? Het oude, dat op het punt staat te vergaan en het nieuwe, dat gaat komen. Is het niet zoo? Het gaat wel over, Phyl. Je moet aan het nieuwe denken en niet aan het oude.”

„Ik zal mijn best doen,” lachte Phil en toen waren zij er.

Balloch Castle was een oude roofridderburcht aan het strand van het Lomondmeer. En Wren Clifford de gemoedelijkste roofridder, die ooit als Laird van Balloch door de kleine kijkvensters over den omtrek had uitgezien, om naar argelooze bezoekers of voorbijgangers te speuren.

„Kijk, daar gaat de dokter,” wees hij zijn vriend Roger in de diepte. „Aardig hè, dat uitzicht? Vroeger wierpen ze hier van boven met kokend pek naar de soldaten van 'n zekeren Jacobus. Het kan ook 'n Karel geweest zijn. Ik ben niet zoo erg sterk in de geschiedenis van m'n voorzaten. Dit hier heet een bastion. Ik was van plan er kippen te gaan houden, beneden pikken ze al het zaad uit m'n groentebedden. Maar Jess wil het niet hebben. Kijk, daar komen ze...”

Hij bedoelde Jess en Phyllis. Roger Lennox omvatte Phyllis' hand met een warmen druk. Hij was vastbesloten, den kogel vandaag nog door de kerk te jagen en hun verlovings om twaalf uur bij wijze van nieuwjaarsverrassing ter tafel te brengen. Als Phil hem tenminste wilde hebben, waarvan hij niet zoo héél zeker was. Haar geschiedenis met Owen Drummond was hem onbekend en hij had er zich de laatste weken al eens over verwonderd, dat een knap meisje als zij al niet lang een keus had gedaan. Aan aanbidders kon het haar toch niet ontbreken...

De gunstige gelegenheid, waarnaar Roger uitzag, deed zich spoedig genoeg voor. Hij had 's middags den vossenfarm van Balloch Castle met Phyllis bezichtigd en terwijl zij naar het kasteel terugwandelden, viel er een onverwachte pauze in hun levendig gesprek. Het was de vreemde stilte, die die groote verwachtingen wekt tusschen twee menschen, die weten, dat zij elkander iets te zeggen hebben.

Roger zocht een geschikt aanloop en Phyllis wachtte. Zij wist wat er komen zou. Roger's gedrag tegenover haar had het haar reeds lang duidelijk gemaakt. En tot voor een week had de gedachte, dat hij haar vragen zou, haar niet afschrikt. Later

echter wel — Owen's schaduw had zich tussehen hen geplaatst. Sindsdien was zij een speelbal geweest van haar gevoel. Maar na haar besluit van dien middag, dat het verleden dood en begraven moest blijven, was zij opnieuw bereid hem aan te hooren. Zij was voldoende zeker van zich zelf en Roger Lennox had haar een kalm, veilig geluk te bieden.

Maar: wie was er ooit zeker van zichzelf? Van de sterkte van zijn gevoel en van de diepte, waarin het geworteld lag?...

De herinnering aan Owen Drummond was op dat oogenblik verdwenen, verdoezeld onder de indrukken en gewaarwordingen, die zij de laatste uren had ondergaan en die nieuw voor haar waren. De schaduw was niet zichtbaar — de forsche gestalte van Roger Lennox had haar volkomen bedekt. En toch wist zij bij de eerste woorden die hij sprak, dat zij zich vergist had in de overtuiging, dat zij zeker was van zichzelf....

Zij gaf hem het aanloopje, dat hij zocht, zelf in den mond. „Je hebt natuurlijk wel eens meer vossen in je leven gezien?” begon zij met een gedwongen lachje, toen het zwijgen haar te drukkend werd.

„O ja, in het Noorden komen ze in menigte in het wild voor,” antwoordde hij verstrooid. „We vangen ze daar zelf, met klemmen of strikken — het meest met klemmen.”

„Het moet een wonderlijke gewaarwording zijn, wolven en vossen zoo in vrijheid om je heen te zien leven. Een beetje angstig ook wel, vind ik. Is het er erg eenzaam?”

Toen was hij er. „Ja, heel eenzaam. Voor een man, die in de beschaafde wereld is groot gebracht, bijna al te eenzaam. Toen ik met verlof kwam, heb ik er de eerste dagen werkelijk tegenop gezien weer terug te gaan. Maar sindsdien...”

Hij begon vlugger te spreken. Een paar dagen geleden nog had hij zich voorgesteld, dat hij heelemaal niets te zeggen zou hebben. Hij zou eenvoudig een arm om haar heen leggen en haar kussen. Wat hij dan later zeggen zou was dit: „Je bent een schat, Phyl. En dat heb ik je bij onze eerste ontmoeting al gevonden...”

Van heel dit voornemen kwam niets. Er was iets, dat hem er van weerhield. Phyllis was maar geen luchthartig meisje, dat je speelsch een kus gaf. Zij was ernstig en bezat een zekere waardigheid, die hem deed vreezen dat zoo'n jongensachtige manier om zijn liefde te verklaren haar af zou schrikken. En dus sprak hij. Eenvoudig en oprecht en zonder mooie of sentimenteele overdrijvingen.

Reeds bij zijn eerste woorden verbleekte Phyllis. Daar was zij weer: de herinnering. Ze liep op een zomeravond met Owen Drummond. Zooals nu met Roger — dicht naast elkaar. Zij spraken niet en zij had zich beurtelings koud en warm gevoeld. Zij was nauwelijks achttien jaar....

Toen had hij eensklaps een arm om haar hals gelegd en haar belet voort te gaan. „Laat me je kussen, Phyl — lieveling...”

Het was haar in dit oogenblik, alsof zij die woorden opnieuw hoorde. En toen stopte zij angstig haar ooren dicht.

„Houd op, Roger — je overvalt me,” viel zij eensklaps uit.

Hij had reeds aan haar zenuwachtig gelaat bespeurd, dat zij aangegrepen was door een sterke emotie. En op hetzelfde moment had hij geweten, dat er moeilijkheden waren. Maar van welken aard vermoedde hij niet.

„Ik dacht dat je 't wel begrepen had,” zei hij, van zijn stuk gebracht.

Phyllis wist zich terstond te beheerschen. „Dat heb ik,” antwoordde ze met een stem, die zij nog niet heelemaal in bedwang had. „Maar toch... nu...” zij wist plotseling niet meer, wat zij nu moest antwoorden. Zij waren dicht bij den ingang van het kasteel — een uitkomst, die zij met een zucht van verlichting begroette. Maar zij kon hem zóó niet laten gaan.

„Ik weet wat je wilt, Roger,” hernam ze, terwijl zij bleef staan. „En ik kan je geen antwoord geven, nú niet tenminste. Toe, geef me even tijd — laat me eens nadenken.”

Hij keek haar aan en ried dat zij heelemaal van streek was. „Zoolang je wilt,” zei hij geroerd. Toen begon hij te stotteren. „Maar... maar... moet ik vreezen...”

Zij begreep wat hij wilde weten. En zij aarzelde niet. Zij verafschuwde een leugen en Roger Lennox was geen kwajongen. Zij was verplicht oprecht tegenover hem te zijn.

„Neen, nu niet meer. Vroeger. Maar misschien ben ik dat nog niet zoo geheel te boven, als ik had gedacht. Laat me nadenken. Ik wil in het reine komen met mezelf...”

„Ik zal wachten,” onderbrak hij haar, om een eind te maken aan dit pijnlijke oogenblik. „Geef me slechts het antwoord, dat je hart je ingeeft...”

Hij liep wat gebogen, toen hij het bordes opging en de deur voor haar opende. Juist begon de eerste sneeuw te vallen — blanke, dwarrelende vlokken. Hij keek er even naar en begaf zich vervolgens regelrecht naar de bibliotheek.

Wren zat heel in zijn eentje voor het haardvuur. „Hallo, wat 'n gezicht,” spotte hij, toen Roger binnentrad. „Heb je soms een van m'n voorzaten op de

trap ontmoet? Het spookt hier ook, moet je weten. Dat willen ze tenminste in het dorp hebben. En ik ben te vredelievend, om het tegen te spreken.”

Roger ging tegenover hem zitten. „Ik heb Phyl gevraagd,” zei hij.

Wren kwam overeind. „Net wat Jess en ik verwachtten. Ik heb een heele mand mistletoe laten aanrukken voor het heuglijk gebeuren. Maar — bij den hemel — je ziet er niet naar uit, dat je zoo bijster gelukkig bent. Ze heeft je toch niet?...”

Zijn oogen werden groot van verbazing.

„Voorloopig nog wel,” zei Roger somber. „Ze kan echter nog van gedachten veranderen. Zij wil iets met zichzelf uitvechten. Weet jij iets van een geschiedenis van vroeger?”

Wren werd ernstig. Zeven jaar geleden — hij had het nooit kunnen denken, dat Phyl nu nog... Hij sloeg met de hand van zich af, alsof hij een spookbeeld verjoeg. Hij had Owen Drummond goed gekend....

„Nu?” drong Roger aan. „We zijn vrienden, Wren...”

„Bij den hemel — ja!” antwoordde Wren met diepen ernst. „Maar dat zou me niet beletten te zwijgen, als het een geheim van Phyl betrof. Dat is het echter niet. Bij wijze van spreken zou zelfs een kind in Glasgow je kunnen inlichten...”

Hij verzette zich in zijn fauteuil. „Nu — ja, er was wat. Een eerste liefde kan je 't noemen. Zij hield dolveel van hem en hij was haar niet waard. Dat is alles. Wat zal ik je er echter nog meer van vertellen?”

„Alles wat je weet! Ik wil mijn kansen wege. Anders ga ik pakken en neem den eersten trein naar Glasgow.”

„Tut-tut, kalmpjes aan. Ik bedoel: er is niet veel meer van te vertellen. Een knaap van aanzienlijke familie met een zwak karakter. Paarden en weddenscappen — dat was de hartstocht waaraan hij onderging. Niets bijzonders, wel! Gebeurt dagelijks nóg. Dringende waarschuwingen van zijn vrienden, tranen van zijn meisje en heftige twisten met zijn familie. Je begrijpt hoe dat gaat. Een ezel als zoolven — rotsvast overtuigd, dat ze Fortuna's gunst op den duur zullen afdwingen, als ze haar eerst door het brengen van groote en dure offers hun blinde verknochtheid bewezen hebben. En eindelijk de catastrophe...”

„Gevangenis?” stiet Roger schor nit.

„Neen, die schande werd ons allemaal gelukkig gespaard. Hij had zich doodarm gewed, dat was alles. Hij stak ook wel tot over zijn ooren in de schuld, maar dat betaalde zijn familie. Met de boodschap er bij, dat het het laatste was wat ze voor hem deden en dat hij óp kon hoepelen.”

„En Phyl?”

„Ja,” zei Wren, „die zei ook zooiets. Zij hield erg veel van hem, zeg ik nog eens, en ze had het telkens weer opnieuw met hem geprobeerd. Maar men kan véél van iemand houden en hem toch niet vertrouwen. Vrouwenharten zijn maar klein en bros en als een man niet uitkijkt waar hij loopt, nietwaar? Enfin, ze zei zoo ongeveer, dat ze geen vertrouwen meer in hem kon hebben. En dat hij eerst eens moest laten zien, dat hij hernieuwd vertrouwen verdiende.”

„Dat was een belofte, die zij hem meegaf. En toen?”

„Wel — en toen niets meer, beste jongen. Wij dachten dat zij hem allang vergeten had. Want niemand heeft Owen Drummond ooit meer teruggezien...”

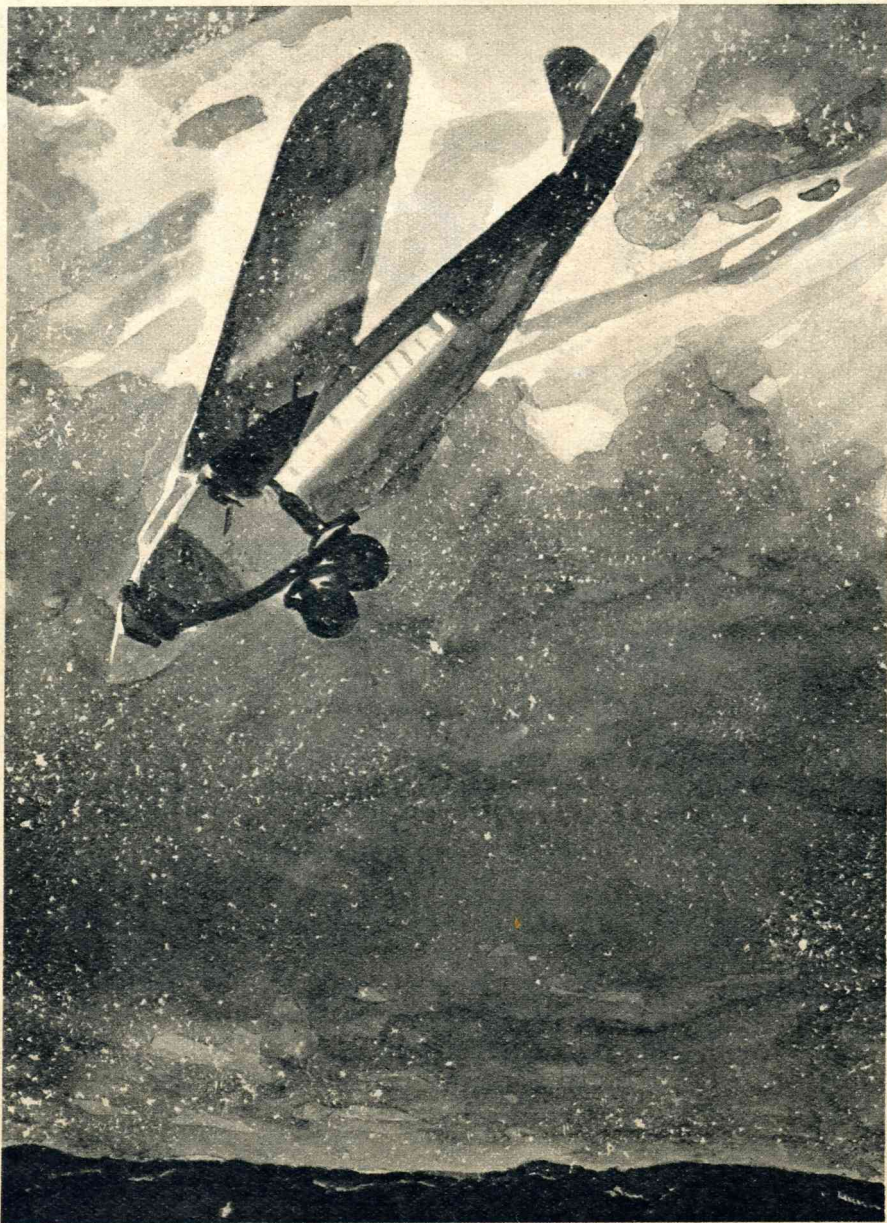
Roger sprong plotseling op. „Owen Drummond, zeg je?” Hij zag krijtwit. „Dien ontmoette ik 'n jaar of zeven geleden, dus omstreeks den tijd waarvan je spreekt, in Parijs. Hij liep te bedelen langs de terrassen, waar de Engelsche toeristen neerstrijken...”

Hij begon vreemd te lachen en greep zijn vriend eensklaps bij den schouder. „Als zij soms nog hoop heeft, dat er iets van hem terechtgekomen is, kan zij die wel opgeven. Maar ik zal nooit den moed hebben om het haar te zeggen, Wren...”

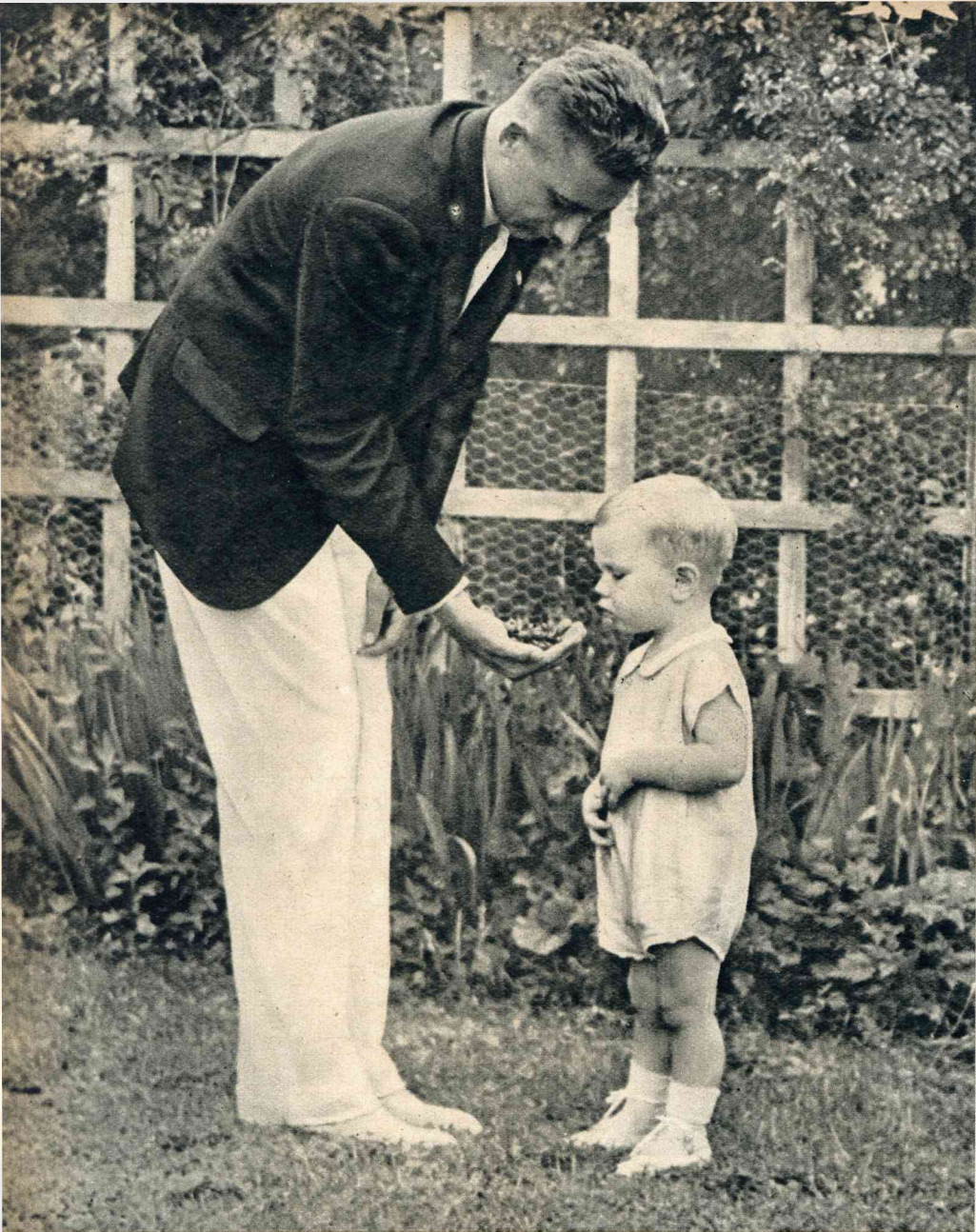
„Ik ook niet,” zei Wren verschrikt.

„Zélf niet, als ze me af mocht wijzen voor hem,” besloot Roger. Toen liep hij naar de deur. „Ik ga me kleeden voor het diner, Wren. Je kunt die mand mistletoe wel in een hoek zetten — ik zal er althans niets aan hebben voor den Nieuwjaarsnacht...”

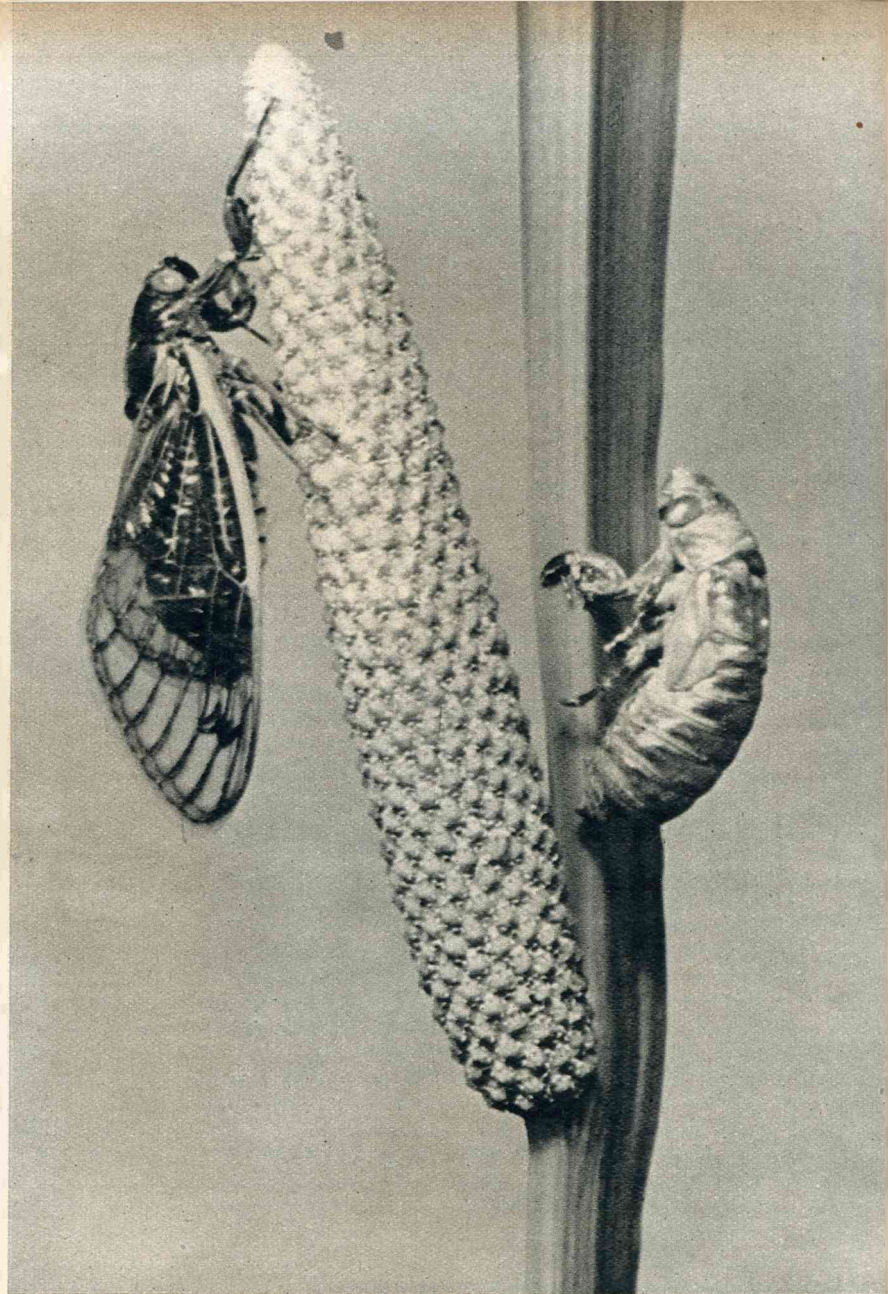
De deur van de bibliotheek viel dicht en op hetzelfde oogenblik viel er in den anderen vleugel van het kasteel nóg een deur dicht. Die van Jess'

Een vliegtuig in nood — de inzittenden bedreigd met een rampzaligen dood.

Een aantal sprinkhanen in de hand van een jongeman van negentien jaar, die even oud was als de knaap aan wie hij ze toont, toen deze sprinkhanen als larven uit de gelegde eieren te voorschijn kwamen. De kleine jongen zal even oud zijn, als er weer een nieuwe sprinkhanengeneratie is gevormd uit de door deze sprinkhanen gelegde eieren.

Een zeventienjarige sprinkhaan met het pop-omhulsel, waaruit hij zooveel te voorschijn is gekropen.

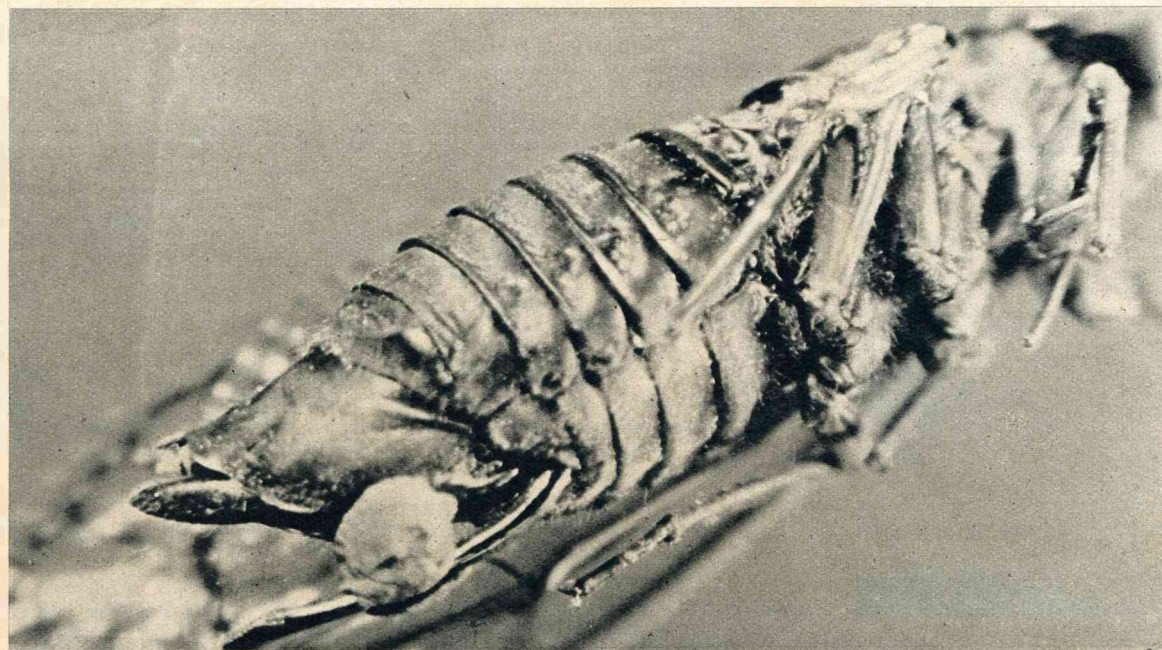
DE SPRINKHANEN KOMEN....

Boven den verren horizon rijst langzaam een duistere wolk. Eerst nauwelijks hoorbaar, dan voortdurend in sterkte toenemend, vervult een angstwekkend gedruisch de lucht. Spoedig donkert de lucht meer en meer en is het, alsof met groote snelheid een donderwolk nader trekt, die alle licht onderschept, en

waarvoor menschen en dieren angstig vluchten. „De sprinkhanen komen!” Alsof het een horde woeste vernielers gold, zoo vervult deze kreet de bewoners der door deze plaag herhaaldelijk geteisterde streken met angst en ontzetting. Geheele oogstvelden worden vernietigd. De vrucht van maandenlangen noesten arbeid en vlijt in enkele oogen-

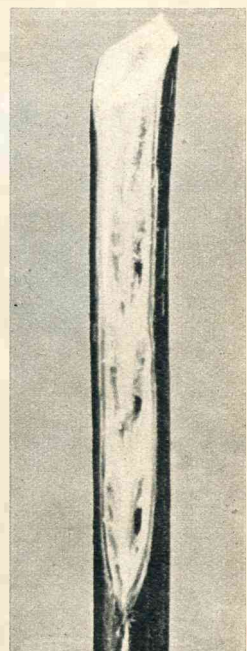
Een twijg, waarin men duidelijk de holten ziet, waarin de sprinkhanen-eitjes zijn gedeponeerd.

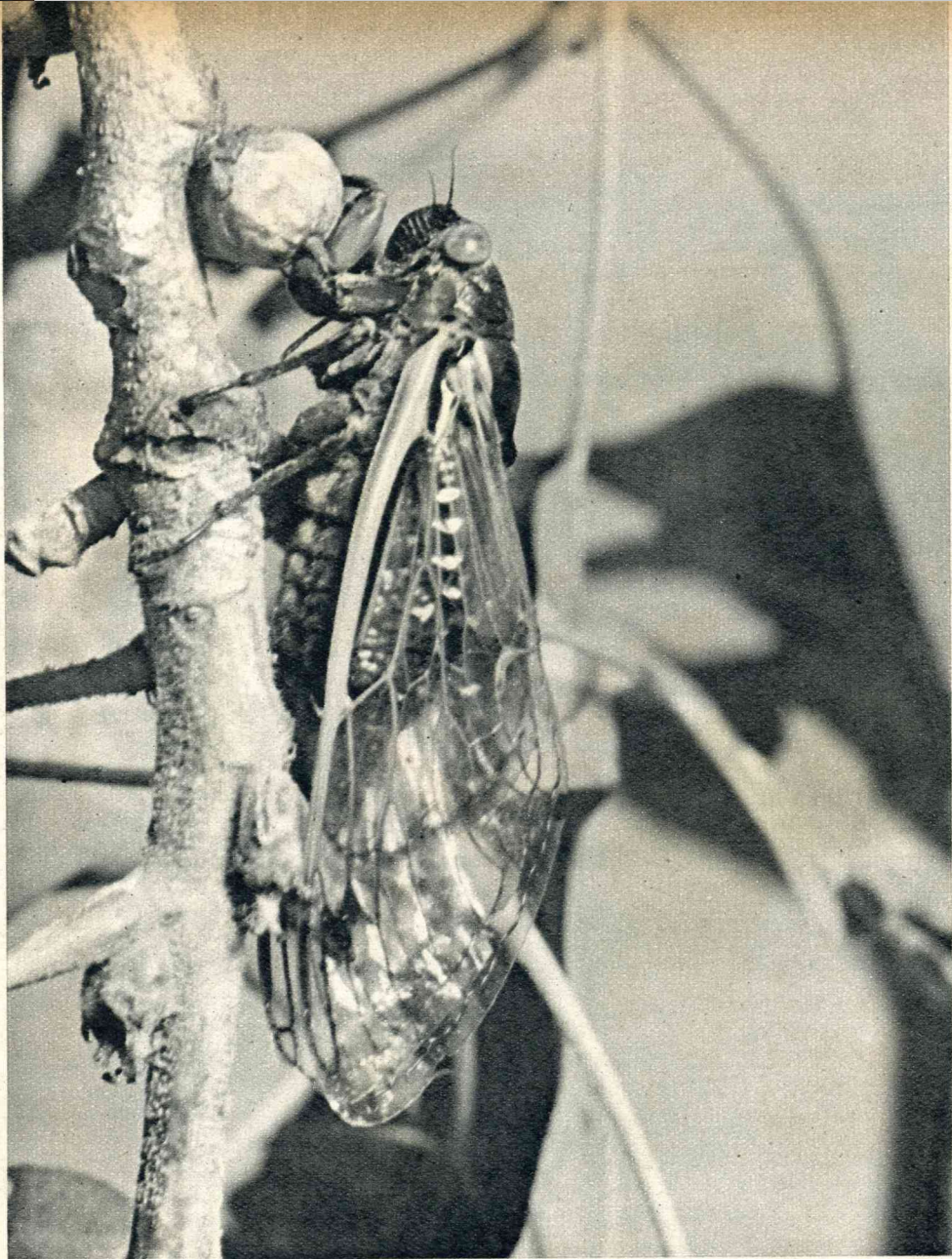
Het als een beitel werkende orgaan aan het achterlijf van het sprinkhanenwijfje, waarmee zij de insnijdingen maakt in de twijgen, om er haar eitjes in te deponeeren.

blikken teniet gedaan.

Een succesvolle bestrijding der vraatzuchtige insecten is bijna niet mogelijk, om hun aantal niet, en veelal ook niet om de onverwachte komst van zulk een uit miljoenen dieren samengestelden zwerm. Meestal zijn de sprinkhanenzwermen afkomstig uit dorre, moerassige streken, uit steppen en woestijnen, waar ze op een gegeven oogenblik bij duizenden als uit den grond schijnen op te stijgen, na zich daar op ongeloofelijke wijze te hebben vermenigvuldigd. En het eigenaardige van deze insectensoort is, dat, naarmate het aantal toeneemt, de diertjes, die meestal op een kleine oppervlakte saamgedrongen de eerste uren beleven van hun kortstondig bestaan boven de aarde, uiterst prikkelbaar worden. Dan is een extra heete dag of een onweersbui in staat, om hen plotseling op te jagen, en tot een gemeenschappelijke vlucht aan te zetten, onverschillig of ze in hun omgeving voldoende voedsel hebben of niet. Als gedreven door een geheimzinnige macht scharen

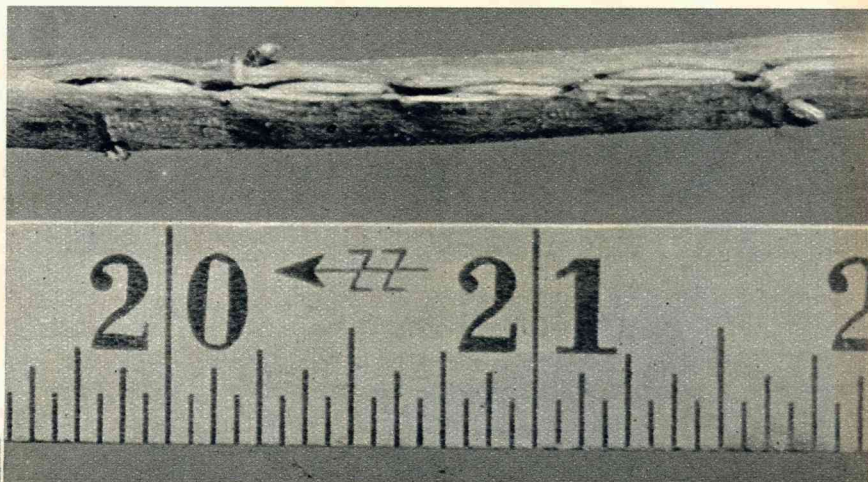
De oogen van de zeventienjarige sprinkhanensoort zijn vurig rood en de hoofdaderen der doorschijnende vleugels zijn schitterend oranje-kleurig.

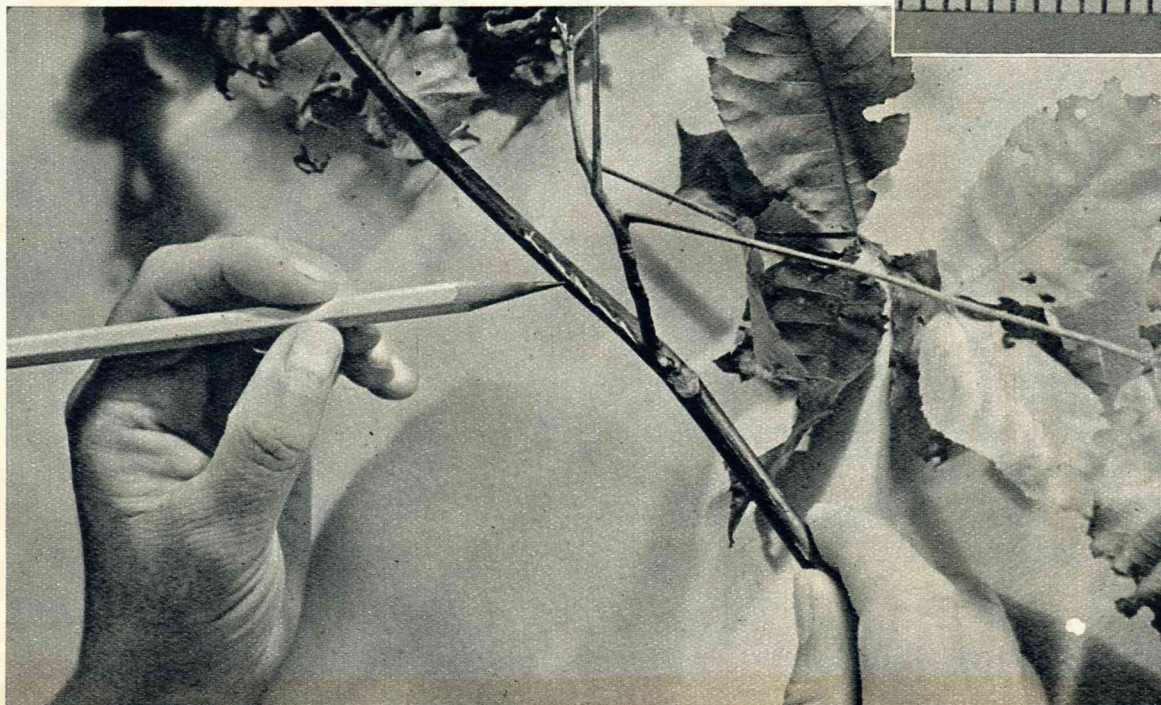
Nog een twijg met larven en pas te voorschijn gekomen jonge sprinkhanen.

de dieren zich dan meer en dichter bijeen en dringen ze gemeenschappelijk in een bepaalde richting verder, andere zwermen meeslepend, zoodat de eerst betrekkelijk geringe zwerm ten slotte aangroeit tot een niet meer te stuiten lawine van gevleugelde vijanden van blad, struik en boom. Hindernissen als muren en waterbeddingen vermogen zelfs de nog niet tot vliegen in staat zijnde jonge springdieren niet tegen te houden, en al komen er bij zulke zwermtochten duizenden dieren om, de overige vervolgen met geweldig uithoudingsvermogen hun weg. Afrikaansche sprinkhanenzwermen zijn soms van uit het hartje van het zwarte werelddeel doorgedrongen tot aan de Middellandsche Zee, aldus afstanden aflegend van 1500 tot 2000 kilometer.

Een klein idee van de enorme getallen insecten, waaruit zulk een zwerm kan zijn samengesteld, krijgt men, wanneer men de mededeeling leest van den natuurkundige Reh, die in Argentinië eens een sprinkhanenvlucht zag, die zeker 100 kilometer lang en 20 kilometer breed was. Dat er na een bezoek van zulk een enorme vernielingsmacht hongersnood uitbreekt in

Op een lengte van vijf centimeters vindt men niet minder dan vijf eitjes.

zulk een gebied, behoort volstrekt niet tot de uitzonderingen.

Het eigenaardige en geheimzinnige van den oorsprong en het bestaan van sommige dezer sprinkhanensoorten is wel, dat de larven zeventien jaren in den grond begraven blijven, om, eenmaal tot ontwikkeling gekomen, slechts luttele dagen in het zonlicht te leven en dan te sterven. Zeventien jaar, vooraleer een nieuwe generatie van deze insecten weer het daglicht zien zal, na gedurende al dien tijd onder of op den grond als larve te zijn gegroeid en te hebben geleefd van plantenvezels.

Onze fotoserie geeft een aantal opnamen van de vreemde werkzaamheid, welke met de verschijning van deze sprinkhanen gepaard gaat, aan het einde van hun lange, duistere bestaan onder den grond.

Een takje waarin door een sprinkhanen-wijfje op zeer korten afstand vijf inkepingen zijn gemaakt om er de eitjes in te leggen.

GIJSBREGHT VAN AEMSTEL

Naar een aquarel van Anton Pieck, voorkomende in het geïllustreerde werk van dien naam en welwillend ter reproductie afgegaan door de N.V. Joost v. d. Vondel, uitgeefster te Amsterdam.

GIJSBREGHT IN EEN VONDELJAAR

We krijgen natuurlijk standjes van 't jaar. „Ondankbaren! Nuchterlingen!” zullen menschen zeggen, die artikelen schrijven of redevoeringen houden, „waarom hebt gij in geen twaalf jaar een deel van Vondel van de plank gehaald? De laatste keer was in 1924, toen je een familie condoleeren moest met het overlijden van een dochter — toen was Vondel goed genoeg, om je aan vier rijmende regeltjes verheven troost te helpen! En zelfs toen heb je maar vier gedichten overgelezen!”

We zitten nu eenmaal in 't gedrang en gebonk en gewurm van de dingen van den dag, van onzen broodnood, van onze behoefte om te lachen, al treitert het leven. Met dat al blijft er geen tijd tot Vondel over, denk je haast niet aan hem.

Of 't moet, zooals nu, 350 jaar geleden zijn, dat hij geboren werd. Of je moet, zooals in 1924, behoefte hebben aan een paar schoone gedachten, schoon gezegd.... Dan weet je, wat je bij Vondel vinden kunt. Dan denk je: 't was me toch iemand! en je grijpt naar de plank, in 't zekere weten, dat je daar zult vinden, wat je zoekt, en terwijl je bladert, om vier regeltjes voor practisch gebruik te vinden, kom je andere dingen tegen, die je snel, maar stevig weer even pakken.... O ja.... ja.... da's toch ook mooi....

En dat is een hulde, zoo groot, als maar zelden aan een dichter ten deel valt!

Het is een bewijs, dat de verzen van Vondel vastgeheid staan in ons wezen, in onze ontwikkeling en ons gevoel. In onze levens-praktijk zelfs.

En dat heeft hij gekund, omdat hij zoo echt menschelijk was tot in merg en been, omdat hij het leven zoo krachtig en mooi leefde, omdat hij zoo diep en ontroerd denken kon, en alles zoo zuiver en beheerscht en monumentaal zeggen. Omdat hij zoo breed was, en toch diepte had; omdat hij ornamenten aan kon brengen, maar ze schikte met weergaloozen smaak. Omdat hij een compleet mensch was met een fijne ziel en een groot dichter-vernemen. Daardoor is aan zijn verzen niets menscheijks vreemd, en geeft nagenoeg iedere regel uit zijn werk een mooie voldoening, al zijn aparte facetten van menscheijheid door anderen wel schokkender in woordkunst getoond.

Vondel kon alle facetten toonen. Hij had zijn vrouw lief en zijn kind, zijn vaderland en zijn woonstad, zijn God en zijn geloof, zijn vrienden en de menscheid, het leven en de vrolijkheid, en hij heeft alles uitgesproken met gezonde bewogenheid, in nobele vormen. Hij kon evengoed dertel als vroom zijn, hij kon den één even goed striemen, als hij den ander complimentjes maakte, hij kon treuren en troosten, hij kon diep en ernstig redeneeren, maar ook verontwaardigd uit zijn slof schieten. En om dit alles te zeggen vond hij de eerlijke, zoete, wijze, bloemvlechtende, steengooiende, kinderlijke, krijgshaftige, beeldende, zenuwachtige woorden en rhythmen.

Misschien kan men zeggen, dat er van iederen schrijver en dichter één werk moet zijn, waarin zich zijn wezen het zuiverste, het volledigste en het krachtigste uitdrukt. Is dit zoo, dan moeten we bij Vondel wellicht het treurspel *Gijsbreght van Aemstel* als dat eene werk noemen — „de *Gijsbreght*”, die nu juist 300 jaar oud is. Daarin wellicht spreekt zich de Vondelziel het volledigst uit, met gaaf Vondel-talent. Op tafereelen van strijd en uitingen van wilden hartstocht volgen zoete Kerstzangen en hymnen op de huwelijksliefde, wijze bezonkenheid wisselt aandoenlijke schildering af.

Zóó vat Vondel zelf den inhoud van het treurspel samen:

Gijsbreght van Aemstel, heer van Amsterdam en Amstelland, met meer treffelijke heeren en edelen, om het vangen van graaf Floris.... lang in ballingschap omgezworven hebbende, gaan, na den dood van 's graven erfgenaam, weder te Amsterdam; maar de graafsgezinden.... belegerden hem in zijn stad een rond jaar lang, en om die te vermeesteren, versierden (verzonnen) ten leste een aanslag, en gelieten (hielden) zich of ze aftrokken. Die van de stad

vervolgden hen een stuk wegs, en brachten Vosmeer, den doortrapten spie (spion), uitgemaakt (gezonden) om de Amsterdammers te bedriegen, gevangen. Dezen, van Gijsbreght ondervraagd, werd het leven geschonken en belast met het rijsschip, genoemd het Zeepaard (waarin het puik van ridders en knapen en de bloem der krijgslieden.... verborgen lagen) te helpen inhalen. Te middernacht, zijnde Kerstnacht, eer de maan op, en terwijl de burgerij zonder achterdenken ter kerke in haar ijver opgetrokken was, overweldigde de verborgen laag de Haarlemmerpoort, en Vosmeer stichtte brand in 't rijsschip en door al de stad; waarop Diedrik van Haarlem met zijn krijgsvolk.... en Willem van Egmont met het gansche leger.... binnenrukten. Heer Peter, deken van de groote kerk, bracht de eerste tijding op het huis, en zoo mevrouw van Aemstel over haar droom en gezicht vast bekommerd was; dies de heer van Aemstel, gevolgd van de reedsche bloedverwanten en bondgenooten naar den Dam vloog, en daar en elders orde zocht te stellen en kerk en markt te beschermen, doch al vergeefs; waarvan Badeloch bescheid kreeg door zijn broer Arend.... Hij.... week naar den burcht met een hoop vluchtelingen, en verhaalde zijn gemalin het overige van zijn wedervaren.... Terstond

viel men van het slot uit; maar zij werden binnen gedreven, met verlies van Arend van Aemstel.... Straks kwam de heer van Voren het huis opeischen, hetwelk Gijsbreght hem rustig afsloeg. Maar terwijl hij ijverde, om gemalin en kinderen met al de gevluchten sloop te brengen, en voor had, zelf het huis te verdedigen, verscheen er Rafael, een der zeven engelen, die hem vermaande, zich met al de zijnen te water en naar Pruisen te begeven en daar een stad, die nog Holland heet, te stichten, en vertroostte den godvruchtigen held met voorspelling der toekomstige grootheid van Amsterdam en het geluk zijner nakomelingen; waarop Gijsbreght het slot verliet.

Sedert 1641 is dit stuk te Amsterdam bijna ieder jaar, omtrent den Nieuwjaarsdag, opgevoerd, ook in onzen tijd; en ook in onzen tijd boeit en ontroert het den toeschouwer zeer. Het straalt een zachten gloed uit op de plaatsen, waar het niet vlamt en tintelt. Het pakt door kleurige schildering, waar het ophoudt den adem te beklemmen door levendigheid van handeling. En waar de spanning te machtig is, geven de heerlijke reizen leniging.

De *Gijsbreght* leert Vondel kennen. De *Gijsbreght* hoort bij den Kerst- en Nieuwjaarstijd. De *Gijsbreght* hoort vooral bij den Nieuwjaarstijd van dit Vondeljaar!

VOSMEER DE SPIE WORDT VOORGELEID.
Naar een aquarel van Anton Pieck uit „*Gijsbreght van Aemstel*”, uitgave N.V. Joost van den Vondel.

Onmiddellijk na de ceremonie ten stadhui-
ze zetten de Haag-
sche feestelijkheden in
met een massalen
vaandelgroet van de
uiteenlopendste or-
ganisaties voor het
stemmig versierde pa-
leis aan 't Noordeinde

Het prinselijk paar,
zooals het voor de foto-
grafen poseerde na
afloop van de korte
plechtigheid der aan-
gifte, in de hall van
het Haagsche stadhuis

Bruidsdagen van ons Prinselijk Paar

Wekenlange feestvreugde heeft de zware klok van den ouden Haagschen toren ingeluid, toen haar plechtige galm het oogenblik verkondigde, waarop door prinses Juliana en prins Bernhard op het stadhuis der Residentie de aangifte voor den ondertrouw was geschied. In heel het land spreken straatversiering, vlaggen, demonstraties en muziek van gul en eensgezind feestbetoon, maar het is vooral de Hofstad, die op den dag van den ondertrouw reeds een voorproef te zien gaf van de overweldigende belangstelling en de hartelijke feestvreugde, die den zevenden Januari tot een onvergetelijken dag in de jongste Nederlandsche historie zullen maken.

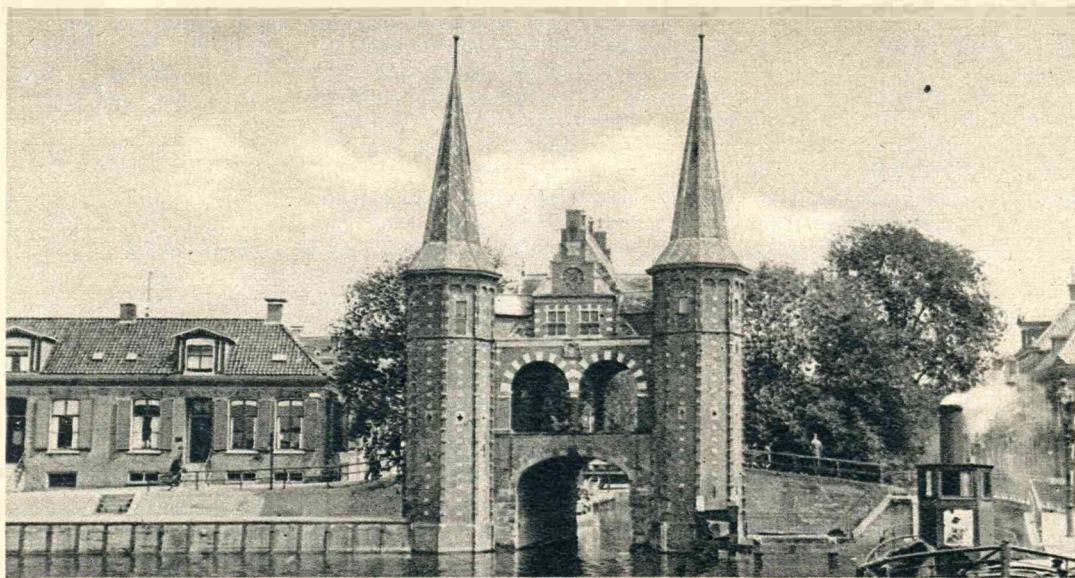

Prins Bernhard ontstak eigenhandig op den avond van den ondertrouw-
dag het vreugdevuur, een gasfakkel, die gedurende de bruids-
dagen op het Juliana van Stolbergplein zal blijven branden.

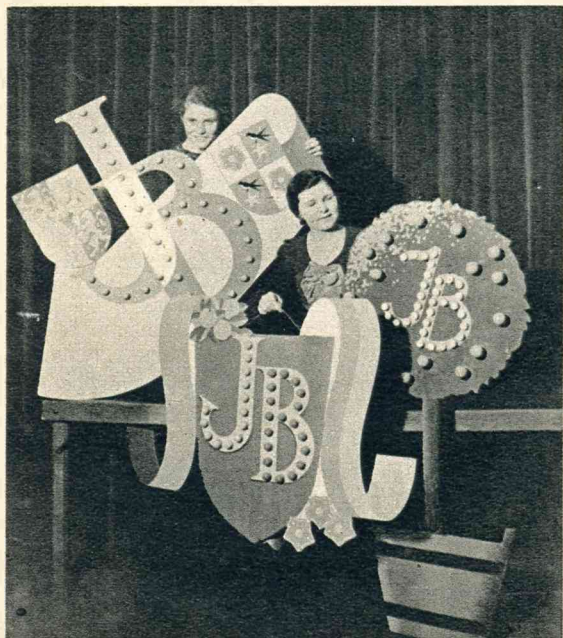

De Vliessingsche kinderzangereeniging „Zanglust” gaf onder leiding van haar directeur, den heer J. A. Sturm, in hotel „Britannia” ’n goed geslaagde uitvoering van de kinderoperette „Zonnekind”. Groepsfoto van de jeugdige tooneelspelers.

De bekende Waterpoort te Sneek verkeert in geraar; de fundeering is zoo zwak geworden, dat herstel dringend noodig is.

GEMENGD NIEUWS

Wat zegt u van deze aardige show van feestemblemen, bij de firma Philips te Eindhoven? „J. B.”, dat zijn de geliefde letters in Nederland!

Expansie van Philips in Engeland. Nerenstaande foto toont de Engelsche Philips-aparatenfabriek te Mitcham, bij Londen, waarin 3500 menschen emplooi vinden. Door den bouw van een nieuwen hoogbouw, die onlangs werd aanbesteed, zal a.s. zomer ’t aantal arbeiders worden uitgebreid tot 4500.

Het echtpaar W. Geurts—Janssen te Nijmegen hoopt 4 Januari zijn 60-jarig huwelijksfeest te vieren.

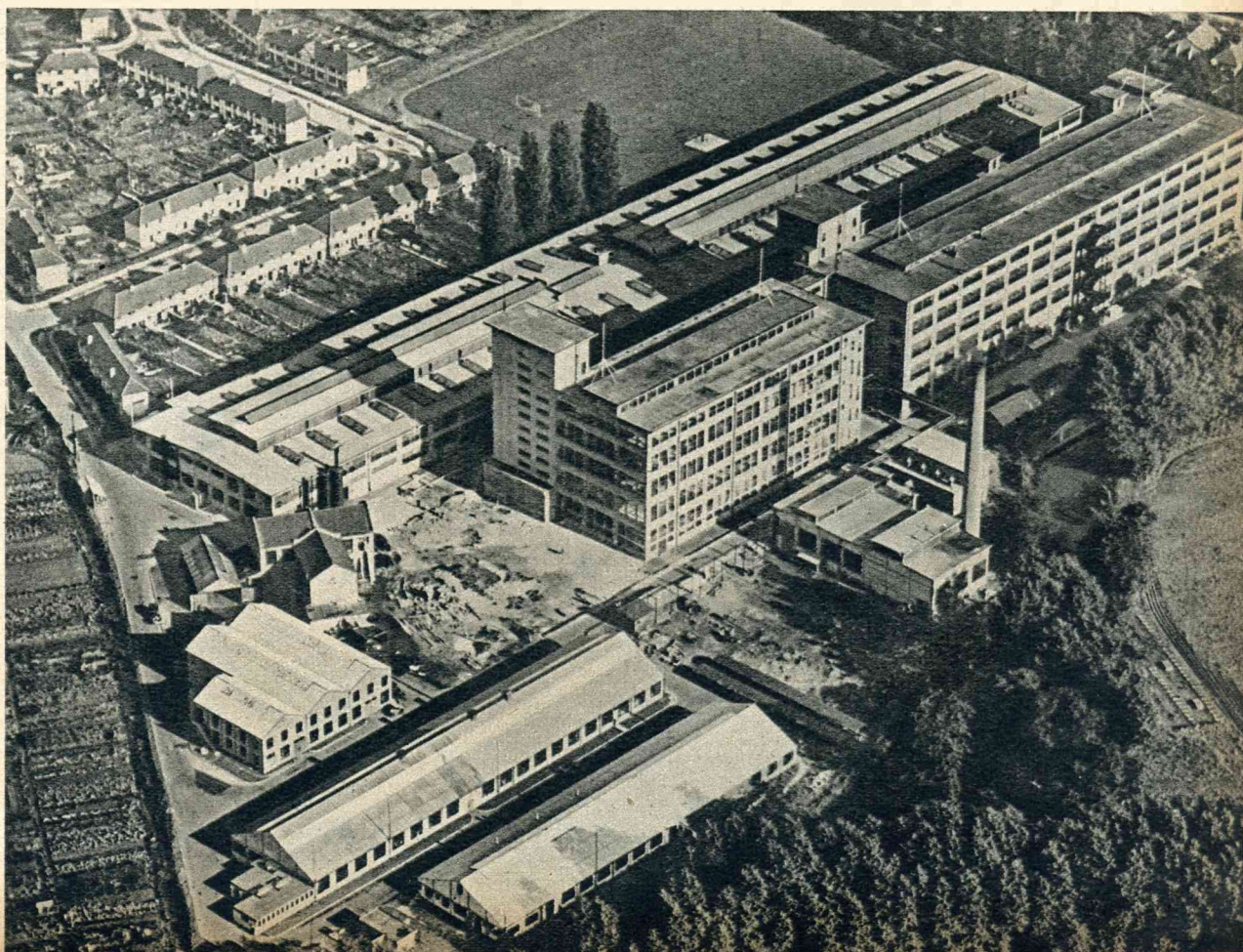
We geven hier de nieuwste foto van het inderdaad zeer fraaie nieuwe Raadhuis van Vught. — Het mag zeker een juweeltje genoemd worden.

Welkom, burgemeester! Tot burgemeester van Gulpen werd benoemd jhr. mr. R. van Rijckerorsel, een zoon van Brabants gouverneur.

Met ingang van 1 Januari werd tot burgemeester van Tiel benoemd de heer N. F. Cambier v. Nooten, burgemeester van Zalt-Bommel.

MYSTERIES EN RAADSELS

Het geheim van Glamis

Er is veel geschreven over kasteel Glamis, de woning van den graaf van Strathmore. Het volgend verhaal werd lord Halifax verstrekt door mrs. Maclagan, echtgenoot van den aartsbisschop van York.

In 1870 ontmoetten we miss Virginia Gabriel, toen zij juist van een lang bezoek op Glamis kwam en vol was van de geheimzinnigheden, die zoo op den voorgrond waren gedrongen sinds den dood van onzen armen zwager in 1865. De kapel was gereinigd en met groote plechtigheid opnieuw ingewijd, en het gerucht ging, dat de geesten Claude (lord Strathmore) en zijn familie er van af wilden schrikken, op het kasteel te wonen.

Ik zal trachten alles neer te schrijven, wat Virginia ons vertelde, en waarvan het grootste deel later door lady Strathmore bevestigd werd. Het schijnt dat Claude, na de begrafenis van mijn zwager, door den notaris en den rentmeester met het familiegeheim bekend werd gemaakt. Van hen ging hij regelrecht naar zijn vrouw en zij zei: „Liefste, je weet, hoe vaak we samen gelachen hebben over de geheime kamer en het familiegeheim. Nu ben ik in die kamer geweest en ik heb het geheim gehoord; en als je me een plezier wilt doen, spreek dan nooit meer tegen me over dat onderwerp.”

Lady Strathmore was een te goede echtgenoot, om niet te gehoorzamen, maar tegenover anderen sprak zij vrij uit, en haar moeder, mrs. Oswald Smith, was een der voornaamste verbreiders van verhalen, die natuurlijk op 't verder vertellen niet achteruitgingen.

Claude liet in het kasteel een flink aantal veranderingen en verbeteringen aanbrengen, onder andere een trap van de beneden-hall of crypte, zooals ze genoemd werd, naar de kapel, waar men voordien alleen door de groote salondeur binnen had kunnen komen. Op zekeren dag vond een man, die, geloof ik, in de kapel werkte, toen de familie in Londen was, een deur, uitkomend in een lange

gang. Hij liep er een eindje in, werd toen bang en ging terug, om den opzichter te waarschuwen. Onmiddellijk werd het heele werk stop gezet en de uitvoerder stuurde telegrammen naar Claude in Londen en naar mr. Dundas, den notaris, in Edinburgh. Beiden kwamen met den eerst mogelijken trein en ondervroegen den werkman scherp over hetgeen hij gezien of niet gezien had, en het einde was, dat hij geld kreeg en overgehaald werd, om met zijn gezin naar het buitenland te gaan.

Het valt niet te ontkennen dat Claude, na de openbaring van het geheim, jaren lang een heel ander mensch was, zwijgzaam en zwaarmoedig, met een bezorgde, gejaagde gelaatsuitdrukking. De uitwerking op hem was zoo duidelijk, dat zijn zoon, Glamis, toen hij in 1876 meerderjarig werd, absoluut weigerde, ingelicht te worden.

Virginia vertelde me verder, dat er in de kasten op verschillende slaapkamers steenen waren met ringen er in. Claude maakte van al die kasten kolenhokken, met sterke planken voorschotten, en liet ze altijd goed vol houden, zoodat geen nieuwsgierige logé een onderzoek kon beproeven. Zij deed ons een wonderbaarlijk verhaal van het feest bij de huisinwijding, een bal in de nieuwe eetzaal in November 1869. Allen waren zeer vroolijk geweest en er was gedanst tot een flink eindje in den nacht. De drie stel kamers op het klok-portaal waren ingenomen door de Streatfields (de zuster van lady Strathmore), mr. en lady F. Trevanion (zuster van lord Strathmore) en mr. en mrs. Monroe van Lindertis. De laatsten hadden de roode kamer, en hun zoontje sliep in de kleedkamer, waarvan de buitendeur klemde en slechts met moeite open was te krijgen. Midden in den nacht werd mrs. Monroe wakker met een gevoel, alsof er zich iemand over haar heen boog; er is zelfs verteld, dat zij een baard langs haar gezicht voelde gaan. Het nachtluchtje was uitgegaan, dus riep zij haar man, of hij op wou staan en lucifers zoeken. In het bleke glanzende van de wintersche maan zag zij een gedaante de kleedkamer ingaan. Zij kroop naar het eind van het bed, tastte, vond het doosje lucifers en streek er een aan, en zij riep hard: „Cam, Cam, ik heb de lucifers al!”

Tot haar verbazing zag zij, dat hij nog stil op zijn plaats lag. Zeer slaperig mopperde hij: „Wat voor je toch uit!”

Op 't zelfde moment hoorden zij een verschrikten kreet van het kind in de kleedkamer. Zij holden er binnen, de jongen was doodsbang en zei, dat hij een reus gezien had. Zij namen hem in hun eigen kamer, en terwijl ze hem kalm en in slaap probeerden te krijgen, hoorden zij een ontzettenden slag, alsof er een zwaar meubelstuk omviel. Op dat oogenblik sloeg de groote klok vier.

Daarna gebeurde er niets meer, en den volgenden morgen dwong mr. Monroe zijn vrouw de onwillige belofte af, dat zij niets zou zeggen over haar angst, want men wist, dat de gastheer een hekel had aan dat onderwerp. Toen het ontbijt echter halverwege was, kwam Fanny Trevanion beneden; zij geeuwde en wreef haar oogen uit en klaagde, dat zij een onrustigen nacht had gehad. Zij sliep altijd met een nachtlucht aan en zij had haar hondje bij zich op bed. Zij was wakker geworden, zei ze, doordat haar hond jankte. Het nachtluchtje was uitgegaan, en terwijl zij en haar man naar lucifers zochten, hadden zij een zwaren slag gehoord, gevolgd door den vier-uur-slag van de klok. Zij waren zoo geschrokken, dat zij niet meer konden slapen.

Nu was het mrs. Monroe natuurlijk te machtig: ook zij bracht haar verhaal te berde. Niemand gaf uitleg, en de drie paren spraken den volgenden avond af, in hun respectievelijke kamers de wacht te houden. Er werd niets gezien, maar zij hoorden allemaal weer dien luiden slag en holden naar buiten, het portaal op. Toen zij daar stonden, met verschrikte gezichten, sloeg de klok weer vier. Dat was alles; en het geluid werd niet meer gehoord.

Wij gingen niet naar Glamis dat jaar, maar met ons hoofd vol van al die wonderbaarlijke verhalen brachten wij een bezoek aan kasteel Tullyallan, een groot en geriefelijk modern huis. Het werd bewoond door 'n zeer opgewekt paar oude mensen, lord en lady William Osborne, en er was daar niets, dat aan spoken deed denken. In den nacht van den 28sten September droomde ik, dat ik in de blauwe kamer op Glamis sliep, waar Addy en ik gelogeed hadden bij ons onvergetelijk en prettig bezoek in 1862. Gelijk bekend heeft daar de kleedkamer een luik en een geheime trap, die naar een hoek van het salon leidt. Ik droomde, dat ik in het park eenige paarden bekeek, toen ik de gong voor het diner hoorde, en dat ik me zeer haastig naar boven begaf, den anderen verzoekend, niet op me te wachten. In de gang kwam ik het werkmisje tegen; zij kwam uit de blauwe kleedkamer met haar armen vol roestige stukken ijzer, die ze mij liet zien.

„Waar heb je die vandaan?” vroeg ik.

Zij had den haard schoongemaakt, antwoordde ze, en toen had zij een steen gezien met een ring er in, en dien had ze opgetild, en in de holle ruimte er onder had ze die stukken ijzer gevonden.

Ik zei: „Ik zal ze mee naar beneden nemen. Zijne lordschap ziet graag alles, wat er in het kasteel gevonden wordt.”

Toen ik de deur van de blauwe kamer opendeed ging de gedachte door mijn geest: „Ze zeggen, dat het spook altijd verschijnt, als er iets gevonden is. Ik ben benieuwd, of 't zich aan mij zal vertoonen.” Ik ging binnen, en daar zag ik, op den leunstoel bij den haard, een kolossale mannengestalte zitten, met een zeer langen baard en een ontzaglijken buik, die met zijn ademhaling op en neer ging. Ik trilde over mijn heele lichaam van den schrik, maar ik liep naar den haard en ging op den kolenbak het spook aan zitten kijken. Hoewel hij zwaar adem haalde, zag ik duidelijk, dat 't het gezicht van een doode was.

De stilte was ondraaglijk, dus stak ik eindelijk de stukken roestig ijzer omhoog en zei: „Kijk eens wat ik gevonden heb” — een onwaarheid, want het werkmisje was de vindster.

Toen slaakte het spook een diepen zucht en zei: „Ja, u hebt een zwaren last van me af genomen. Die vracht ijzer heeft me gedrukt sinds...”

„Sinds wanneer?” vroeg ik snel, door nieuwsgierigheid mijn angst vergetend.

„Sinds 1486,” antwoordde het spook.

Op dat oogenblik hoorde ik, tot mijn groote verlichting, op de deur kloppen.

„Dat is Caroline (mijn kamenier),” dacht ik, „om me te kleeden. Ik ben benieuwd, of zij dat griezelige wezen ook zien zal.”

„Binnen,” riep ik, en ik werd wakker.

Het was Caroline, om mijn luiken open te doen, en de zon stroomde vroolijk mijn kamer in. Ik kwam opzitten in bed en ontdekte, dat mijn nachtpajon heelmaal nat was van 't transpireeren. Ik kwam beneden, geheel vervuld van mijn droom en nog meer van het feit (zoo dacht ik tenminste), dat de

Klokken galmen, sirenes loeien, stoomfluiten snorpen door den winternacht, vreugdeschotten weerklinken alom.

Met geluid wordt 't jonge jaar ingezet, geluid zal om ons heen zijn, elken dag van de 365, die vóór ons liggen. We noemen het - ontstemd - lawaai, als 't ons hindert bij ons werk, maar begroeten het met vreugde in de gezelligheid onzer huiskamers.

Daar brengt het ons de stem van verre landen, de streeling van muziek en zang, de geestelijke ontspanning

van hoorspel en voordracht. Geluid in zijn aangenaamsten vorm komt tot ons via het radio-toestel, waarin The Bell Telephone Mfg. Co. zestig jaar ervaring van geluidsoverbren- ging-langs-electrischen-weg verwerkte. Ook in 1937 zal de kenner zeggen:

Voor sonoriteit en selectiviteit:

Radiobell

Vraagt inlichtingen en demonstratie bij Uwen radiohandelaar, bij de Verkooporganisatie voor Nederland: de ALG. NED. RADIO UNIE N.V., v. Limburg Struimlaan 20. Tel. 542. Amersfoort of hare districtskantoren:

Almelo, Volkerinkstr. 3. Telef. 3330
Bergen op Zoom, Koevoetstr. 43. Tel. 48
Deventer, Pikeurbaan 44. Telef. 2715
Den Haag, Veenkade 40. Tel. 392546
Groningen, Oosterstr. 46. Telef. 2901
Leeuwarden, Schrans 131. Telef. 4962

kamer weliswaar in alle andere opzichten precies leek op het vertrek, dat ik me zoo goed meende te herinneren, maar dat de stookplaats in een anderen hoek was. Zoo zeer was ik hiervan overtuigd, dat ik mijn oogen haast niet gelooven kon, toen ik 't volgende jaar de kamer op Glamis zag en bevond, dat mijn droomherinnering juist was en mijn wakende herinnering onjuist. Ik maakte me zelfs een beetje belachelijk door aan Claude te vragen, of de haard verplaatst was, hetgeen een heel lastig werk geweest zou zijn, waaraan men niet gauw begon in zoo'n oud huis met zulke dikke muren.

Dit deel van mijn droom werd zeer interessant gevonden door dr. Acland en andere kopstukken van Oxford; zij zagen er een frappante bevestiging in van de theorie, dat de hersenen indrukken ontvangen, die altijd nauwkeurig zijn, als ze niet door invloeden van buiten verstoord worden. Ik schreef mijn droom neer, maar sprak er bijna met niemand over.

Een jaar of twee later heeft mrs. Wingfield, een dochter van lord Castle-ton, mijn broer Eric op een plezier- vaart ontmoet en zij begon hem te vragen over mijn droom. Zij had zelf een zonderlinge ervaring opgedaan, die ik helaas slechts uit de tweede hand kan overbrengen, wijl ik haar nooit te spreken heb kunnen krijgen.

Als ik 't goed begroep heb logeerde zij voor 't eerst op Glamis in dezelfde week, zoo niet op denzelfden dag, dat wij naar Tullyallan gingen. Zij kreeg de blauwe kamer, maar zij had geen der verhalen over graaf Langbaard en zijn gevolg van spoken gehoord. Zij ging als gewoonlijk naar bed bij een nachtluchtje, en dat was zoo helder, dat zij er bij las, voor zij ging slapen. In den loop van den nacht werd zij wakker met het gevoel, dat er iemand in de kamer was, en toen zij in bed overeind kwam zag zij een bijzonder grooten ouden man met een langen, golvenden baard voor het vuur zitten. Hij wendde het hoofd en keek strak naar haar, en toen zag ze, dat het 't gezicht van een doode was, hoewel zijn baard door zijn ademhaling onthoog en om- laag ging.

Zij was niet erg geschrokken, maar deed helaas geen poging, om met haar bezoeker in gesprek te raken. Een paar minuten later verdween hij en ging zij weer slapen.

Den volgenden morgen, toen mr. Oswald Smith haar eenige verhalen over het kasteel wou beginnen te vertellen, zei ze: „Laat ik u eerst vertellen, wat ik vannacht gezien heb.”

Of zij 't nu werkelijk gezien of alleen maar gedroomd heeft, 't was in ieder geval eigenaardig. Er is verder op haar droom of op den mijnen niets gevolgd, maar een paar jaar later, toen wij van Glamis naar Cortachy reden, vroeg mijn moeder mij, of ik mijn droom wel eens aan lady Strathmore verteld had. Ik antwoordde, dat ik dat niet de moeite waard had gevonden, maar zij drong er op aan, dat ik alles aan lady Strathmore zou mededeelen, juist zooals ik 't hier heb neergeschreven. Toen ik het jaartal noemde schrok lady Strathmore, zij wendde zich naar Fanny Trevanion en zei: „Nee maar, da's vreemd!”

Ik zei: „Maar 't jaartal klopt toch niet? Ik dacht, dat 't vijftienhonderd zooveel was.”

„Nee,” antwoordde zij, „'t was in 1486, bijna vierhonderd jaar geleden.”

't Is natuurlijk mogelijk, dat ik dat jaartal ooit gehoord had, maar ik kan 't me niet herinneren.

Na 1870 gingen we ieder jaar naar Glamis; we vierden er bijna altijd mijn moeders verjaardag. St. Michael was de patroonheilige van de kapel — toen die opnieuw gewijd werd, zei men, was hij expres gekozen, om de booze geesten te weren. Ik kreeg meestal een erg spookerig kamertje, koning Malcolm's kamer, maar ik sliep er nooit, want mijn moeder was bang, dat zij 's nachts wakker zou worden en maakte zich zoo zenuwachtig, als zij alleen was, dat ik op Glamis altijd bij haar ging slapen.

Nog één verhaal, mij meegedeeld door den ouden dr. Nicholson, den deken van Brechin, moet ik neerschrijven. Eens, zei hij, toen hij op Glamis logeerde, was hij naar bed gegaan in de kamer halverwege de wenteltrap. De deur was op slot, maar hij zag een lange gedaante binnenkomen, ge- huld in een langen donkeren mantel, die aan den hals met een gesp vast was gemaakt. Zij spraken geen van beiden en de gedaante verdween in den muur.

De bisschop van Brechin, dr. Forbes, logeerde eveneens op het kasteel: hij geloofde niets van die verschijning en plaagde zijn vriend met de woorden: „Hoor eens, deken, we weten allemaal, dat u de taaieste bedelaar in heel Schotland bent. Ik wil wedden, dat u met een teekentje voor den dag bent gekomen en den geest op de vlucht hebt gejaagd, door hem om een bijdrage te vragen.”

Den volgenden avond arriveerde de burgemeester van Perth, en die zei, tot groote vreugde van dr. Nicholson, dat hij net zoo'n geheimzinnige visite had gehad, toen hij den laatsten keer in de kamer sliep. De deken trok hem gauw mee naar den bisschop en liet hem in 't bijzijn van dien ongeloovigen prelaat zijn verhaal nog eens vertellen.

* * *

Vele jaren later, in September 1912, kwam ik met mijn dochter Dora op Glamis, voor 't eerst na Claude's dood. Zijn zoon, de tegenwoordige eigenaar, heeft er geen bezwaar tegen, over het spook te spreken. Hij en zijn vrouw stelden veel belang in mijn droom en vroegen mij om een afschrift van mijn desbetreffend verhaal. Lady Strathmore vertelde me, dat zij en haar man in de blauwe kamer geslapen hadden, toen zij na hun huwelijk voor 't eerst op Glamis kwamen. 's Nachts had zij gedroomd, dat zij een grooten man had gezien, die aan den anderen kant van het bed naar haar stond te kijken; alleen was hij mager, niet dik gelijk mijn spook. Zij werd met een grooten schrik wakker en wekte haar man, maar er was natuur- lijk niets. Twee van haar kinderen, Rosa, het tweede meisje, en David, de jongste zoon, zien dikwijls schaduwachtige ge- daanten door het kasteel zweven. Ze zijn er niet bang voor, maar Rose zegt wel, dat ze niet graag in de blauwe kamer zou slapen. Ook hebben zij en een der dienstboden dikwijls gedaanten gezien in de eiken kamer die mijn moe- der altijd had, maar die wordt nu als extra-zitkamer gebruikt. Koning Mal- colm's kamer, het vertrekje, waar ik me placht te kleeden, is eveneens verbouwd en bij de gang getrokken. Dit is een heele vooruitgang, want de toegang naar het groote salon en de kapel is er door verbeterd.

* De nieuwe koningin van Engeland Elisabeth werd op het kasteel Glamis geboren. Haar vader is de graaf van Strathmore.

NAAR OOSTENRIJK!

Het aangewezen Land voor Uw Wintersport

In alle wintersportplaatsen uitstekend ski-onderwijs door leeraren, voorzien van staats-diploma.

Ondanks waardevermindering van de guldens is een verblijf in Oostenrijk nog altijd goedkoop.

Speciale goedkope hotelarrangementen voor een verblijf van 7 dagen reeds vanaf 0 Sch. 40.-.

Sportwedstrijden en feestelijkheden.

Belangrijke reducties

op de Oostenrijksche Bondsspoorwegen: Na een ononderbroken 7-daagsch verblijf in Oostenrijk 60 % op de terugreis, alsmede 30 % op willekeurige andere reizen.

Extra trein „Austria-Express” met slaap- wagens 2e en 3e klasse tegen bijzonder lage prijzen naar Lindau, Kufstein, Scharnitz en Griesen op 6 Februari 1937.

VRAAGT UITVOERIGE BROCHURES

Inlichtingen bij alle reisbureaux en bij den Oos- tenrijkschen Propagandadienst voor Vreem- delingen, Stationsplein 22, Utrecht.

ETALEERCURSUS

26 schriftelijke lessen m. gratis materialen en gereedschappen

Een cursus, samen- gesteld door Beroeps - Etaleurs. Speciale lessen voor elke branche, direct aansluitend op de practijk.

LESROOSTER

- LES
1 Lakschrijven
2 Kleurenleer
3 Crèpépapier- en flanelbespanningen
4 Lakschrijven
5 Kleurenleer
6 Kartonsnijden
7 Vergrooten van teekeningen
8 Lakschrijven
9 Kleurenleer
10 Lakschrijven
11 Spuitdecoraties
12 Blikvangers, hoe ze te maken en te gebruiken

- LES
12 Diverse vakken
13 Etalagevoorbeeld met werkplan
14 Vervolg Spuitdeko- raties
15 Vervolg Blikvangers
16 Etalagevoorbeeld met werkplan
17 Ruimteoverdeeling Evenwichtsleer
18 Etalagevoorbeeld met beschrijving
19 Reclame teksten ma- ken. Koppen teekenen
20-26 Etalagevoorbeeld met werkplan

Vraagt zonder verplichting GRATIS PROEFLES en prospectus met refe- rentiën van Middenstandsvereeningen, van oud-cursisten, persbeoor- deelingen en alle verdere gegevens,

J. BROMMET

LEERAAR PRACTIJK ETALEEREN VOLKERAKSTR. 38H. AMSTERDAM.

Het moment van de eedsaflegging volgens de meer dan honderd jaar oude formule: „Ik zweer trouw aan de Koningin, gehoorzaamheid aan de wetten en onderwerping aan de krijgstuicht. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig.”

IK ZWEER TROUW....

Een gloriëdag is het geweest voor prins Bernhard, toen hij op den stralenden Decembermiddag van 23 dezer bij zijn opname in de Nederlandsche weermacht ten overstaan van koningin Wilhelmina

en zijn vorstelijke bruid den eed van trouw aan Koningin, wet en krijgstuicht aflegde, aan het hoofd van den troep de Residentie binnentrok, voor het paleis het defilé gadesloeg. Een onvergetelijke plechtigheid voor de tallozen, die haar hebben bijgewoond, die de rustige, beheerschte rijkunst van prins Bernhard hebben bewonderd, zijn kalme, klare stem den eed hoorden afleggen, die de blijdschap van Koningin en Prinses hebben aangezien en de in

Voor het paleis defileerden de paradedroepen langs den commandant van het veldleger en den bij onze weermacht ingelijfden prins Bernhard.

Hartelijk toegejuicht kwamen H. M. de Koningin en H. K. H. prinses Juliana op het Malieveld aan: achter de open calèche zien we generaal Roëll en prins Bernhard.

geen jaren zoo grootsche en perfecte parade hebben aanschouwd. Een hartelijk enthousiasme heerschte dan ook langs alle zijden van het Malieveld en langs den weg, dien vorstinnen en defilé door de Haagsche straten aflegden. Een der hoogtepunten der bruidsfeesten van ons prinsenvaar.

Op straten en pleinen stonden Hagenaars en vreemdelingen samengedromd, om prins Bernhard na zijn beëdiging met generaal jhr. W. Roëll aan het hoofd van de troepen de Residentie te zien doortrekken. Dit is een levendig tafereel op den hoek van Tournooiveld en Langen Vijverberg.

In ceremonieel tenue arriveert prins Bernhard aan hotel De Wittebrug voor den cavaleristenmaaltijd, die hem op den avond na de beëdiging werd aangeboden.

De inneming van Den Briel met kapt. v. d. Rijk (Bob Oosthoek), Treslong (Al. Hoek), Laumey (Theo Frenkel) en burgemeester Nikkel (Georg Alexander). Een scène uit het tooneelstuk „Uit het leven der Oranjes”.

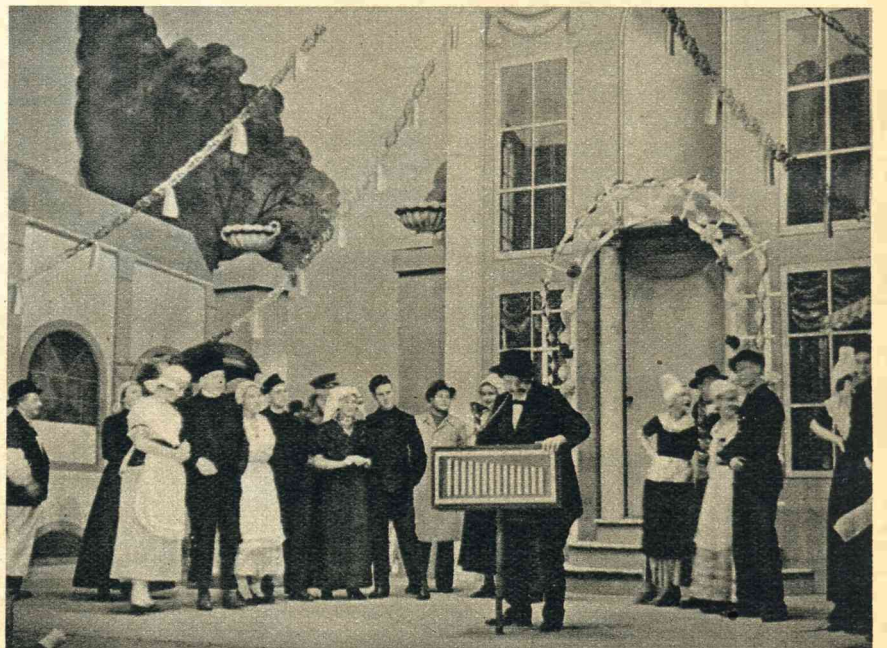
ORANJEFEEST

op het tooneel

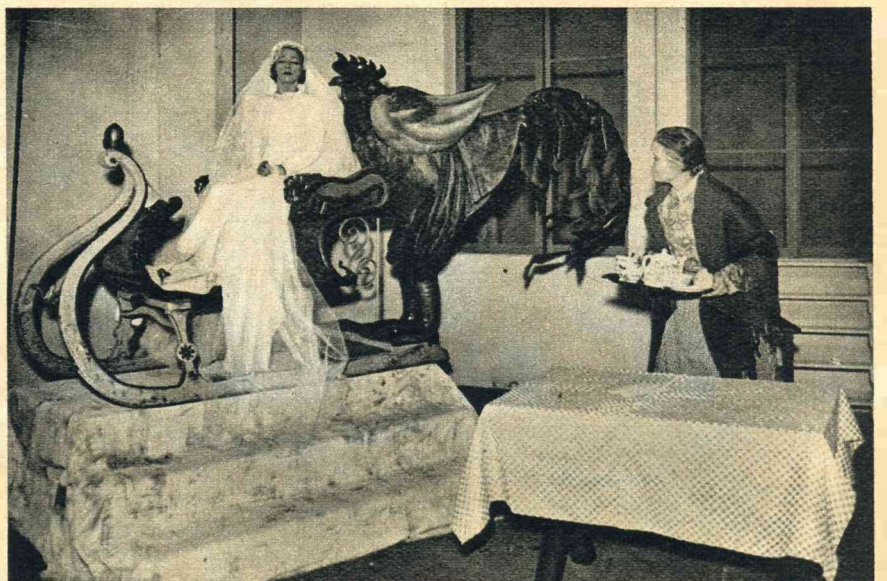

Door het Vereenigd Rotterdamsch Hofstad-Tooneel werd onder leiding van Cor v. d. Lugt Meisert „Uit het leven der Oranjes” ten tooneele gebracht. Een der tafereelen behandelde het beleg van Leiden. Op deze foto ziet men van links naar rechts den tweeden burgemeester (C. v. Dommelschuijzen), eersten burgemeester v. d. Werff (J. v. d. Linden), jhr. v. d. Does (Ed. Palmers), den gemeentesecretaris (Ger. Arbous) en den bode (Ant. Roemer).

Op het tooneel heeft de groote gebeurtenis van Nederland haar weerslag gevonden. In Amsterdam werd door de Amsterdamsche Tooneelvereniging onder regie van Aug. Defresne „In Holland staat een huis” van Ant. v. Duinkerken en M. Nijhoff vertoond. — Een foto uit het eerste deel van het spel, waarin de prinses, vóór haar huwelijk, in een droom haar jeugd herbeleeft; rechts Nell Knoop, links Charl. Köhler als de prinses.

Het volk viert feest ter eere van de prinses in „In Holland staat een huis”; in 't midden Oscar Tourniaire als Bijltje Bitter, de orgeldraaier.

NEDERLANDSCHE KOLONISATIE IN BRAZILIË

1636-1936

Graaf Johan Maurits van Nassau

Het is juist driehonderd jaar geleden dat een lid van het huis Nassau voor de West-Indische Compagnie naar Brazilië ging om als gouverneur daar de Hollandse belangen te behartigen.

Vóór den aanvang der 15e eeuw had een van Columbus' reisgenooten den voet gezet op de kust van Brazilië. De Portugees de Cabral had het een jaar later opnieuw ontdekt en daarom had Paus Johan III het schier onmetelijke stroomgebied van de Amazone-rivier, dat reuzenland van de Pao de Brazilia, het hout der gloeiende kool, toegekend aan Portugal. In het midden der 16e eeuw wist Thomas de Souza er een krachtige kolonie te vormen, een Portugeesche volksplanting, verdeeld in negen provinciën of kapiteinschappen. San Salvador (Bahia) werd tot zetel der regeering ingericht, verfraaid en versterkt, en omringd van bloeiende suikerplantages. Op allerlei wijzen werd getracht de volkswelvaart te verhoogen. De voor zwaren arbeid ongeschikte Indianen werden vervangen door negers. Aldus kon Philip de Tweede bij de annexatie van Portugal in 1581 wanen, dat hij een rijke, veel belovende kolonie aan zijn rijk toevoegde, die voor geheel Europa het suikerland zou worden, en daarom ontoegankelijk moest blijven voor andere natiën. Weinig voorzag hij daarbij, dat door het sluiten der Portugeesche havens voor zijn aartsvijanden, de Hollanders, dezen geprikkeld zouden worden, om zelf een weg naar de tropen te zoeken, en daar zoowel de Spanjaarden als de Portugeezen te verdrijven. Cornelis Houtman had in 1595 de route naar Oost-Indië gevonden, waarop de oprichting gevolgd was van de Oost-Indische Compagnie. In 1621 kwam de West-

Indische Compagnie tot stand, wier doel gericht was op het veroveren van zilvervloten, het buit maken van Spaansche koopvaarders en het aantasten van Spaansche kolonies; ook van andere handelsvoordeelen was men niet afkeerig. In 1624 stak een vloot van zesentwintig schepen met vijfhonderd vuurmonden in zee onder bevel van Jacob Willekes met Piet Hein als vice-admiraal en Van Dorth als commandant der troepen. Vijf maanden later was San Salvador veroverd en kon al dadelijk een groote buit naar het vaderland worden gezonden. Het volgend jaar echter was deze bezetting weer verloren gegaan, met een groot gedeelte der schatten, die niet tijdig waren bezorgd. Dit

Graaf Johan Maurits van Nassau, gouverneur van Brazilië.

Het vroegere kantoor der West-Indische Compagnie, aan de Haarlemmerstraat te Amsterdam, thans het Luthersche weeshuis.

verlies werd eerst goedge maakt door de verovering van de zilveren vloot, welke ruim zeven miljoen gulden opbracht, voor de helft uit haar zilver. De Compagnie keerde 50% uit, een dividend wel aanzienlijk, doch niet hooger dan de gemiddelde winstuitdeeling der Oost-Indische Compagnie tusschen 1610 en 1620, en nog verre ten achter staande bij dat in 1606 door die vennootschap uitbetaald, n.l. 75%.

Zeër spoedig echter zon er een einde komen aan haar hoogen bloei, door den hevigen strijd, dien zij met de Portugeezen moest voeren om Brazilië. De verovering van de havenstad Olinda door Lenc in 1630, en van andere streken aan de Noord-Oostkust van Brazilië, tusschen de Rio Francisco en de Rio Grande, met het door de Portugeezen versterkte Recife en Pernambuco als hoofdpunten, had haar veel geld en moeite gekost.

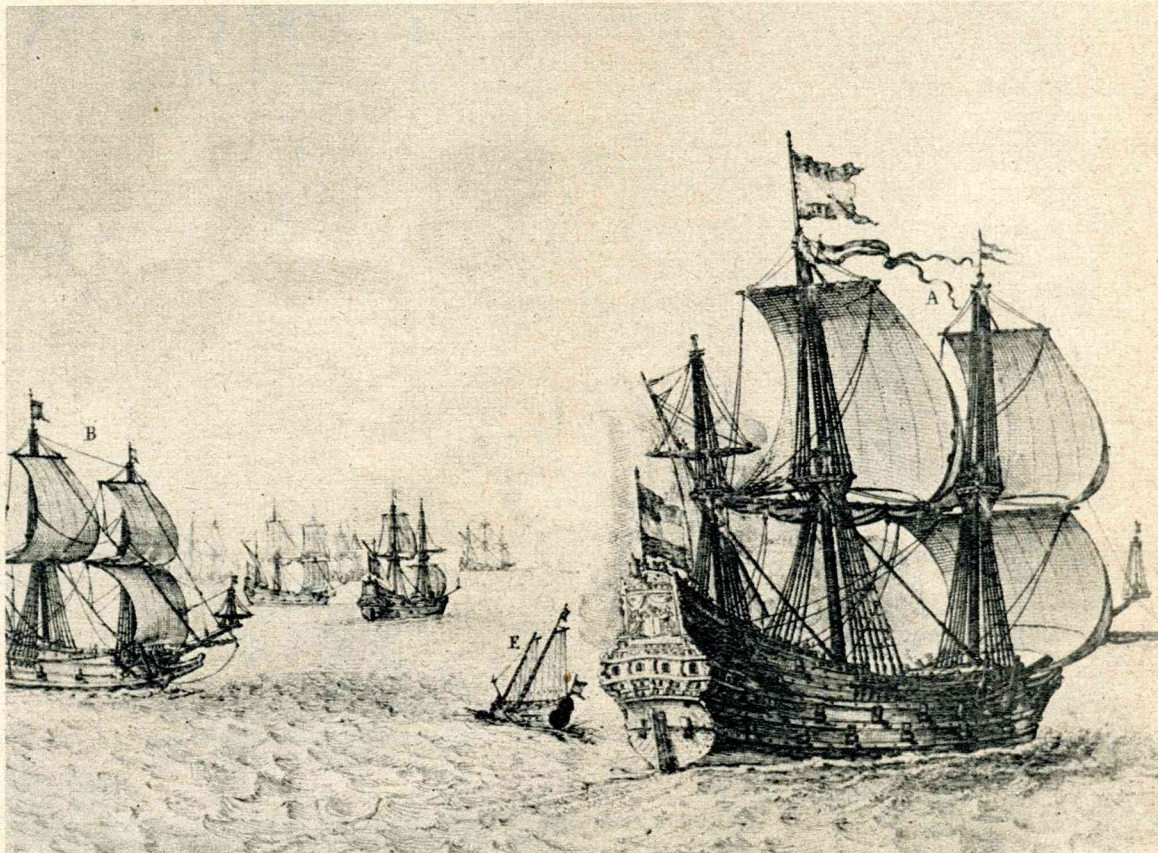
Deze veroveringen stonden onder leiding van den in Staatschen dienst getreden Poolschen kolonel Artischowsky, den eigenlijken grondlegger van het Nederlandsche bezit in „de Brasyll”. Tot in 1673 voor vijf jaren graaf Johan Maurits van Nassau tot hoofd der nieuwe kolonie werd benoemd. Hij was een der vele kleinzonen van Jan van Nassau en tot nog toe, evenals zijn broeder, veldmaarschalk graaf Willem, een met lauweren overdekt veldoverste in Staatschen dienst. Hij trok er heen met een macht van bijna drieduizend man en twaalf schepen, en begon aanstonds het gezag in de reeds veroverde streken te verstevigen, de wetgeving en krijgstuicht te verbeteren, verkeerswegen aan te leggen, scholen te stichten en kerken te bouwen. Hij liet de landstreek met het oog op verdere ontginning tot diep in het binnenland wetenschappelijk onderzoeken, en deed predikanten en onderwijzers overkomen om de geestelijke belangen te verzorgen.

13 Juni 1627. Het nemen van de suikerprijzen in de baai Todos os Santos, onder Piet Hein.

Diego de Mendoza Furlado, gouverneur-generaal van Brazilië, die door admiraal Willekes te San Salvador gevangen genomen werd.

Mei 1644. Terugkeer van graaf Johan Maurits van Nassau na een zevenjarig verblijf in Brazilië.

10 Mei 1624. — De inname van San Salvador in Brazilië door den admiraal Jac. Willekes.

Graaf Johan Maurits toonde zich een genie op het gebied der kolonisatie, die zijn tijd eenige honderden jaren vooruit was. Ook de verovering in 1637 van St. George del Mina op de kust van Guinea, de bevestiging van het gezag over het drie jaar vroeger veroverde Curaçao, de bemachtiging eindelijk van Angola en St. Thomas in 1641, waren zijn werk en stonden met zijn grootsche plannen voor 't Braziliaansche rijk in verband. Afrika moest de negers opleveren voor de bewerking der Braziliaansche plantages en Curaçao kon een voorpost in Spaansch West-Indië worden. Een nieuw Indië scheen zich hier onder Hollandsche vlag te ontwikkelen. Handel en nijverheid bloeiden op en de landvoogd spaande zich in nog meerdere Hollanders tot emigratie naar het rijke en onafzienbare land te bewegen. Het zou zoo niet zijn.

De Compagnie liet duidelijk blijken, dat zij dezen „duren” gouverneur kwijt wilde zijn.

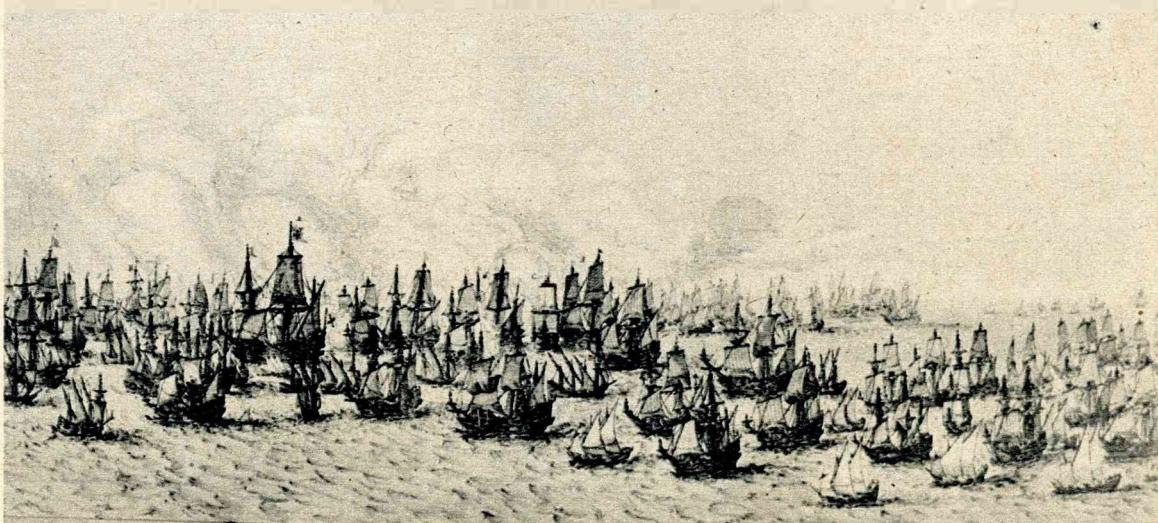
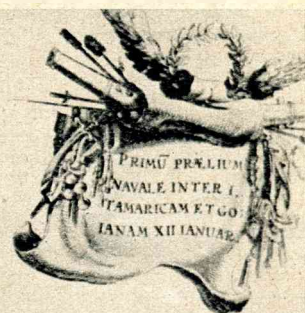
Haar aandeelen waren sterk gedaald en ze hoopte

deze door strooptochten en het buitmaken van Spaansche zilvertolten weer belangrijk te kunnen opvoeren. Daartoe wilde Johan Maurits zich niet leenen. Met toestemming der Staten-Generaal keerde hij in Juli 1644, zeer ontsemd over de onder-vonden tegenwerking, naar het vaderland terug.

Zijn vertrek uit Brazilië, door Hollanders, Portugeezen en Indianen om strijd betreurd, was het begin van een tijdperk van verwarring en toenemend verzet, weldra leidende tot een openlijken opstand tegen de Compagnie, waardoor aanzienlijke deelen van het bezette gebied weder onder Portugeesch gezag terugvielen.

De Staten-Generaal trachtten Johan Maurits opnieuw voor het gouverneurschap in Brazilië te winnen, maar hij stelde uit vrees voor nieuwe bezwaren zulke hooge voorwaarden van militairen en financiële aard, dat men deze niet kon aanvaarden.

12, 13, 14 en 17 Januari 1640. Vierdaagsche zeeslag nabij Gojana, tusschen de vloot van graaf Johan Maurits van Nassau en die der Portugeezen.

DE LEUGEN VAN WANG LI

door

Hannibal Fuergeston

Er valt niet veel goeds te vertellen van Wang Li. In de streek van Lantsjou stond hij bekend als een beruchte en gevreesde roover, die weinig omslag maakte met een menschenleven. De Chineesche autoriteiten wisten met zekerheid, dat hij zich schuldig had gemaakt aan minstens vier moorden, aan talrijke overvallen en aan de ontvoering van twee Europeanen, voor wier invrijheidstelling hij een hoog losgeld bedongen had. Voor dit waschlijstje misdaden was hij bij verstek ter dood veroordeeld, hetgeen in China wil zeggen, dat iedere autoriteit, hetzij hoog of laag, het recht had hem overal, waar men hem ontmoette, zonder meer neer te schieten.

Het eenige goede, dat ik van Wang Li te vertellen weet, viel samen met zijn einde. En van dat einde was ik getuige. Ik bevond mij op zekeren dag met een Chineeschen kapitein in het dorpje Kweitoe. Wij zaten aan tafel in het kleine en erbarmelijk slechte hotelletje, waarop het dorp prat ging, toen een paar soldaten, die tot het escorte van den kapitein behoorden, met een stevig gebonden arrestant kwamen aandragen. Het halve dorp kwam achter hen aan en weldra wisten we, dat een paar bewoners de schuilplaats van Wang Li in den omtrek hadden ontdekt en zich hadden gehaast, deze aan de soldaten te verraden.

Wang Li was een klein, zwart kereltje, met een paar sluwe oogen. Voorts was hij reeds tamelijk oud en leelijk — dat laatste óók naar Chineesche begrippen. Met echt Oostersehe gelatenheid onderwierp hij zich aan zijn lot; hij had noch vloekte, toen hij aan een boom werd gebonden, om doodgeschoten te worden.

De kapitein had gelast, dat met de executie gewacht moest worden, totdat hij gegeten had en juist waren wij van plan naar buiten te gaan, toen er een jong Chineesch meisje op ons toetrad. Zij kon zestien of zeventien jaar oud zijn en voor een Chineesche was zij niet onknap. Lieftallig en gracieus was zij echter in ieder geval.

Tot mijn verwondering hurkte zij voor ons neer en begon op klagen, toon een zenuwachtig verhaal, waarvan ik alleen begreep, dat zij ons genade vroeg voor den bandiet. Het was niet zoo'n vreemd verzoek, als het voor een Westerling kon lijken. In China is alles mogelijk bij zoo'n slecht georganiseerden bestuursdienst, en als de kapitein genade voor recht liet gelden, betekende dit alléén, dat hij het doodschietsen van Wang Li aan een ander overliet.

Eindelijk was het meisje uitgesproken. De kapitein schudde het hoofd en keek mij aan. „Hebt u haar verstaan? Zij vraagt genade voor Wang Li. Zij beweert, dat hij vorig jaar haar moeder en haar broertje uit een brandende hut heeft gered.”

„Zij beweert?” vroeg ik. „Gelooft u het niet?”

„Het kan wel,” antwoordde hij onverschillig. „In ieder geval doet het er niet toe...”

Hij zei nog iets tegen 't meisje, dat ik niet verstond, omdat hij zoo vlug sprak, en gaf mij een wenk, dat we zouden vertrekken. Het meisje volgde ons, halfhuid weklagend. Wang Li stond aan den boom, onverschillig voor zich uitblikkend. Zes soldaten met geladen geweer bewaakten hem. Daar omheen hadden zich de toeschouwers geschaard, een paar honderd mannen, vrouwen en kinderen. Het scheen, dat zij een executie als een

publieke vermakelijkheid beschouwden, want zij kakelden er luidruchtig op los.

Toen de kapitein den bandiet genaderd was, kwam er eensklaps een oude vrouw naar voren strompelen. Zij hurkte neer en ving eenzelfde klaaglied aan, als het meisje zooeven. Uit haar woorden begreep ik, dat zij de moeder van het meisje was. Ik zal niet trachten de bloemrijke taal weer te geven, waarin zij zich uitputte om den officier te vermurwen, Wang Li vrij te laten — een Chineesche dichter zou het haar niet gemakkelijk verbeterd hebben. Overigens was haar pleidooi veel krachtiger, dan een dichter of rechtsgeleerde ooit ten beste had kunnen geven. Want zij toonde ons de littekens van de brandwonden aan haar armen en haar hals, die inderdaad bewezen, dat zij den dood zeer nabij was geweest.

De officier maakte een eind aan haar weklachten. „Ik kan het niet doen,” zei hij kortaf. „En maak nu

dat je wekomt, vrouw. We moeten vandaag nog verder dan Kweitoe.”

Hij daacht haar met een barsche stem en een gebiedende handbeweging te kunnen verjagen, maar dat gelukte hem niet. Thans kwam ook het meisje weer opdagen. Ik zag aan het gezicht van den bandiet, dat die onverwachte hulp hem volkomen verrast had en ik geloof niet dat ik me vergiste, toen ik eenige hoop meende te ontdekken in zijn ondoorgrondelijken blik.

De officier maakte er plotseling een eind aan; hij verloor zijn geduld. En hij deed het op een vreemde manier, die typisch Chineesch genoemd kan worden. „Sta op!” beval hij het meisje. „Houd je zooveel van dien Wang Li? Welnu, als je met hem trouwen wilt, zal ik hem vrijlaten.”

Zijn stem klonk spottend en hij scheen erop te rekenen, dat zij verschrikt af zou deinzen. Want al is de dankbaarheid een der sterkste deugden van de Chinezen, dat het meisje zich jegens den redder van haar moeder tot zoo'n duur offer verplicht zou voelen, scheen hij onbestaanbaar te achten. Ik geloofde evenmin, dat zij Wang Li op die manier vrij zou willen koopen. Zij pasten evenzoo bij elkaar als een engel en een duivel, en daarenboven was de bandiet minstens driemaal zoo oud als zij en foeileelijk.

Maar welke man doorgrondt de raadsels van een vrouwenhart? Ik zag het meisje aarzelen, eensklaps de handen vouwen en gehoorzaam voor Wang Li neerhurken. Er gingen verbaasde kreten achter ons op...

Toen lette ik alleen nog maar op Wang Li. Hij had den kapitein ongeloovig aangekeken, toen hij zijn voorwaarde stelde. Doch hij keek werkelijk verbijsterd, toen hij het meisje aan zijn voeten zag hurken. Hij rukte aan zijn touwen, doch nam eensklaps zijn onverschillige houding weer aan.

„Sta op, Mah Lu,” zei hij zacht.

Het meisje kwam onmiddellijk overeind en stond met gebogen hoofd voor hem. Onderworpen — zooals paste tegenover den man, wien zij zou toebehooren. En toen sprak Wang Li opnieuw, zoo zacht en vriendelijk, als ik nooit van een moordenaar en struikroover zou hebben verwacht.

„Je bent goed als een engel en schooner en geuriger dan een ruiker van jade, Mah Lu. Ik zou heel gelukkig zijn, als ik met je mocht trouwen, maar dat kan helaas niet. Ik heb reeds een vrouw, zij woont in het dorp Sjenkoe. En zelfs je eigen moeder zou je niet meer willen kennen, als men dat te weten kwam...”

Het waren zijn laatste woorden, het meisje deinsde eensklaps vol schrik achteruit. Om Wang Li's lippen plooiden zich een glimlach, die afschuwelijk leek, en tartend keek hij den officier aan. Deze gaf den soldaten een wenk en dertig seconden later vielen er zes schoten. Wang Li had zijn gerechte straf ondergaan...

De kapitein keerde zich om en keek mij vreemd aan. „Dat is de edelste leugen, die ik ooit over iemands lippen heb hooren komen,” zei hij met een zonderlingen glimlach. „Ik vraag me af, wát er in hem ongeschied kan zijn, toen dat meisje voor hem neerhurkte. In ieder geval heeft de duivel dezen keer eens niet voor een engel onder willen doen in edelmoedigheid. Wang Li heeft nooit een vrouw gehad, ziet u...”

Wintersport in de Alpen

Achter het openluchttheater Birkhoven te Amersfoort is een vijver gegraven ter werkverschaffing. — De dam wordt doorgestoken, de vijver loopt vol.

Het uitgegraven zand van den nieuwen vijver is gebruikt om een heuvel aan te leggen.

Te Vlissingen werd onder groote belangstelling een nieuwe Ford-zaak geopend.

De veelbesproken tol te Birdaard in den weg Leeuwarden-Dokkum gaat eindelijk verdwijnen.

De zilveren medaille voor 24-jarigen trouwen dienst werd uitgereikt aan den sergent-fourier C. Boone, van de 2e schoolcompagnie van het regiment Kustartillerie. — Het voorlezen van het Min. Besluit.

GEMENGD NIEUWS

Een sympathieke gedachte — In de Mosa-fabrieken te Maastricht werden 21000 porceleinen bekers vervaardigd, met de beeltenis van het Vorstelijk Bruidspaar. Deze feestbekers zal men aan de beampten en arbeiders der Staatsmijnen uitreiken, als herinnering aan het blijde feest.

De heer G. v. d. Dussen was 55 jaar organist van de Ned. Herv. Kerk te St. Philipsland. De bijna 79-jarige neemt nog trouw zijn functie waar. — We zien hem hier voor 't gebouw der kerk.

Met ingang van 1 April werd den burgemeester van Maastricht, den E.A. heer Mr. L. B. J. van Oppen, op de meest eervolle wijze als zoodanig ontslag verleend. — We zien hier den sympathieken burgerruder (rechts) bij het bronzen borstbeeld, dat hem op zijn zilveren burgemeestersfeest werd aangeboden.

Shakespeare's geboortehuis is een kostbaar voorbeeld van oud-Engelse architectuur en wordt ieder jaar door duizenden toeristen bezocht.

SHAKESPEARE'S GEBOORTESTAD STRATFORD-ON-AVON

Stratford-on-Avon! Met hoeveel charme, voor- naamheid en Engelse vriendelijkheid heeft het zich tussen de plooiën gelegd van de zacht-hellende heuvels, die de bekende „Shakespeare-country” tot een der aantrekkelijkste

oorden van Albion hebben gemaakt. Stratford-on-Avon! De Shakespeare-minnaar vereert er zijn held, zooals men Wagner in Bayreuth, Mozart in Salzburg vereeren kan.

William Shakespeare, de groote Engelse tooneel-

schrijver, de schepper van 'n onsterfelijke „Hamlet” en van zooveel andere diep-dramatische figuren werd er geboren. Hij heeft er gewerkt en vele van zijn stukken geschreven. Zijn geboortehuis staat er nog. Of men heeft er inderdaad alles intact gehou-

Als Mr. Shakespeare nu nog e den overkant een ga

den, zooals het er uitzag toen Sl of men heeft het er, tot meer internationale bezoekersbent, vrijwel aan de oorspronkelijk schikking moet gelooven.

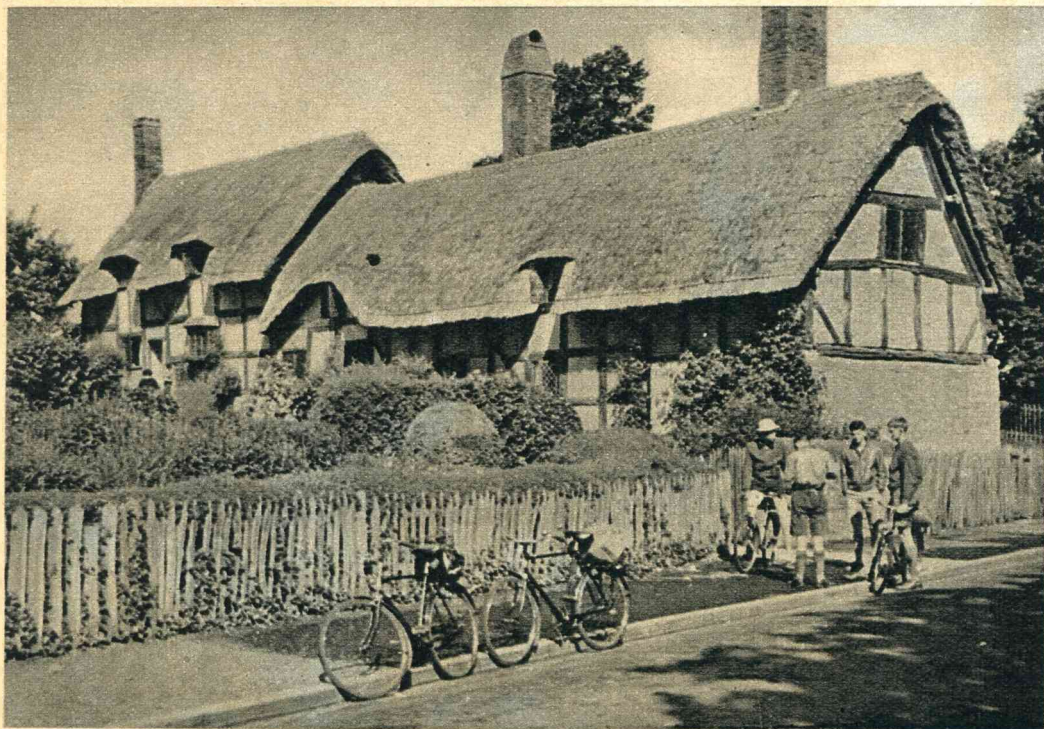
Shakespeare staat dus te het middelpunt der belangste er het heele stadje. Het kan oo den grooten William zou men doken plaatsje gehoord hebbe elk jaar, van Mei tot eind Sep der geheele wereld verheugen

Inderdaad: van Mei tot ein het bestendig Shakespeare-fest gezelschappen geven er dan vertoeringen — „Koning Le vrook de vrouwtjes van Wind — in het nieuwgebouwde, mon vlak bij de Avon oprijst.

Dat is het volop toeristische stadje. Amerikanen, Tsjechen, Nederlanders, Indiërs, kortom zijn met hun auto's of met d Stratford 's avonds aangekom welda de smalle straatjes va Stratford in bont vertoon.

De vriendelijke huisjes, n puntzevel, kleine, in lood-geva daar een romantisch balkon aan een heroïeken, kleurvollen

Het geboortehuis van den s in de schilderachtigste groep. oord. De vreemdelingen moeten

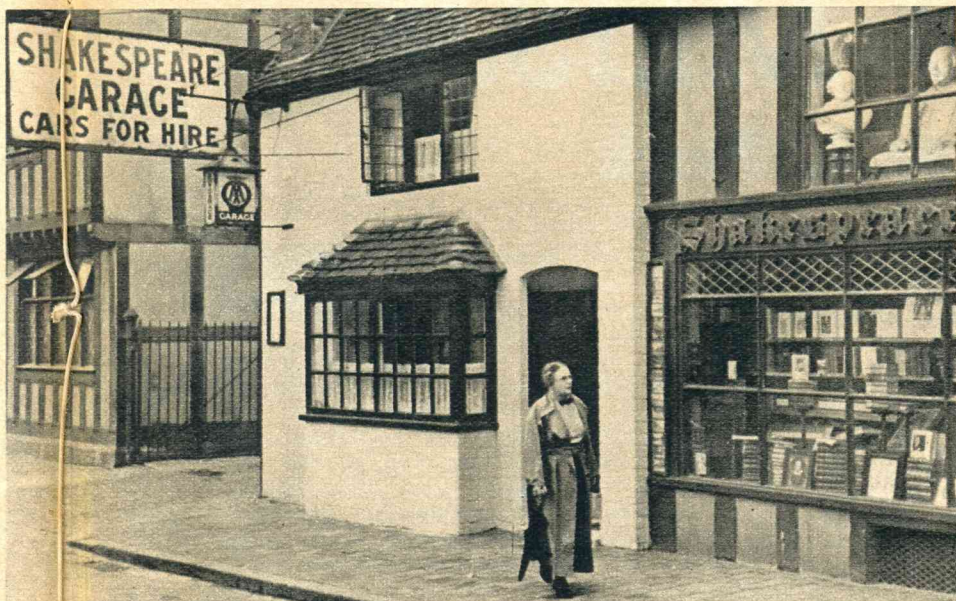
In dit huis woonde Shakespeare's schoonmoeder.

De Falstaff-figuur van het Shakespeare-gedenkteken.

De verkoop van Shakespeare souvenirs schijnt op Stratford

Als Mr. Shakespeare nu nog een blik uit z'n venster zou kunnen werpen, zou hij aan den overkant een garage en een boekwinkel naar hem genoemd zien.

Souvenirs kan men in Stratford bij tientallen kopen — niet het minst origineele idee is een pakje Shakespeare-kaarten met afbeeldingen van karakters uit z'n toneelstukken.

den, zooals het er uitzag toen Shakespeare het verliet, óf men heeft het er, tot meerder genoegen van de internationale bezoekersbent, zóó ingericht, dat men vrijwel aan de oorspronkelijkheid dezer toneelschikking moet gelooven.

Shakespeare staat dus te Stratford-on-Avon in het middelpunt der belangstelling. Hij beheerscht er het heele stadje. Het kan ook niet anders: zonder den grooten William zou men nooit iets van dit verdoken plaatsje gehoord hebben, terwijl het zich nu elk jaar, van Mei tot eind September, in het bezoek der geheele wereld verheugen mag.

Indedaad: van Mei tot eind September vindt er het bestendig Shakespeare-festival plaats. Befaamde gezelschappen geven er dan driemaal in de week vertooningen — „Koning Lear”, „Hamlet”, „De vrolijke vrouwtjes van Windsor”, „Macbeth” enz. — in het nieuwgebouwde, monumentale theater, dat vlak bij de Avon oprijst.

Dat is het volop toeristisch hoog-bedrijf in het stadje. Amerikanen, Tsjechen, Italianen, Franschen, Nederlanders, Indiërs, kortom, alle nationaliteiten zijn met hun auto's of met den express Londen—Stratford 's avonds aangekomen en dan vullen zij weldra de smalle straatjes van het schilderachtige Stratford in bont vertoon.

De vriendelijke huisjes, met fijn-uitlopenden puntgevel, kleine, in lood-gevatte ruitjes en hier en daar een romantisch balkonnetje, herinneren alle aan den heroïeken, kleurvollen tijd van Shakespeare.

Het geboortehuis van den schrijver staat midden in de schilderachtigste groep. Het is een pelgrims-oord. De vreemdelingen moeten hun beurt afwachten

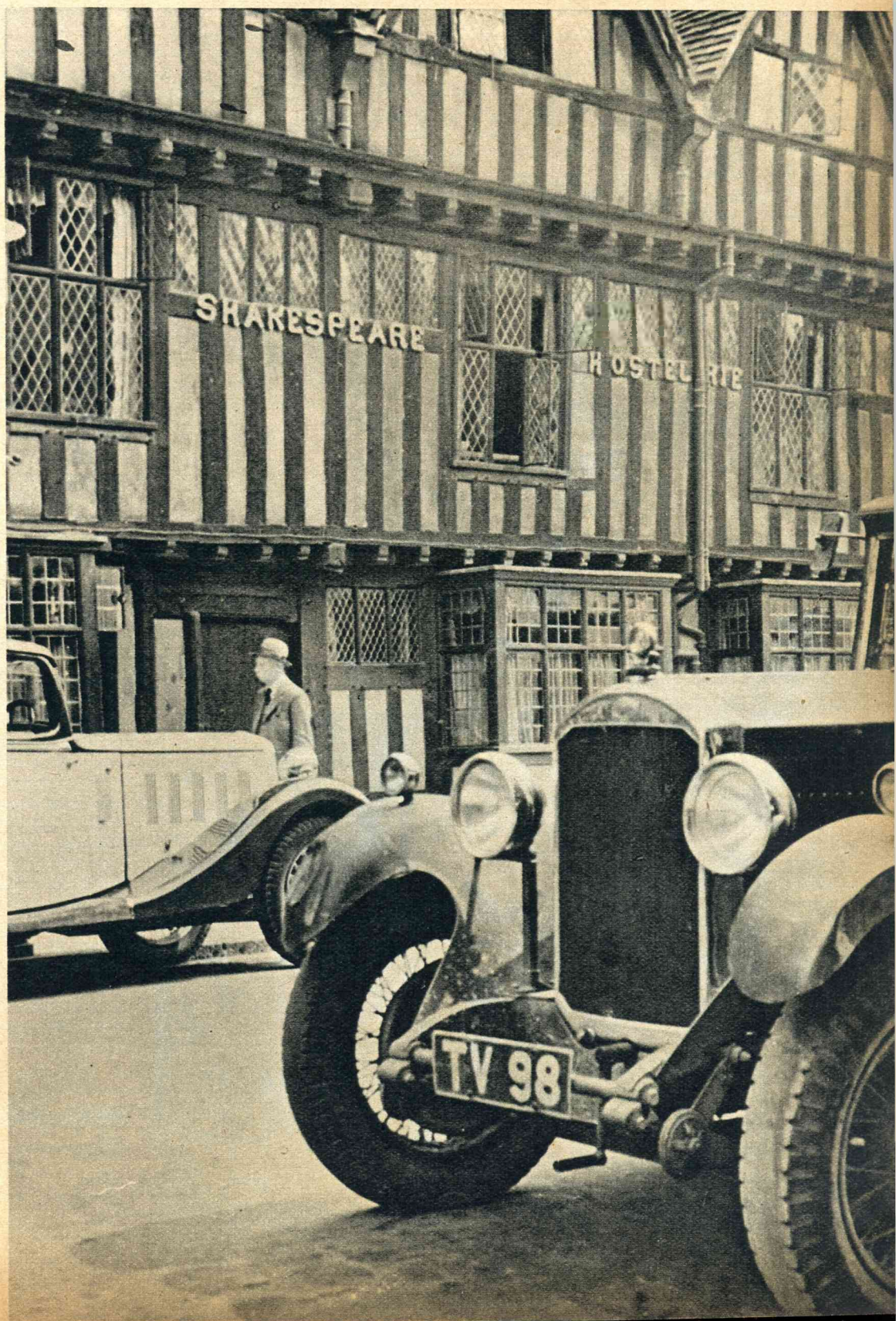
om er in te kunnen. En als je er in bent, ja... dan zie je de schrijftafel, de ganzeveer, 'n paar stoelen, een kruik, een slaapkamer en dies meer wat al even onontbeerlijk was voor den grooten schrijver als nu nog voor ons. De enkele in Stratford bezit, heeft men piëteitsvol onder het glas gelegd. Men mag er niet eens met den vinger naar wijzen.

Bij den uitgang wordt u een uitgebreide voorraad lectuur over het geboortehuis en Stratford aangeboden.

Nu, wat dat betreft, zijn er winkeltjes genoeg, die de vindingrijkste souvenirs uit „Shakespeare-country” tentoonstellen. Allereerst een keur van prenten en postkaarten, papier en doozen met het geteekende portret van den dramaturg. Bekertjes, kannen, kruikjes, zakdoekjes, wandelstokken, regenschermen, zij hebben alle iets speciaals in zich: een stempel of een voorstelling vertelt u direct, dat zij uit dit wereldberoemde plekje afkomstig zijn.

De toerist ontkomt niet aan hun bekoring en nog voordat hij een vertooning in het theater gaat bijwonen, heeft hij zich reeds vele kleinigheidjes aangeschaft, die, laten we het even heel zacht zeggen, eigenlijk met ware Shakespeare-verering niet veel te maken hebben.

Een schilderachtige herberg in Stratford-on-Avon.

AD

elijke „Hamlet”
atische figuren
kt en vele van
tehuis staat er
s intact gehou-

De verkoop van Shakespeare souvenirs schijnt op het eerste gezicht de beste bron van inkomsten voor Stratford te zijn.

GOUDBLOND MEISJE

door A. L. Provost en L. Black

Dus dát is 't geweest al dien tijd. Geen wonder, dat ik er over schoot... Roerend tafereel! Wat was dat arme oudje van Endicott woedend. Zich vastgevroren in deftigheid en niets laten merken, ook niet toen 't schepsel recht op ons toe kwam...

Frances liet zich in een stoel vallen en bleef zitten met een vinnig lijntje tusschen haar uitgedunde wenkbrauwen. Ze was naar Berkenwoud gegaan om Jack en juffrouw Endicott aan haar bestaan te herinneren, en vooral om een uitnodiging te krijgen, voor onbepaalde tijd te komen logeeren. Het zou onmenselijk taai geweest zijn, maar een goede manier om kosten te sparen en met Jack om te gaan. Maar Jack dacht alleen om een ander meisje, had niet eens gemerkt, dat zij er was, en de invitatie was uitgebleven. Of dat kwam door die opwinding van juffrouw Endicott of door iets anders, kon Frances niet zeker zeggen.

Ze wil Jack bewaren voor een betere vangst, dacht ze cynisch, nu ik geen goudvinkje meer ben. Ze mag blij zijn, als ik kom helpen en hem weghaal van dat blonde wicht, wie dat dan ook is. Waarschijnlijk een secretaresse. Te bescheiden voor een logé en te gekleed voor een dienstbode... en zeker te knap... tante Harriet heeft nooit iets van knappe dienstboden moeten hebben.

Frances nam een makkelijker houding aan. Haar humeur kwam bij. 't Had erger kunnen zijn. Ze begon wat amusement te voorzien.

Wayne Gorham had natuurlijk niets gemist, met zijn scherpe, zwarte oogen. Die zoogenaamde zaken met Jack waren in ieder geval zóó van de baan geweest. Weer vertrok haar lip, traag minachtend. Wayne probeerde omhoog te komen... was er waarschijnlijk in geoeftend, onaangename dingen over 't hoofd te zien. Zou blij zijn, als ze met hem omging,

KORTE INHOUD VAN HET VOORAFGAANDE

Gloria Staunton, secretaresse van de rijke mejuffrouw Harriet Endicott, bemerkt, dat deze geregeld effecten verkoopt zonder het geld weer te plaatsen, alleen om aan de verlangens van haar verkwistenden neef Jack Moreland te kunnen voldoen. Jack nodigt Gloria uit voor een zeiltochtje, doch ze weigert de invitatie, daar ze bevreesd is haar betrekking hierdoor te verliezen. Frances Payne, een jonge weduwe, die voor haar huwelijk regelmatig juffrouw Endicott op haar landgoed Berkenwoud bezocht, ontmoet een zekeren Wayne Gorham, van beroep makelaar. Deze Gorham wil voor zaken Jack Moreland spreken, en verzoekt Frances Payne hem met deze familie in kennis te brengen. Jack doet Gloria een huwelijksaanzoek, doch zij slaat dit af en zegt dat ze niet van hem houdt en ook geen echtgenoot zou willen hebben, die niet in zijn eigen levensonderhoud zou kunnen voorzien. Mejuffrouw Endicott heeft hen in den tuin opgemerkt en ontslaat haar secretaresse wegens haar al te vriendschappelijke houding jegens Jack. Deze is voor eenige dagen op reis en weet niet wat er tijdens z'n afwezigheid gebeurd is. Nu kunt u verder lezen.

tot ze weer vast stond — om wat ze voor hem kon doen. Een man er bij was altijd nuttig.

Haar heldere, scherpe gedachten sprongen hier en ginds en kwamen terug op Berkenwoud. Jack was knapper dan ooit. Zij fronste bij de herinnering, hoe onwrikbaar ernstig hij gekeken had, toen hij zich over dat knappe kind boog. Niets voor Jack anders, 't zoo ernstig te nemen met een meisje... Moest iets aan gedaan worden.

Zoo'n dingetje kón altijd, peinsde Fran, op welke manier dan ook.

Het was zeer stil toen Gloria den volgenden ochtend vertrok. Fris-sche, klare zonneschijn kwam door de oostelijke vensters binnen. Perkins keek bijna medelijdend, ondanks haar jaren en de tucht der Endicotts, en talmde, om een paar niet zeer noodige diensten te bewijzen. Rose, het meisje, dat gewoonlijk 't eten bovenbracht, was onrustig van ingehouden nieuwsgierigheid. Met het blad bracht Rose een envelop mee, aan juffrouw Staunton geadresseerd. Er zat niets in dan de chèque, die Gloria den vorigen avond vergeten had mee te nemen.

De buitenlucht had de liefelijkheid van den vroegen morgen. Koele aardgeur mengde zich met de zilte prikkeligheid van de zeebries. Kelly kwam aangerend, toen zij naar den auto liep, en zij bukte zich om hem te streelen, met een steek van pijn in haar hart. Ze hield van Berkenwoud! 't Heengaan deed zeer, ontzettend zeer, en dat kwam heusch niet alleen, doordat ze zoo weggestuurd werd. Dat was 'n schandelijke vernedering, maar dát gaf haar geen keelpijn.

MOOI NEDERLAND

Stadhuis te Purmerend.

De wagen gleed de bekende laan uit, voorbij de massa rhododendrons, liet het stille huis achter zich. Links lag het water van de Straat, met golfjes die schitterden in de morgen-zon en kabbelden tegen de witte flanken van jachten voor anker. Wat mooi was en voor-naam en weelderig, gleed snel achter haar weg. Een reis in een vuilen trein had zij voor zich, met daarna, vlak daarna, weer den strijd met hand en tand om het bestaan. Het troosteloze zoeken naar een nieuwe betrekking zonder getuig-schrift uit de vorige. Mooie toestand was dat. Zij had juffrouw Endicott niet om een getuig-schrift gevraagd; ze had er de woorden niet uit kunnen krijgen, en 't zou denklijk toch niets geholpen hebben... Op 't moment had zij echt een hekel aan Jack Moreland.

Zij was vaag benieuwd, hoeveel van dit alles hij wist, maar liet die gedachte weer los. 't Deed er niet toe. Afgezien van een mogelijk prikje spijt-heid gaf 't geen verschil in zijn aangenaam geordend bestaan, of hij wél iets wist of niet. En 't zou voor haar ook geen verschil maken. Ze dacht niet, dat ze hem ooit weer zou zien.

VIJFDE HOOFDSTUK

Gloria gooide haar hoed op het divanbed en viel zuchtend op een stoel. 't Was een sjofele stoel in een sjofele kamer, waar alles op elkaar stond en 't eenige raam, uitkijkend op een diepen put van met-selwerk met eindeloze rijen andere ramen, niet veel meer dan een grijze schemering doorliet.

Zij kende die kamer. Ze had er haast een jaar ge-woond, vóór ze naar Berkenwoud ging, met een vriendin samen, en hoeveel er ook aan het kleine vertrek ontbrak, ze had het toch een soort tehuis ge-vonden, beter dan goedkope pension-kamers en 't eentonige eten aan toonbanken. Zij en Sara Dalton waren dolblij geweest, toen zij er kwamen wonen. Nu schrok zij, dat 't er zoo bekrompen was en duf, nu zij 't op Berkenwoud zoo ruim gewend was. Gloria schaamde zich voor dat gevoel. Zij mocht blij zijn, dat ze die toevlucht had — dat Sara gebleven was, na haar vertrek, alleen alles betalend, tot zij een geschikte medebewoonster vond.

Sara was een echte schat geweest. Zij had Glory met open armen ontvangen, en medelijden gehad en opgespeeld, en zij was bijna heftig geworden, toen er over 't deelen der kosten gesproken werd.

„Praat nu alsjeblieft niet over huur en zoo. Ik heb je te logeeren, tot je weer een baan hebt. Ik ver-dien goed tegenwoordig, ik heb zelfs geld op de bank! Pruttel maar niet meer, want ik luister niet. Ik ben in ieder geval blij, dat ik je terugheb.”

Dat was tien dagen geleden, en nog was er geen schijn van een baan in zicht, ondanks mijlen geloop en eindeloze pogingen. De tijden waren slecht en de betrekkingen schaarsch, en overal hoorde zij het-zelfde liedje, dat haar moed aantastte.

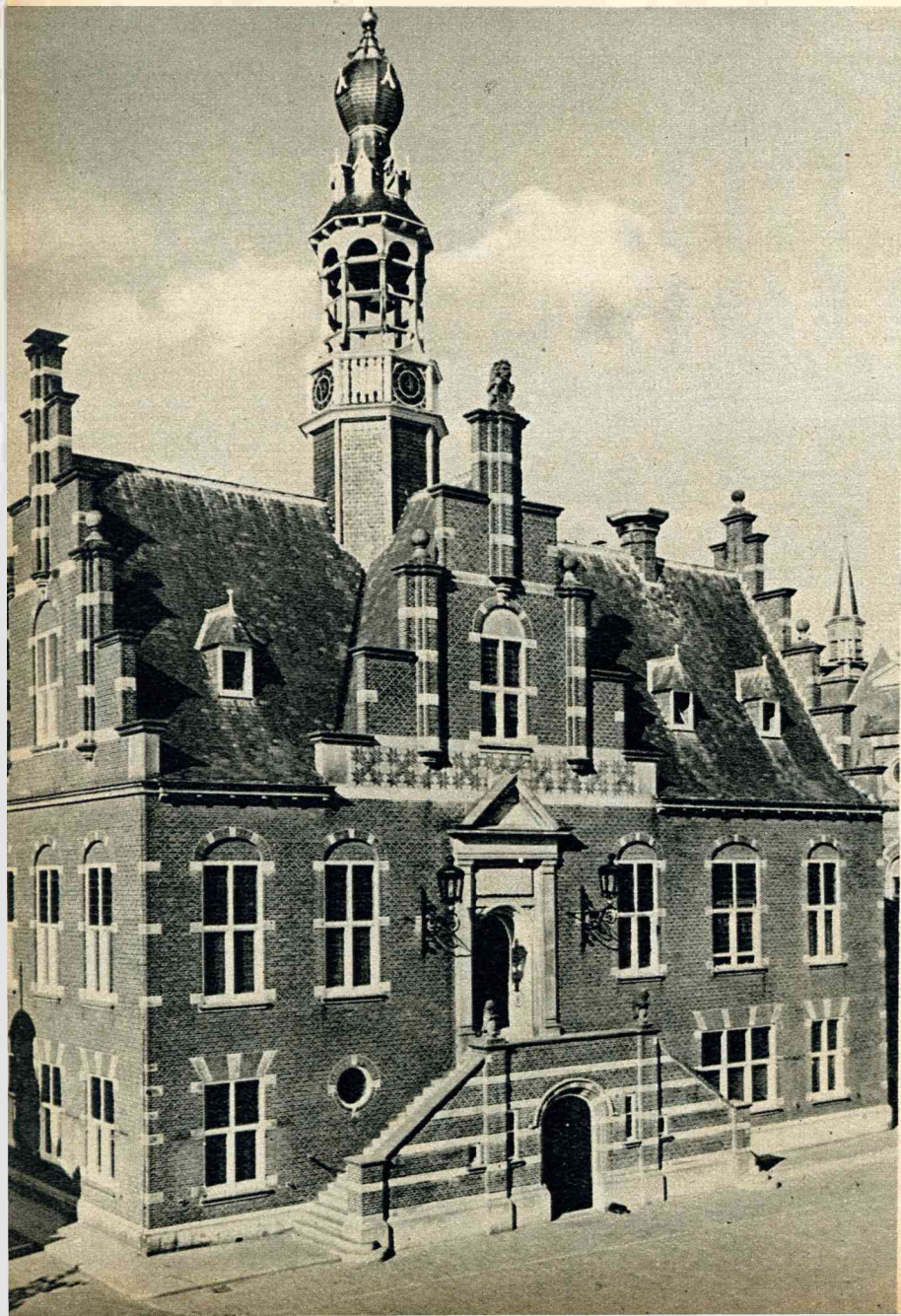
„Waar bent u 't laatst in betrekking geweest? Wat hebt u voor getuig-schriften?”

Zij had natuurlijk wel oudere getuig-schriften — van dat stenografie-kantoor — maar steeds kwamen de datums ter sprake — dat ellendige hiaat van de zes maanden, die ze op Berkenwoud geweest was. Misschien was 't het ongeluk, dat ze niet vlot kon liegen — had ze nooit gekund. En wat kon ze anders zeggen?

„Ik ben 't laatste half jaar secretaresse bij een dame geweest, maar om persoonlijke redenen wou ik geen getuig-schrift vragen”? Dat klonk te gek...

Soms had ze het gevoel, dat ze tegen een onzicht-bare macht vocht. Dat was dwaas en theatraal, maar hoe kon je nuchter en optimistisch blijven na dat vermoeiende getrek iederen dag? Ze kwam bij allerlei menschen: sommigen waren oppervlakkig vriendelijk, de meesten koel en kortaf, sommigen beleedigend voorkomend. Maar 't liep steeds op 't zelfde uit. Er waren voor ieder baantje zooveel sollicitanten, dat je niet veel kans had, als je onder bedenkelijke omstandigheden ergens weg was gegaan.

TWEEDE VERVOLG

„Je moet er met je knappe snuitje in zien te komen,” zei de praktische Sara, „en als ze opdringerig worden, bevries je ze. Kun je ze niet wijsmaken, dat je een half jaartje bij familie gelogeed hebt? De waarheid willen ze toch niet hooren; die vinden ze hinderlijk. Maar waarschijnlijk zou je net een bemoeial treffen, die aan je oom schreef — arm schaap.”

Gloria had er om gelachen, maar later had 't haar gedrukt. 't Was natuurlijk belachelijk en 't kon nooit gebeuren, maar ze kon zich precies voorstellen, hoe genoeglijk oom Robert terug zou schrijven, dat hij zijn nicht in geen drie jaar gezien had.

Zij telde haar geld na — 't was weinig, want hoe Sara ook tegen had gestribbeld, ze had althans haar deel aan 't eten betaald, en haar fondsen slonken met angstwekkende snelheid. 't Was het laatste restje van haar spaarpotje — dat was nooit groot geweest, want veel verdiend had ze nooit, en op Berkenwoud had ze nog rekeningen moeten betalen voor 't ziekenhuis... een influenza verleden jaar, waar ze mee door was geloopt — longontsteking geworden....

Gloria knipte haar portemonnaie dicht en ging zwaarmoedig achterover zitten. Als ze schraapte, kwam ze er nog tien dagen. Meer niet. En ze was doodop van teleurstelling en ze had een ladder in haar kous.

Het slot klikte. Zij schoot snel recht en Sara kwam binnen.

„En? Geluk gehad vandaag?”

„Geen snars. Morgen vroeg maar weer probeeren.”

Sara ging op het krakende bed zitten. Zij was ouder dan Gloria, groot, mager en hoekig — de vijfendertig waren haar aan te zien. Knap was zij niet en zij probeerde 't niet te lijken ook, maar haar grijze oogen stonden scherp en flink en zij had een drogen humor, die haar zelden in den steek liet.

Zwijgend trok Sara haar handschoenen uit, toen trok ze met haar schouders en klapte de handschoenen naast zich neer.

„Nu, Glory, we zitten in één schuifje. 't Kantoor is opgeheven. Ik wist 't Maandag al, maar ik wou liever nog niets zeggen.”

„O, Sara!”

„Lollig hè?”

Ze keken elkaar schichtig aan. Sara bewoog nog eens haar schouders en trok met een hoek van haar mond. Ze scheen over iets te denken.

„Zeg, Glory, vind je goed, dat ik op jouw baantje bij Endicott afga? Ze heeft vast nog niemand — ze is veel te lastig. Ik ben vandaag naar de beurs geweest, en met een hoop gesmoes hebben ze me haar naam gegeven. Wat vin je?”

„Gauw gaan natuurlijk! Ik vind 't een prachtidee. En je krijgt 't vast.”

„Ik deug er tenminste wél voor,” zei Sara droog. „Een knap jong ding wil ze tóch niet hebben, en ik kan net zoo'n stijve tronie zetten als hun heele stamboom. Ik vind 't natuurlijk vervelend, omdat ze voor jou 'n varken geweest is, maar je snapt het wel, hè?”

„Er is niets te snappen,” zei Glory. „'t Is een baan, met vrij wonen en eten, al inoog je niet bij de familie aan tafel komen. Wanneer ga je? Wacht maar niet te lang!”

„Ik ga nu,” zei Sara kortaf. „Ze is op 't oogenblik in Benham. Zal ik die zwarte jurk met dat witte boordje aandoen? Daar lijkt ik 'n ongetrouwde tante van Methusalem in, beter kan ze niet wenschen. Ik zal 'm even strijken....”

„Doe ik wel! Rust jij maar even.”

Gloria liep naar de kast. Sara riep haar na.

„O, wacht, er is een brief voor je. Beneden van de post gekregen. Achtentachtig stempels er op.”

„Leg maar op tafel,” zei een verdofte stem uit de kast. Gloria had nu geen tijd om brieven te lezen. Kon tóch niets van belang zijn. Van belang was alleen, dat Sara zoo snel mogelijk in 't meest geschikte gewaad voor juffrouw Endicott verscheen.

De japon werd opgeknapt, er werden eieren gebakken en koffie gezet. Sara werd bekeken en goedgekeurd. Zij zag er eenvoudig en netjes uit, en verborg haar gevoelens achter een norsch lachje. Met een wat grove stem zei ze: „Merei, Glory, duim maar voor me!” en de deur ging achter haar dicht.

Eerst toen Sara weg was dacht Glory aan den brief. Zij trok hem traag naar zich toe, terwijl ze op den divan lag bij te komen. Met Sara's vertrek was haar opwindung neergeslagen, bleef er enkel saaiheid en ontmoediging over. Geen werk, geen vooruitzicht, geen ontspanning, geen geld. Geld! Daar kwam alles vroeg of laat op neer. Wat begon je zonder geld....

Zonder belangstelling keek zij naar de envelop.

„John Carver, advocaat en notaris,” stond er in den linkerbovenhoek, en 't adres was Chicago. 't Sloeg haar zinnen wakker. Wat moest die van haar? Kende ze dien naam niet.... O ja, oom Robert had wel eens bezoek van een meneer Carver gehad, voor zaken, maar ze had hem alleen zien komen en gaan. Die kon best uit Chicago komen — was maar een uur rijden.... en 't was echt iets voor oom Robert, zijn zaken aan geen stadgenoot toe te vertrouwen.

Zij scheurde den brief open. Als oom Robert zoo kwaad was, dat hij haar de groeten liet doen door een advocaat....

Haar oogen werden grooter en gingen snel de bladzijde langs. Het papier schokte met haar hand mee; zij staarde even naar de onderteekening en ging toen zitten, zette haar voeten op den vloer. Zij moest er iets stevigs onder voelen, anders zou ze denken, dat de wereld los rondtolde. 't Kón niet.... zij haalde diep adem en herlas den brief langzaam, attent.

Oom Robert was dood. Dat gaf een soort schrik — 't leek niet mogelijk, zijn taaie greep aan het leven losgewrongen — maar echt verdriet kon 't haar niet doen. Oom Robert was ontevreden geweest over 't huwelijk van zijn jongeren broer, en nog ontevredener met 't meisje, dat hij te verzorgen had gekregen. Hij had haar zijn zure liefdadigheid geschonken, en toen ze groot was, had hij zich heftig gekant tegen haar wil, haar eigen brood te verdienen. Zij had 't ten slotte gewonnen — maar hij had hard en verachtelijk gedaan.

„Jullie vrouwen zijn allemaal 't zelfde, geen rust en geen hersens. Werken voor je kost! Bah! Interessant-doenerij! Er is maar één soort werk voor een vrouw: trouwen en voor haar man en haar kinderen zorgen.”

Gloria was driftig geworden — haar eigen leven was van háár, al had ze niets anders, en ze wou er van maken, wat ze kon, had ze geantwoord; en trouwen deed ze toch nooit.... net zoo min als hij.

Hierdoor was de verhouding, zoo mogelijk, nog onaangener geworden.

Dat was drie jaar geleden, en met geen letter had hij getoond, dat hij nog van haar bestaan wist, hoewel zij hem nu en dan korte, plichtmatige briefjes

Vervolg op pag. 26

Tegen

Spierpijnen en alle Rheumatische pijnen

Laat U vanavond eens grondig wrijven met de diep in de huid dringende Akker's Kloosterbalsem, de wonderbaarlijk geneeskrachtige balsem. Uw pijn verdwijnt. Uw spieren worden lenig. Ge slaapt vannacht weer heerlijk rustig en morgen waardeert Ge de verrassende werking van

het vanouds beproefde middel

AKKER'S KLOOSTERBALSEM

Overal verkrijgbaar! Doosje van 10 Gram 35 cent, Potten van: 25 Gram 62½ ct., 50 Gram f 1.04, 100 Gram f 1.82

GEWELDIG DIE SILVIKRIN LIQUID SHAMPOON

De wekelijksche haarwassching met Silvikrin Liquid is een behoefte geworden voor meer dan 2 miljoen heeren, die deze Shampooon prefereeren om haar zuiverheid, haar haarvoedende eigenschappen, om den echten, natuurlijke, frisschen Lavendelgeur, vrij van zoetelijke parfums en daardoor tevens de Shampooon voor de families, die prijs stellen op een beschaafde, gezonde haarwassching.

10 Wasschingen in den flacon, die nooit omvalt.

De Eenige Shampooon met Haarvoeding

Vernielt het haar niet, doch houdt het gezond. Geeft geen neerslag, voedt het haar, maakt het brillant.

48c

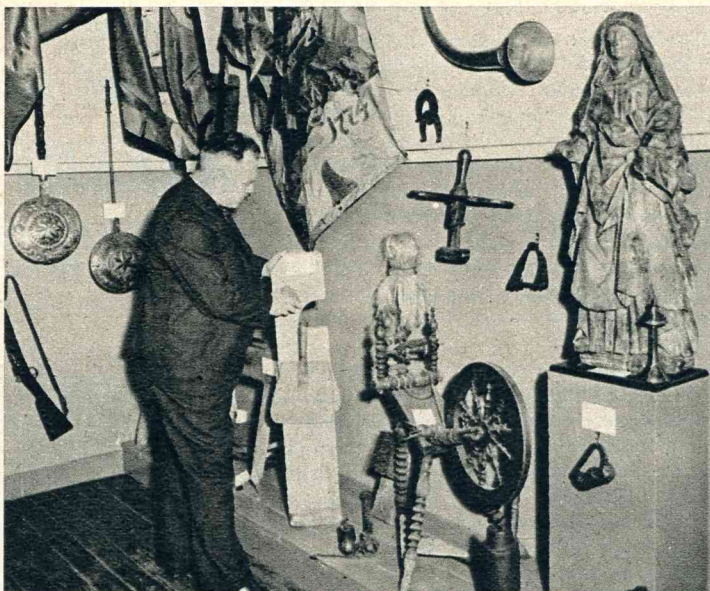
De Kon. Ned. fabriek van gouden en zilveren voorwerpen Gerritsen en v. Kempen te Zeist kreeg opdracht tot vervaardiging van een gouden servies, dat aan het prinselijk paar zal worden aangeboden door den Sultan van Koetei (Borneo).

In Vuals kwam, onder leiding van den heer A. Lamsjus, gemeente-architect, de eerste rioolwaterzuiverings-inrichting tot stand, waarvan we hier de foto plaatsen.

Oude wintergebruiken in Friesland — het St. Thomas-luiden te Katlijk bij Heerenveen.

Het nieuwe stedelijke Museum van Weert werd officieel geopend. — De conservator, de heer P. Linssen, temidden der interessante collectie van voorwerpen uit de geschiedenis van het land van Weert.

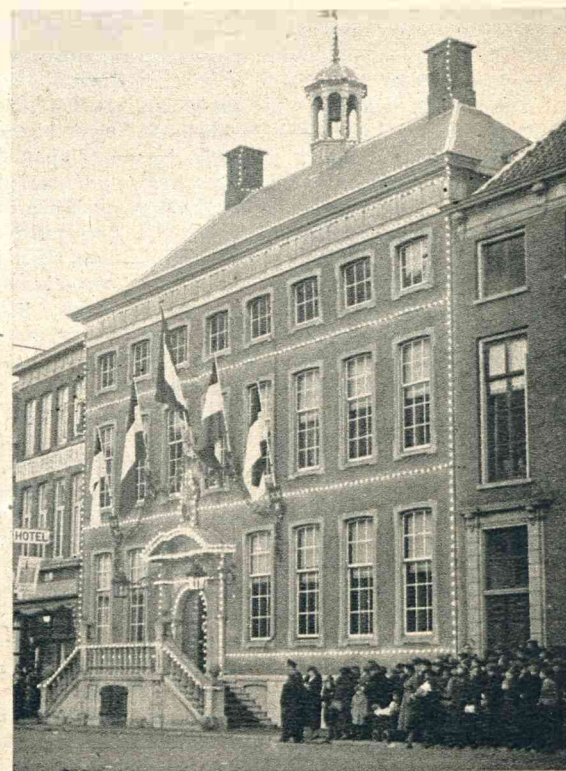

Burgemeester J. Kestra van Culemborg werd gehuldigd bij zijn tienjarig ambtsjubileum — De heer de Beus, voorzitter van het huldigingscomité, overhandigt den burgemeester een antieke pul.

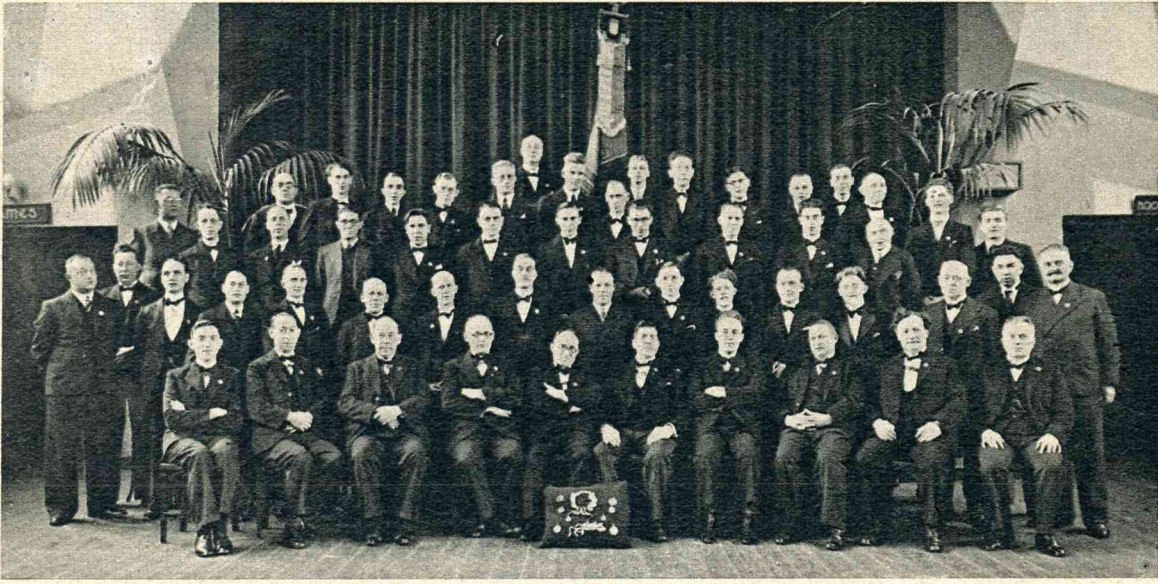

Te Breda overleed op bijna 103-jarigen leeftijd mevr. K. v. d. Waall-Bermann.

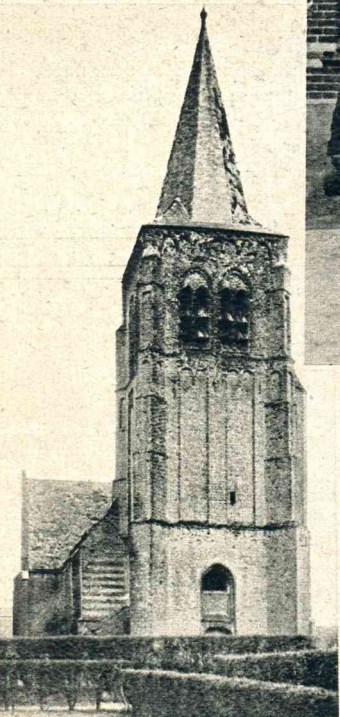
Te Kruiningen ontving de oudste bediende bij de firma Baarens een koninklijke onderscheiding, wegens 40-jarigen trouwen dienst. Burgemeester de Mul reikt de onderscheiding uit.

Het stadhuis te Breda werd met de feestdagen van Oranje en nieuwe brug te Moerdijk aardig versierd en geillumineerd.

De Maastrichtse kwar-tervereniging „Cecilia” vierde opgewekt haar twee-de lustrum. Bestuur en leden dezer bloeiende ver-eeniging gekiekt.

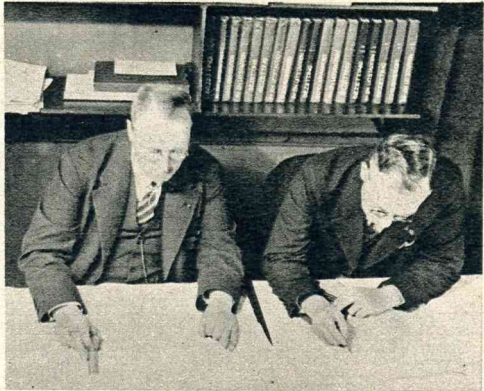

Strijd om een kerk. — De gemeenteraad van Waalre besloot de oude kerk met toren te sloopen. Monumentenzorg deed echter weten, dat met de afbraak niet mag worden begonnen. Een kiek van kerk en toren.

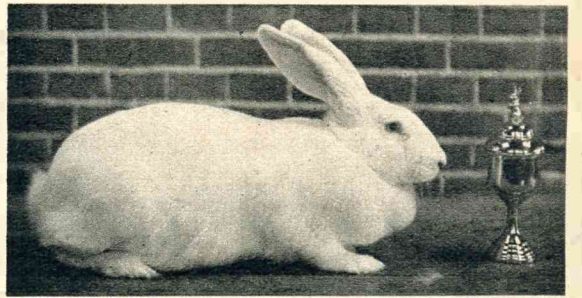

Het veertigjarig bestaan van den Kath. Boerenbond te Sambeek werd op feestelijke wijze herdacht. — De kloeke mannen rond het raandel.

Rechts: Te Utrecht wordt in snel tempo gearheid aan de samenstelling van het extra-spoorboekje, dat voor de dienstregeling op 7 Jan. wordt uitgegeven. — Het werk aan de grafische voorstellingen der verschil-lende diensten.

Van vier zusterkens. — Vier Eerw. Zusters van Liefde uit het moederhuis te Schijndel zijn naar de missie van Suriname vertrokken. Wij wenschen haar een goede reis toe.

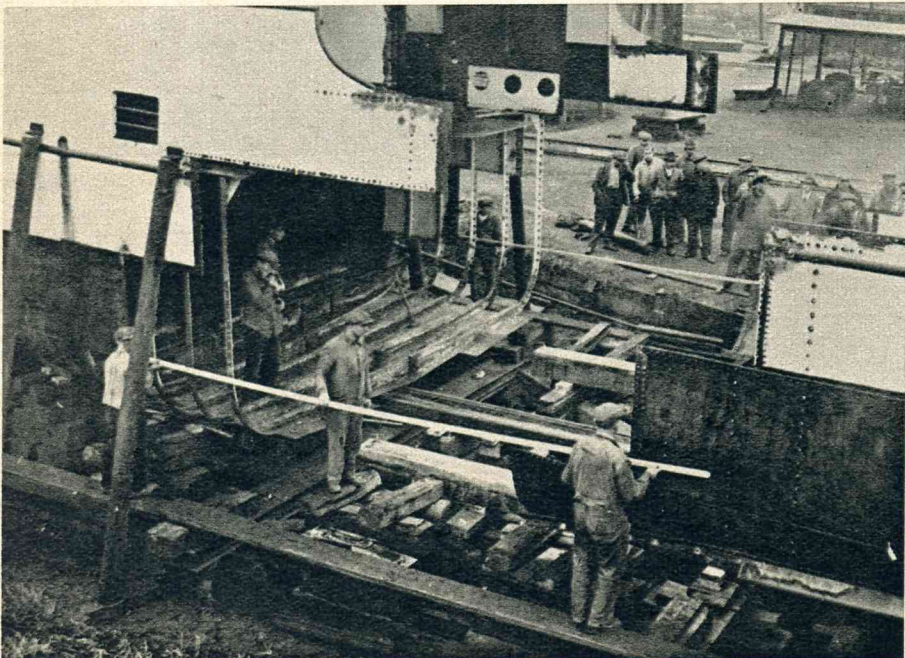

Op de negende Souburgsche Konijnen- en Pluimreestoonstelling, die aldaar in „De Zwaan” werd gehouden, viel heel wat te bewonderen. Een der mooiste konijnen van de tentoonstelling, winnaar van een beker. Wit Vlaamsche reus. Eigenaar de heer Wanders uit Souburg.

De beste haan der groote rassen doet wat onwennig, als hij op de foto moet en lijkt heelmaal niet trotsch op het behaalde resultaat. — Eigenaar G. Joosse uit Souburg.

Onder: Mr. S. baron van Heemstra, commissaris der Koningin in Gelderland, en mevrouw van Heemstra baronesse van Oosterzee mochten hun 25-jarige echtver-eeniging herdenken, bij welke gelegenheid wij deze foto konden maken.

Op de werf der Arnhemsche Stoomsleephelling te Arnhem wordt het instructie-vaartuig Prinses Juliana vergroot. Het schip werd daartoe doormidden gesneden, waarna de helften van elkaar werden getrokken.

GEDENK-ALBUM

Prinselijk Huwelijk

Wij brengen hiermede ter kennis van onze lezers, dat bij gelegenheid van het prinselijk huwelijk een extra-verzorgd gedenk-album in groot formaat zal verschijnen, waarin naast artikelen van bevoegde schrijvers een zeer groot aantal voor het meerendeel unieke foto's zal zijn afgebeeld. Deze zullen niet alleen betrekking hebben op de feestelijke gebeurtenis zelf, maar ook op de jeugd van het prinselijk paar, waaronder portretten en opnamen, welke zeer zeldzaam genoemd mogen worden en zelfs nog nimmer zijn gepubliceerd! Bovendien zal dit feestnummer in kleuren worden uitgevoerd en een verrassing bevatten, welke alleen reeds den prijs dubbel en dwars waard zal zijn. Want ondanks de luxueuze uitvoering is deze zoo laag gesteld, dat eenieder zich dit bijzonder waardevolle historische document zonder bezwaar kan aanschaffen.

Want het zal niet meer dan slechts

25 CENT

kosten!

Bestellingen kunnen nu reeds geschieden bij onze bezorgers, agenten of onze hoofdkantoren. Rechtstreeksche bestellingen kunnen alleen worden uitgevoerd na ontvangst van 30 cent (per ex.) in postzegels, of na overschrijving van genoemd bedrag op postrekening no. 5970 van de

N.V. Drukkerij De Spaarnestad
te Haarlem

GOUDBLOND MEISJE

Vervolg van pag. 23.

had geschreven. Nu was hij dood, en hij scheen rijk geweest te zijn, rijker dan iemand had vermoed. . . . en buiten een paar kleine legaatjes vermaakte hij haar al zijn bezit. . . . „mits genoemde Gloria Staunton, zoo zij nog niet gehuwd is, in het huwelijk treedt binnen dertig dagen na mijn overlijden.”

Gloria haalde lang, bevend adem. De sjofele kamer scheen te draaien, en 't leelijke behang huppelde spottend. Een vernogen, weelde, geen krimp en geen vrees meer, alles krijgen wat ze graag had, alles doen wat ze graag deed, leven, schoonheid, blijheid. . . . Dat alles, mits ze binnen dertig dagen met iemand — wie dan ook — trouwde. Niet meer en niet minder! Ook na zijn dood wou oom Robert zijn zin hebben. Hij hield haar dit voor, lokkend, triomfantelijk, en trok het met spokenhand terug. Doe wat ik wil, of je krijgt niets! Er kwam toorn in haar, een bitter gevoel van onrecht.

Dat was 't eenige, waar oom Robert een vrouw goed voor achtte: trouwen en voor een gezin zorgen. Verder was ze niets dan een lastpost zonder hersens. Wat dacht hij, dat ze doen zou, in dertig dagen? Om een man adverteeren? Den eersten den besten kennis bij zijn kraag pakken en trouwen?

Onwillekeurig keek ze den brief nog eens aan. Die was een heelen tijd onderweg geweest, haar van 't eene adres naar 't andere nagezonden.

Zij had nog maar vijf dagen, en geen dertig, om aan de voorwaarde van het testament te voldoen!

't Was haar, of zij 't schorre gegrimnik van den ouden man achter zich hoorde, met duivelsch leedvermaak om haar verlegenheid.

ZESDE HOOFDSTUK

Den volgenden namiddag zat de nieuwe secretaresse van juffrouw Endicott te schrijven in 't kleine kamertje der suite in hotel Benham. Juffrouw Dalton had aardige oogen en een vriendelijken mond, maar geen mensch kon haar knap noemen. Juffrouw Endicott was best tevreden met haar keus.

„'t Zal wel gaan, juffrouw Dalton,” zei ze neerbuigend. „Rekent u er maar op, dat u volgende week mee naar Berkenwoud gaat. Zorgt u, dat ik verder niet gestoord word vanmiddag, of mijn neef, meneer Moreland, moest aankomen of opbellen.”

Juffrouw Dalton antwoordde met een beleefd knikje.

Sara was blij met haar nieuwe betrekking. Zij zag er mogelijkheden in, waarover zij niet spreken wou met de opstandige Glory, die haar de reden van haar ontslag verteld had, en den vorigen avond ook met bitterheid over den tergenden spot van haar erfenis had gesproken. Sara was zeer benieuwd naar Jack Moreland. Zij hoopte, dat hij komen zou dien middag.

Twee uren lang zat zij netjes de lange brieven van juffrouw Endicott aan haar vriendinnen over te schrijven. Toen kwam Jack Moreland.

Zij zag de snelle verwondering in zijn gezicht, toen hij naar haar en naar haar papieren en haar schrijfmachine keek.

„Bent u meneer Moreland? Juffrouw Endicott zei, dat ze u direct ontvingen zou, als u kwam.”

„Ja.” Hij lachte vriendelijk, maar de verwondering bleef in zijn oogen. Hij vroeg beleefd en kwasi terloops: „Werkte

u voor juffrouw Endicott? Ik heb u nog nooit gezien, geloof ik.”

„Ik ben de nieuwe secretaresse. Mijn naam is Dalton. Ik zal juffrouw Endicott even zeggen, dat u er bent.”

Sara klopte bij juffrouw Endicott en diende hem aan. Toen ging zij weer zitten, maar boog peinzend het hoofd op haar handen.

Hij is gek op haar, dacht ze. Hij verwachtte haar, en hij schrok, dat ze weg was. Als hij wist, hoe ze ontslagen is, was hij razend. Maar tante zal er haar mond wel over houden.

Juffrouw Endicott hield er inderdaad haar mond over. Zij vocht voor de waardigheid der familie, voor Jack's toekomst, zooals zij die zag — en in die toekomst was geen plaats voor mooie secretaresses. Ze had nooit zoo dom moeten zijn, zoo'n knap kind aan te nemen. . . . 't Wicht had natuurlijk van 't begin af haar strikken gespannen.

„U hebt een nieuwe secretaresse, zie ik,” merkte hij op.

„Ja; juffrouw Staunton is een paar dagen geleden weggegaan. Maar juffrouw Dalton zal me best bevallen, denk ik. Ze is kalm en ijverig en ze zal 't wel beter volhouden buiten. En hoe is 't met jou? Ik heb je gemist.”

„Ik heb eens een proef genomen.”

Hij leek kalmer dan anders. Juffrouw Endicott keek hem scherp aan — was hij een beetje betrokken om het plotselinge vertrek van dat meisje? Blijkbaar was juffrouw Staunton tot nu toe niet met hem in relatie getreden.

„Ik heb eens geprobeerd, of ik mijn eigen kost kon verdienen.”

„Maar, Jack, je hoeft heelemaal niet in zaken te gaan. Al wat ik heb is voor jou, dat weet je.”

Hij glimlachte wrang. „Ik ben niet in zaken gegaan. Ik ben Maandag begonnen om eens te kijken, wat een gezonde kerel van zevenentwintig, met fatsoenlijke kleeren en normale hersens, in de zakenwereld beginnen kon. Ik heb mijlen van gangen afgelopen, en met liften een massa hoogte-records geslagen, maar geen mensch had ook maar een haar zin, om me in dienst te nemen. Ze hadden nergens een president van een bank, of een jongsten vennoot, of een jong directieurtje in een sappig maatschappijtje nodig. Zelfs voor de baantjes, waar je achter een lessenaar kruipt met 'n groen schermje voor je oogen, informeren ze, wat je voor ervaring hebt. En als ik zei, dat ik die heelemaal niet had, zeiden ze zoo ongeveer, dat ik maar moest gaan hoepelen.”

Hij zweeg en glimlachte om de herinnering, maar bleef met neergeslagen oogen op haar letten. Met al die gekheid bereidde hij juffrouw Endicott voor op iets ergers.

„Om vier uur was ik ongeveer gek. Als ervaring zoo zwaar woog, dacht ik, moest ik maar doen, waar ik wél ervaring in had. Van auto's heb ik verstand. Met een motor kan ik doen wat ik wil — op laten zitten en pootjes geven, of omrollen en dood liggen. Dus ik liep een garage in en presenteerde me, en de baas viel me om m'n nek en hield van blijdschap. Mag ik u voorstellen, juffrouw Endicott? — J. Moreland, reparateur in de Centrale Garage, met mijn eerste loonzakje in m'n zak, en nog een massa onderweg, hoop ik.”

„Jack!”

Haar schrik sloeg zijn vertoon van vreugde in.

„Mijn neef... aan een werkbank!“
Even bliksemden haar oogen. Toen scheen haar toorn over te gaan in bijna schichtige vrees.

„Heb je geld noodig? Dan zal ik je toelaag verhoogen.“

„Nee nee; u bent al veel te royaal geweest,” zei hij snel. „Hoor eens, tante...“

„Ik vind 't een groote dwaasheid,” viel zij wrevelig in. „Als je iets doen wilt, zoek dan iets, dat een heer kan doen! Ik heb relaties in Washington, als je in de diplomatie wilt. Onze familie heeft invloed genoeg. Maar nog nooit heeft een Endicott zich verlaagd tot handenarbeid. Ik wil, dat je er dadelijk mee ophoudt.“

Er was iets in zijn gezicht, dat haar het zwijgen oplegde.

„Als 't soms weer zoo'n bespottelijke weddenschap is...“ hernam zij vlug.

Zij wachtte, hoopte, snakke naar geruststelling. 't Was om medelijden mee te krijgen. Met al haar eigenzinnige hardheid was ze een oude vrouw, en ze had niets in de wereld dan hem. Hij sloeg hartelijk een arm om haarschouders — begrijpen kon ze 't toch nooit.

„Ja, 't is... een soort weddenschap. Maar u moet me nu echt mijn gang laten gaan.“

Even later was hij weer in 't kleine kamertje, en liep hij regelrecht naar 't tafeltje, dat door juffrouw Dalton als bureau werd gebruikt. Zij merkte met een flauw lachje op, dat hij zijn stem liet dalen.

„Ik heb nog een boek van juffrouw Staunton,” zei hij. „Als u me haar adres wilt geven, kan ik 't haar sturen.“

„Juffrouw Endicott heeft me geen adres genoemd,” zei Sara kort.

Haar koele blik overzag hem, merkte teleurstelling, en werd weer neergeslagen.

Hij is echt geschikt, dacht juffrouw Dalton, en als Glory zich in dat gemeene testament wil schikken, wordt 't nu of nooit. Ze moet doen wat ze wil, maar ik mag ze niet van elkaar houden.

Zij draaide handig een envelop de machine in en begon te tikken.

„Misschien kunt u 't adres op Berkenwoud vinden,” drong hij beleefd aan. „Ik zou 't erg prettig vinden, als ik haar 't boek terug kon sturen.“

„Mm,” deed juffrouw Dalton droog. Zij gaf 'n snellen ruk aan een nikkelen krukje opzij aan de machine en begon een nieuw regeltje. „Misschien kan ik 't voor u verzenden. Ik heb vroeger met haar op één kantoor gewerkt — ik weet wel ongeveer, waar ze zijn kan.“

Een tweede ruk aan het nikkelen krukje. De envelop versprong en de toetsen ratelden weer. Er was in die bewegingen van juffrouw Dalton iets nadrukkelijks, dat hem zonder erg naar beneden deed kijken, zich afvragend, hoe hij Gloria's adres los moest krijgen van dat eigenaardige schepsel. Onder zijn oogen was de envelop, die zij juist geadresseerd had:

Mojuffrouw Gloria Staunton
903 Oost 102de Str.

Stad.

„U bent een engel!“

De envelop zat in zijn zak, en Sara voelde haar hand grijpen met een

kracht, die den knokkels pijn deed. Een seconde later sloeg de deur dicht.

Met vingers, die nog tintelden, nam Sara haar pen op en schreef zij de rest van juffrouw Endicott's intieme correspondentie in 't net.

ZEVENDE HOOFDSTUK

Gloria zat met het avondblad voor zich, en keek de kolommen „Aangeboden betrekkingen” door. Naast de krant lag de brief van John Carver. Zij liet haar kin op haar rose hand dalen en keek naar het tergende papier.

„'t Zou afschuwelijk zijn, op zoo'n manier te trouwen,” zei ze driftig.

Fel ging de bel boven de deur. Zij deed open en zag Jack Moreland.

De muren van het portaal weken opeens. Zij zag grasvelden tusschen oude iepen, en in de verte het water van de Straat, met witte zeilen van pleziervaartuigen. Daarachter lag de oceaan, lokkend naar landen van avontuur.

Jack's hart sprong naar zijn keel bij 't weerzien van Gloria's fijne kopje, met 't goud, dat scheen te vlammen tegen de doode portaaluren.

„Gelukkig gevonden,” zei hij eenvoudig. Méér groet kon hij niet uitbrengen, en hij ergerde zich aan de trilling van zijn stem.

Zou ze hem binnenlaten? Of zou de deur zacht, onverbiddelijk dichtgaan? Een seconde, terwijl Gloria hem koel, rustig aankeek, tolde zijn heele wereld. Had 't geschenen, dat hij 't vanzelfsprekend vond, ontvangen te worden, dan was de deur dichtgegaan. Maar zijn oogen stonden zeer nederig, toen ze de hare ontmoetten.

„Ik wist niet, dat u mijn adres had,” zei ze, hem voorgaand naar de kleine zitkamer.

„Ik blijf aanleg voor detective te hebben,” antwoordde Jack. „Ik moest u beslist spreken.“

Zij voelde zijn oogen haar sjofel verblijf rondgaan, terwijl ze hem een stoel wees.

„Neemt u niet kwalijk, dat ik u heb opgezocht, maar ik hoorde nu pas, dat u vertrokken was.” Zijn stem klonk ernstig, en de tinteling van zijn oogen was weg. „Mijn tante heeft toch de familiereputatie van eerlijkheid niet te kort gedaan, hoop ik?”

„Juffrouw Endicott had 't recht, van mijn diensten af te zien, wanneer ze wilde,” zei Gloria koel. „Ik spreek liever niet over m'n vertrek van Berkenwoud.“

Zij was boos, dat hij haar gezocht had, en boos op Sara, die hem haar adres gegeven moest hebben, en haar wangen gloeiden, toen zij Sara's bedoeling meende te doorzien. Haar onwillige oogen schenen gedwongen te worden naar den brief, die op tafel lag.

Daarom merkte zij den eigenaardigen blik niet op, die even in zijn gezicht kwam en snel weer verdween.

„Pardon.” Hij sprak haperend, wat zijn gewoonte niet was. „Ik ben bang, dat ik u leelijk onrecht heb gedaan, doordat ik niet bij u uit de buurt kon blijven. Kon ik maar iets doen, om 't goed te maken...“

Wordt vervolgd.

ARNOLD GILISSEN's BANK N.V.

AMSTERDAM

DAMRAK 80-81

ROTTERDAM

ZUIDBLAAK 4

ZENDT DEN 29STEN JAARGANG VAN HAAR BOEKJE

LAAGSTE EN HOOGSTE KOERSEN-1927/1936

OP AANVRAGE GRATIS TOE.

Ik wensch U het beste!
Ik wensch U... Droste!

Droste

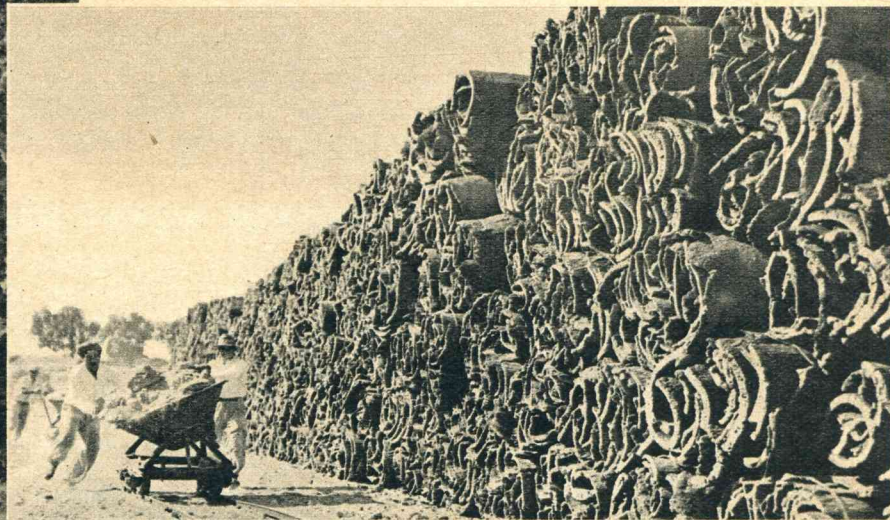
Pastilles - Bonbons - Cacao

ALTIJD WELKOM!

Odeon presenteert voor het nieuwe jaar:

	Serie 11.30 5244 Knock, Knock who's there Oh! my Goodness Harry Roy & his Orch. 5289 Shoe Shine Boy Chinese Laundry Blues Nat Ginnella 5270 Sleep Tight Music in May Victor Sylvester & his Ballroom Orch.	Serie 11.65 Henri Temianka, viool Cherso Tarantella op. 16 21281 Malaguena op. 21 Richard Tauber Student Prince 222124 Roses of Picardy Wiener Bohemian orkest 31016 Ball bei Ziehrer
	Serie 11.40 8382 84 Lili Kraus - Simon Goldberg 3 Sonate piano en viool platen Es dur Nr. 41. W. A. Mozart Serie 12.25 4734 Prof. Günther Ramin bespelt Kemper Positiv in de St. Thomaskerk te Leipzig Pastorale Andante Pastorale Allegro, Joh. S. Bach	Serie 11.65 Otto Dunkelberg, orgelsolo Wachauf. Chor aus 25778 den Meistersinger v. Nürnberg Brautchor aus Lohengrin Sigrid Grunelis, piano 25783 Scherzo op. 39, Nr. 3 Chopin

PANORAMA. Geïllustreerd weekblad. Verschijnt Donderdags. Tezamen met een der lokale weekbladen De Stad Amsterdam, Groot Rotterdam, 's Gravenhage in Beeld, Ons Land, Ons Zuiden of Ons Zeeland — f 1.62½ per kwartaal of f 0.12½ per week. Franco per post f 1.75 per kwartaal bij vooruitbetaling. Koloniën f 7.65 per jaar bij vooruitbetaling. Voor postabonnementen en adreswijzigingen van postabonnementen gelieve men zich uitsluitend te wenden tot het bureau te Haarlem. — Bureaux: HAARLEM, Massaulaan 51. Tel. Int. 13866. Giro nr. 142700. — AMSTERDAM, N.Z. Voorburgwal 262. Telefoon Interc. 53170. Giro nr. 97946. ROTTERDAM, Stationsweg 24. Telefoon Interc. 50540. Giro nr. 101981. 's GRAVENHAGE, Stationsweg 95. Tel. Interc. 111666. Giro nr. 45141. UTRECHT, Biltstraat 142. Telefoon Interc. 15473. Giro nr. 149597. 's HERTOGENBOSCH, Stationsweg 27. Telefoon Interc. 1215. Giro nr. 129750. MAASTRICHT, Stationsstraat 20. Tel. Interc. 5851. Giro nr. 124690. VLISSINGEN, Badhuisstraat 5. Tel. 81. — De voorwaarden van onze gratis ongevalverzekering zijn op aanvraag verkrijgbaar.

Een wal van kurk-schors, wachtend om verscheept te worden.

voordat de schors voor 't eerst kan worden afgeschild. Deze eerste schil is evenwel nog slechts bruikbaar als ruw materiaal voor nettendrijvers, versieringsdoeleinden of in het leerlooiersbedrijf. Om de acht of tien jaar kan men vervolgens den boom van zijn schors ontdoen en het is wel eigenaardig, dat hoe ouder de boom wordt, en een kurk-eik wordt gemakkelijk een paar honderd jaar oud, hoe beter en fijner ook de schors wordt.

Juli en Augustus zijn de maanden, waarin de boomen van hun omhulsel worden beroofd, dat practisch genomen zoowel voor water als voor lucht volkomen ondoordringbaar is.

Hoe de kurkplaat in groote lappen van den onderstam wordt losgemaakt, is op een onzer foto's uitnemend te zien. Men verzekerde ons, dat, hoewel er over de geheele beschaafde wereld enorme hoeveelheden kurk worden verbruikt, niemand bang behoeft te zijn, dat er te eeniger tijd gebrek zou kunnen komen aan dit even nuttig als typisch product van moeder natuur.

Kurkboot in een Portugeesche haven.

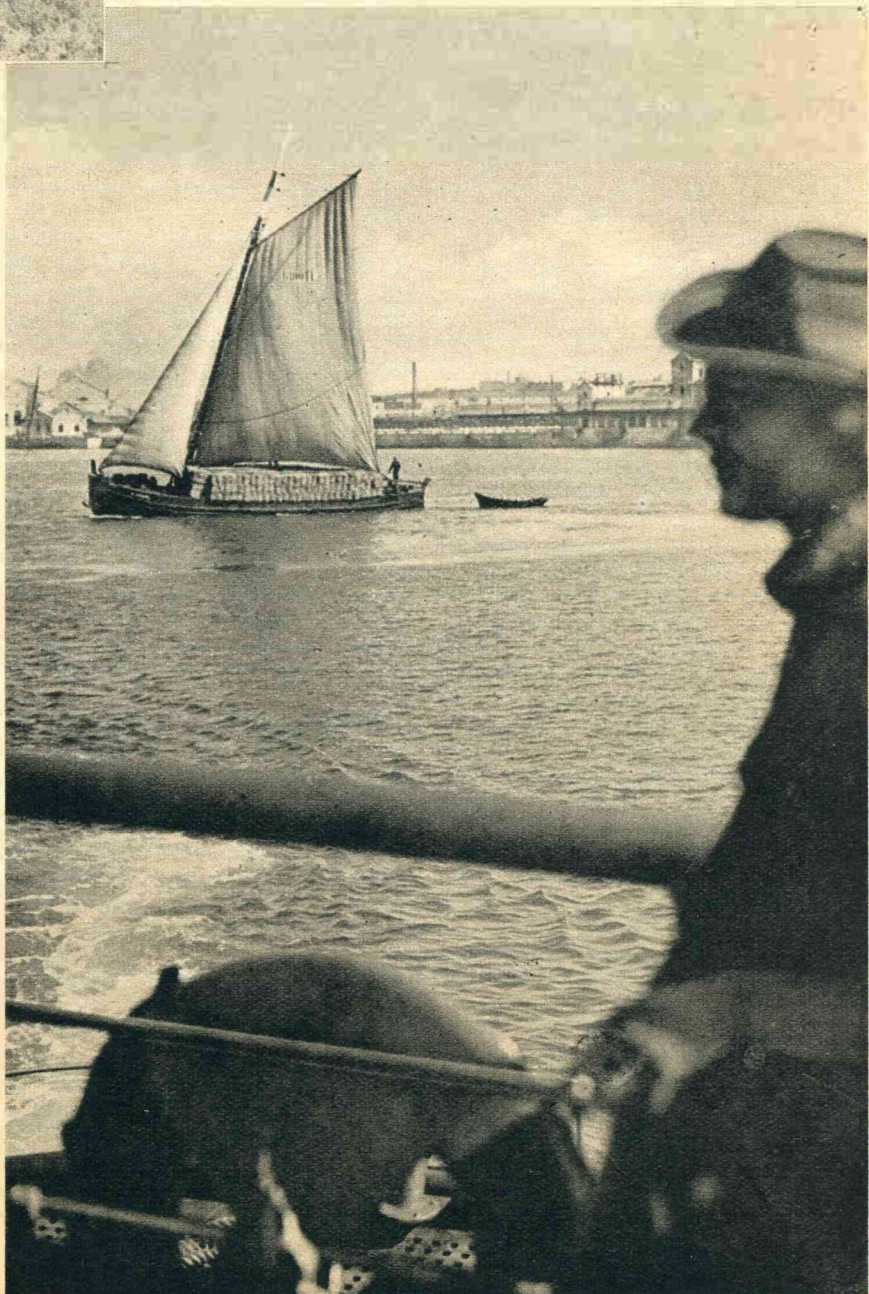
Een kurk-eik wordt van zijn schors ontdaan. Over acht of tien jaar kan dezelfde bewerking aan dezen boom weer plaats vinden.

Waar de kurk groeit

Dat hebt u natuurlijk nog van de schoolbanken onthouden, dat de dagelijks bij honderdduizenden weggeworpen en door nieuwe vervangen, onmisbare afsluitingen voor flesschen en potjes, de kurken, afkomstig zijn van de schors van den kurk-eik, die voornamelijk in Zuid-Frankrijk, Spanje en Portugal groeit. Maar nog voor tal van andere gebruiksvoorwerpen wordt kurk verwerkt.

De vochtwerende zolen in uw schoenen kunnen van dit uitstekend materiaal zijn, een reddingsboei of een zwemvest zijn zonder het drijvend vermogen der kurk niet denkbaar; in uw hoed draagt u, misschien wel zonder dat u 't weet, een rand van kurk; kunstledematen worden vaak met kurk aangevuld om ze licht te houden; kurk wordt verwerkt in linoleum, kurk, ja, kurk is eenvoudigweg 'n onmisbaar product in onze samenleving.

Zooals we boven reeds zeiden, groeit de kurk-eik voornamelijk in Spanje en Portugal. Een kurk-eik moet evenwel van vijftien tot twintig jaar oud zijn,

De balen ruwe kurk worden in de booten geladen, die voor transport zorgen naar de fabrieken waar de kurk wordt verwerkt.

DE TEGENSPOED VAN DE „L'AMÉRIQUE"

NIEUWE POMPEN VEROORZAAKTEN EEN GROOTE RAMP

Sommige zeelieden gelooven, dat bepaalde schepen als ongeluksvogels ter wereld komen, terwijl andere vaartuigen zelden of nooit met tegenspoed te kampen hebben. Toch zijn deze beide soorten, die door Fortuna zoo ongelijk be- deeld worden, vaak van hetzelfde staal vervaardigd en door dezelfde bouwmeesters en arbeiders ge- bouwd...

Een schip, dat, naar 't scheen, door den duivel bezeten was, is het Fransche vaartuig „l'Amérique" geweest. De oorzaak van alle rampen, die het heeft doorstaan, zal niemand kunnen verklaren, want er hangt over dezen pechvogel een waas van geheim- zinnigheid. Het beklagenswaardige schip was het zorgenkind van den kapitein en de talrijke tegen- slagen brachten de bemanning dikwijls tot wanhoop. Wat er ook beproefd werd, om ongelukken te voor- komen, het hielp niet en zoo volgde de eene catastro- phe na de andere.

Op de eerste reis ging 't al mis. Kort na het ver- trek, in Le Havre, brak er reeds brand uit. De tocht werd later voortgezet, maar het bleef niet bij een enkel onheil, want voor Newfoundland geraakte het schip op een zandbank en het kostte veel moeite, om het gevaarte uit zijn benarde positie te ver- lossen. Tijdens een andere reis was het evenmin fortuinlijk. De stakkerd werd aangevaren en ont- ving — ter herinnering aan de kennismaking — een geweldige deuk in den achterstevan.

In 1876 werd er een nieuwe soort pomp uitge- vonden en de kapitein van de „l'Amérique" besloot, zijn schip zoo spoedig mogelijk van deze pompen te laten voorzien.

Toen zijn vaartuig, toegerust met de nieuwe pompen, het ruime sop gekozen had, heeft hij onge- twijfeld gedacht, dat het ergste leed geleden was. De ongelukkige Franschman zou echter spoedig ondervinden, dat hij ook met het vernuftige pomp- systeem nog door het noodlot achtervolgd werd.

Midden op zee leek het hem niet kwaad, de pom- pen eens te probeeren. De bemanning zou zich dan meteen goed van de werking op de hoogte kunnen stellen, zoodat zij later, ingeval van nood, direct zou weten wat haar te doen stond. Dat was nog niet zoo'n slecht idee van den kapitein en bovendien beloofde hij zijn mannen — tenminste als de werkzaamheden vlot zouden verlopen — een stevigen oorlam en een paar fijne pijpjes tabak.

Vol goeden moed gingen de matrozen aan den slag. Het mooie, nieuwe koper van de pompen glinsterde in het zonlicht en met de tractatie in het vooruitzicht zongen de pompers een vroolijk lied. Nog nooit was er op de „l'Amérique" zoo'n opgewekte stemming geweest en tevreden wreef de kapitein zich de handen.

Toen, plotseling, kwam de ontzuivering. De bootsman had eensklaps een vreeselijk onheil ont- dekt. Met een bedrukt gezicht stapte hij naar den kapitein, salueerde en zei met een grafstem:

„Met uw verlof, mijnheer, er is een lek in den romp en nu is het ruim bezig vol te loopen!"

De kapitein verbleekte achter zijn grauwe bakke- baarden, zijn oogen schoten vuur en met donderende stem riep hij:

„Doorgaan met pompen! Alle hens aan 't dek en met verdubbelde kracht aan 't werk!"

De matrozen repten zich wat zij konden, maar hoe harder zij pompten, hoe sneller het water in het ruim omhoog kwam. Het stroomde letterlijk binnen en de bemanning was radeloos. Ten slotte stond het ruim geheel onder water.

„Het is vast en zeker een heel groot lek!" mom- pelde de eerste officier. „Ik vrees, dat wij er niets aan kunnen doen!"

De officier had gelijk, want kort daarna was de toestand zoo hopeloos, dat de schepelingen zich genoodzaakt zagen, het schip te verlaten. De sloepen werden uitgezet en met treurige gezichten roeiden

de mannen in de richting van het land. Zonder oorlam, zonder tabak en wat erger was — zonder schip!

De „l'Amérique" was nu aan haar lot overgelaten en gedurende eenige dagen was zij de speelbal van de golven. Hulpeloos zwakte zij rond, totdat de bemanning van een Britschen walvischvaarder den drenkeling in de gaten kreeg. Spoedig togen de wal- vischvaarders op onderzoek uit, want het schip leek hun nog te degelijk, om het zoo maar aan de wille- keur van water, weer en wind prijs te geven. Hun zeemansoogen hadden zich niet vergist en toen zij den zwerveling geënterd hadden, gaf de kapitein bevel de pompen te probeeren.

„Ze zien er niet alleen goed uit," zei hij na eenige minuten, „maar ze werken ook uitstekend en we zullen het scheepje er wel mee leeg krijgen!"

De oude zeerot had niet verkeerd gezien. Zonder veel drukte waren zijn matrozen er spoedig in geslaagd het ruim van de „l'Amérique" geheel en al leeg te pompen, waarna zij het vaartuig op sleep- touw namen...

„Wat was er nu eigenlijk met mijn schip aan de hand?" vroeg de Fransche kapitein met tranen in de oogen, toen de Engelschman den vondeling in veilige haven gebracht had.

„O, niets bijzonders," antwoordde de Britsche gezagvoerder droogjes, terwijl hij een omhelzing van den ontroerden man met de bakkebaarden hoffelijk maar handig afweerde:

„'t Was maar een klein verschil van opvatting. U pompte het water er in en ik pompte het er weer uit!"

Een gering misverstand!

De directie van de „Compagnie Transatlantique", die de eigenaresse was van de „l'Amérique", dacht er anders over! Want deze maatschappij moest later, door die kleine vergissing, niet minder dan achten- veertigduizend pond, voor bergloon, neertellen!

Zij had de nieuwe pompen niet bepaald „voor een koopje" gekregen!

Vaar grage lezers!

De Hollandsche Bibliotheek heeft nog in voorraad:

INGENAAID (224 pag. à 17½ ct. per ex.)

- 101 DE MAN IN HET WAGENTJE E. J. Rath
- 102 EEN VERMOGEN DOOR BLUF Samuel Field
- 103 HET HUIS BIJ DE RIVIER Mrs. C. N. Williamson
- 104 HET PARADIJS-GEHEIM J. S. Fletcher
- 105 NUMMER ZEVEN Ida A. R. Wylie
- 106 HET WESTEN ROEPT Paul Evan Lehman
- 107 GISELA'S GROOTE LIEFDE Werner E. Hintz
- 108 HET MEISJE UIT DE GARAGE E. J. Rath
- 109 EEN ONGELIJKE STRIJD Hans Heuer
- 110 EEN MOEDERLOOS MEISJE Patricia Wentworth
- 111 CHARLOTTE OP GLAD IJS E. J. Rath
- 112 FRAN VINDT EEN MEDAILLON Rob Eden
- 113 CUPIDO IN HET WARENHUIS Rian James
- 114 HET SPROOKJESKASTEEL Anne Duffield
- 115 PENSION MARIE LOUISE Walter Sawitzky
- 116 EEN JACHT NAAR GOUD Robert W. Chambers
- 117 DE DOCHTER VAN DEN STAALKONING H. MacGrath
- 118 DE FATALE GELIJKENIS Walter Sawitzky
- 119 MARIPOSA Jackson Gregory
- 120 DRIE KINDEREN EN EEN VRIJGEZEL Edmund Sabott
- 121 CHOCOLADE EN LIEFDE Werner Scheff
- 122 PHILIP EN CARLA Grace Livingston Hill
- 123 ONSCHULDIG VEROORDEELD Seldon Truss
- 124 DE GEVLUCHTE PRINSES Harold MacGrath
- 125 HENNE BARTHS' GROOTE BEPROEVING L. Küchler

- 126 DAPPERE LORE Else Marquardsen-Kamphövener
- 127 RITA EN HAAR KAPITEIN Axel Rudolph
- 128 JACQUELINE TROUWT IN 'T GEHEIM Joseph McCord
- 129 DE LAATSTE DER MOHIKANEN J. Fenimore Cooper
- 130 JANE'S VREEMDE AVONTUUR Seldon Truss
- 131 EEN COMLOT IN HET WILDE WESTEN W. C. Tuttle

INGEBONDEN (224 pag. à 45 ct. per ex.)

(bij 5 ex. tegelijk 40 ct. per exemplaar)

- 1 OM HARENTWIL Bertha M. Clay
- 2 DE MACHT VAN ZIJN GELD J. I. Lawrence
- 3 HET HEILZAME VERGIFT Fedor von Zobeltitz
- 4 DE SECRETARIS VAN DEN UITVINDER Patr. Wentworth
- 5 DE SCHOONE GETUIGE H. Curties
- 7 DE WREKER Mrs. Belloc Lowndes
- 9 GEESTEN EN SPOKEN IN PENRUDDOCK Russell Warren
- 12 SYLVIA VERVANGT DE VORSTIN Russell Warren
- 13 HET FORTUIN VAN ANGELA BRENT Effie A. Rowlands
- 34 TUSSCHEN WIND EN WATER Theo Liefertz
- 35 ALS HET HART ROEPT Charles Garvice
- 36 LADY CLARA Fred. M. White

Bestellingen kunnen geschieden bij ons hoofdkantoor, onze agenten en bezorgers en bij den boekhandel. Toezending per post geschiedt alleen na ontvangst van het verschuldigde bedrag per postwissel, in postzegels of door storting op onze girorekening. — Bij te voegen voor porto: 1e 4 ex. 5 ct. per ex., daarna 2½ per ex.

H B

- HOLLANDSCHE BIBLIOTHEEK

DE WERELDSCHOKKENDE MONA LISA-DIEFSTAL!

Romantiek van een armen arbeider en een kostbaar kunstwerk

Van tijd tot tijd haalt Vincenzo het gestolen schilderij nog te voorschijn. Maar steeds minder. Hij ontdekt altijd denzelfden triomfantelijken glimlach: „Ik heb de wereld getoond, dat ik nog steeds mijn macht bezit, dezelfde macht als in mijn jeugd”. Dan voelt Perruggio, dat ook hij een kerel zou kunnen zijn — dan telt hij de bedragen der belooningen bij elkaar op en boekt ze alvast als inkomsten. Hij schrijft trotsche brieven naar huis: „Ik blijf nog een jaar in Parijs en dan kom ik naar huis als de „grande signore”. Van 's morgens tot 's avonds zal ik met 'n sigaar in den mond staan...”

Soms werkt Perruggio ook nog in het Louvre. Er valt altijd wel iets te repareren, schoon te maken of in te lijsten. Niemand bekommert zich verder om hem. In de „Salle carrée” ziet hij de voorname bezoekers voor het bord staan. „Hier hing de Mona Lisa,” lezen ze fluisterend. Dan hoort hij ze zeggen: „Wie zou het hebben gedaan?”

Zou hij nu naar hen toegaan en vertellen: „Ik ben het!” Ach, dan zouden ze om een oppasser roepen en hem laten opsluiten; ze zouden hem voor een zwendelaar en bedrieger uitmaken. Ja, iets anders was, als hij hun het geloof kon inpompen! Dan zouden ze hem smeeiken hun op zijn zolderkamertje de Mona Lisa te toonen...

Zoo droomt Vincenzo. En dan neemt hij weer zijn stofdoek en veegt de lijsten en glazen af.

Tot Vincenzo Perruggio niet meer in Parijs wil werken. Hij, de bezitter van het grootste kunstwerk ter wereld, wil zich niet meer door iedereen voor „macaroni-eter” laten uitschelden. Hij neemt zijn kist, sjouwt er mee naar het station en koopt een kaartje voor Milaan. In deze stad vindt hij spoedig werk bij een schilder, en wordt zelfs zoo goed betaald, dat hij zich een uitstapje naar Dumenza kan veroorloven. Hij laat de houten kist bij zijn patroon achter. Voor een kort uitstapje neemt men toch niet alles mee! Toevallig heeft de vrouw van den baas hout nodig om het vuur aan te maken. Ze wil de oude kist stuk hakken. „Niet doen, die is van Vincenzo!” roept de meester, die juist binnenkomt. Goed, dan neemt ze wat anders.

In Milaan leert Vincenzo den Rus Bilikow kennen. Hij vertelt hem, dat hij in Parijs in het Louvre heeft gewerkt. „Wie zou toch de Mona Lisa hebben?” vraagt de Rus peinzend. „Als ik dien kerel kende, dan ging ik onmiddellijk met hem naar Monte Carlo; daar vind ik wel een kooper voor het schilderij. Op zulke dingen, die in al de kranten over heel de wereld hebben gestaan, zijn die rijke mensen tuk.” Vincenzo denkt na. Hoe lang zal hij het schilderij eigenlijk met zich mee moeten sleepen? Hij speldt Bilikow op de mouw, dat hij een kopiist kent, die altijd in het Louvre werkte, om daarna zijn copieën in Monte Carlo te versjacheren. „Ik zelf,” zegt hij, „kan je een ond origineel schilderij verschaffen, maar natuurlijk geen Rafaël of Leonardo. Als je de reis betaalt, ga ik mee.” De Rus staat in vuur en vlam. Ze reizen af. Vincenzo met zijn houten kist. Maar reeds in Genua berouwt het hem. Als Bilikow in den restauratie-wagen zit, vlucht hij uit den trein, verbergt zich en rijdt met zijn kist naar Milaan terug.

Den volgenden dag vertrekt hij naar Parijs. Hij wil daar zijn buit verkoopen, zonder de ontvangst met een lokvogel te moeten deelen. Hij schrijft brieven aan Rockefeller, Morgan, Carnegie. In elk epistel zegt hij, dat hij de Mona Lisa bezit. Hij schrijft aan de Duitse, Engelsche en Russische musea. Hij schrijft aan de groote kunsthandelaars in heel Europa. Hij verzekert steeds: „Ik heb de Mona Lisa. Ik nam haar eigenhandig van den muur.” Maar de musea, de kunsthandelaars, de rijke mensen hebben zulke brieven al zoo dikwijls ontvangen. De brieven van Vincenzo vliegen in de papiermand en Gioconda blijft in haar kist.

De terugkeer

Op 29 November 1913 wacht Signore Alfredo Geri aan de Via Borgo Ognissanti in zijn „Galleria d'Arte

Antica a Moderna” op zijn klanten. Slechts de allerrijkste verzamelaars komen voor hem in aanmerking; hij heeft uitsluitend eersteklas-voorwerpen. Tusschen zijn post vindt Geri een brief met een handschrift, dat in zijn Galleria past als een klomp op den parketvloer van de groote opera. Half nieuwsgierig, half verveeld leest hij: „Parijs, 27 November 1913. De Mona Lisa is in mijn bezit. Ik ben van meening, dat de Italianen aanspraak op dit werk kunnen maken, daar de schepper een Italiaan is. Het is mijn droom het kunstwerk weer terug te geven aan mijn land, vanwaar het is gekomen. Leonardo”.

Signore Geri denkt: Schade doen kan het me niet, als ik voor den schijn er eens op inga. Hij schrijft: „Ben zeer dankbaar en zeer geïnteresseerd”. Omgaand komt een tweede brief uit Parijs: „Men zal verdere onderhandelingen komen voeren!” Terwijl Signore Geri dit leest, stapt een slecht gekleed, zeer armoedig uitzienend mensch zijn voorname Galleria binnen. De Signore wenkt met de hand. Gebedeld wordt hier niet! De persoon blijft en stelt zich als handelaar uit Parijs voor. Hij heeft de Mona Lisa dadelijk maar meegebracht. De Signore moet zich met hem in zijn hotel „Tripolis” in verbinding stellen; daar kan hij, als men het tenminste eens wordt, het schilderij direct in ontvangst nemen.

Mijnheer Geri wordt koud en warm. Hij verontschuldigt zich. Hij belt heimelijk mijnheer Poggi, den directeur van het museum in Florence, op. Mijnheer Poggi wordt eveneens warm en koud. Hij telefoneert op zijn beurt met mijnheer Ricce uit Rome, den generaal-directeur van Schoone Kunsten. Mijnheer Ricce wordt ook warm en koud. Hij ijlt naar Florence. Ondertusschen gaan de heeren Geri en Poggi met den haveloozen man naar het kleine „Tripolis”, van welks bestaan ze tot nog toe geen enkel idee hadden. De heeren moeten drie trappen opklimmen, want het hotel kent geen lift. Van nummer twintig opent de man de deur. Hij bukt zich, haalt een oude houten kist te voorschijn, neemt het deksel er af, gooit den inhoud, een met verf besmeurden kiel, een gebruikt hemd, een paar sokken en een oude, verwaarloosde gitaar, op den grond. Nu is de kist leeg. De beide heeren kijken elkaar aan. Zijn ze door een krankzinnige beetgenomen? Dan haalt de man nog een plank uit de kist en vervolgens komt een vierkant stuk hout te voorschijn. Hij draait het om. En aan de oogen van de twee heeren vertoont zich... Mona Lisa!

Geri en Poggi klemmen zich aan elkaar vast. Als

„Hoe diep ben ik gezonken.” *Bespiegelingen van een wijsgeer in de onderaardsche gewelven van het Louvre-museum te Parijs.*

voorzichtige kunstkenners onderzoeken ze echter eerst den achterwand. In orde! Ja, daar staat het stempel van het Louvre! Ook het catalogusnummer is

SLOT

goed. De twee heeren staren naar de lomp, waaronder Mona Lisa lag verborgen. „Hier heeft ze zevenentwintig maanden gelegen,” verklaart „Leonardo” rustig. Dan vraagt hij naar de betaling. Men moet er zich eerst door een nauwkeurig onderzoek van overtuigen of het werk wel echt is; men hoort tegenwoordig van zulke geraffineerde vervalschingen, verontschuldigen zich de beide heeren. „Ze is echt,” antwoordt „Leonardo” glimlachend, „dat kan niemand zoo zeker weten als ik, want ik heb het schilderij met eigen handen van den muur in het Louvre genomen.”

„Leonardo” staat mijnheer Poggi toe, dat hij het schilderij meeneemt naar het museum. Den volgenden dag komt mijnheer Ricci uit Rome. Hij onderzoekt het schilderij nauwkeurig en verklaart dan: „Het is de Mona Lisa! Het origineel!” De „eigenaar” staat er bij.

Hij vraagt: „Thans zou ik graag mijn geld hebben; bedenk, dat ik nog maar twee lire bezit!”

De drie voorname heeren onderhandelen vriendelijk met „Leonardo”. Dan wordt er plotseling een zware hand op zijn schouder gelegd.

„U bent mijn arrestant!”

Waartoe de Parijsche politie geen kans kreeg, dat doet thans de Florentijnsche. „Leonardo” verliest zijn indrukwekkenden naam en staat thans als Vincenzo Perruggio in de documenten van het vooronderzoek vermeld. De Italiaansche regering bericht het heuglijk nieuws onmiddellijk aan den Franschen ambassadeur. Zijne excellentie haast zich er zijn vaderland van op de hoogte te stellen.

De Mona Lisa is gevonden!

Extra-editie: De Gioconda is gevonden, de Mona Lisa is er weer! Parijs juicht! Alleen monsieur Homolle steekt zijn neus nog dieper in de lijvige boeken van de nationale bibliotheek; hij wil door deze gebeurtenis niet aan zijn Louvre-tijd worden herinnerd.

Monsieur Dujardin-Beumetz, sedert den diefstal „gepensionneerd” staatssecretaris van Schoone Kunsten, glimlacht bitter. En de Parijsche politie is woedend. Het is toch onmogelijk, dat de diefstal zoo eenvoudig werd uitgevoerd en het schilderij zonder moeite over de grenzen kon worden gebracht, beweren zij. 't Liefst zouden ze niets meer van de heele zaak hooren. Een publicist, die wegens zijn scherpe pen zeer wordt gevreesd, wijst op de mogelijkheid, dat mijnheer Lepine nu waarschijnlijk al zijn krachten zal inspannen om te bewijzen, dat Vincenzo Perruggio niet als dader van den diefstal in aanmerking kan komen. Maar al spoedig wordt vastgesteld, dat de door de Florentijnsche politie gestuurde vingerafdrukken van Vincenzo overeenstemmen met die op het glas. Nu valt er niets meer aan te doen. De twee politie-agenten, die zich over den „macaroni-eter” wegens zijn brief aan den minister-president vroolijk maakten, voelen zich nu verre van opgewekt.

En wat verklaart de vlegel voor den Florentijnschen rechter-commissaris? „Ik heb op Maandag 21 Augustus 1911, om half acht 's morgens heel alleen het schilderij uit de lijst gehaald en het glas weggezet. Er liepen verschillende mensen door de „Salle carrée”. Niemand vroeg me iets. Toen heb ik het portret onder mijn werkkleed verborgen en ben zonder moeilijkheden de trap afgegaan naar de Cour Visconté, na de klink, die aan den binnenkant van de deur zat, te hebben verwijderd, teneinde mijn mogelijke vervolgers te kunnen ophouden. De klink gooide ik weg. Heeft men haar niet gevonden? Daarna ging ik naar mijn kamertje en borg de Mona Lisa in mijn kist. Eerst later heb ik in die kist een dubbelen bodem gemaakt.” Dat was alles! Tegen zulke eenvoudige verklaringen kan de politie van een wereldstad niet op!

Stille, verbitterde vijanden van Vincenzo zijn ook

de bezitters van talrijke „gegarandeerde echte" Mona Lisa's. Inwendig hopen zij, dat aan dezen zelfbeschuldiger geen geloof wordt geschonken en men het gevonden schilderij als 'n vervalsching beschouwt. Maar de Mona Lisa van Perruggio bewijst, ondanks alle aanvechtingen, dat ze echt is. En ze bevindt zich in uitstekenden toestand. Vincenzo verklaart, dat slechts „edele" drijfveeren hem tot den diefstal dreven. „Ik werd altijd woedend als ik door het Louvre liep en zag hoeveel kunstschatten de Franschen ons, Italianen, hebben afgenomen. De schilderijen, die in de „Salle carrée" hangen, behoren eigenlijk allemaal aan Italië. Ze zijn door Leonardo, Rafaël, Giorgione geschilderd. Ik wilde tenminste één van deze kunstwerken naar mijn vaderland terugbrengen.

Ook had ik me jarenlang over de eeuwige beleediging van „macaroni-eter" geërgerd. Ik wilde wraak nemen op Frankrijk en dat heb ik gedaan!"

En steeds weer verdedigt hij zich, dat hij, hetgeen Napoleon in het groot aan Italië heeft misdaan, in het klein weer wilde goedmaken.

Voor de laatste maal staat Vincenzo Perruggio tegenover de Mona Lisa. Vol haat staart hij naar het portret, dat hem heeft bedrogen en nu weer zoo gelijkmoedig de vorschende blikken verdraagt van de menschen, die hem in het ongeluk, in de schande, in de gevangenis willen storten. Dan maakt hij zich vrij. Niemand zal weten, dat hij eens een slaaf was van dit oude, beschilderde stuk hout! Hij richt zich trots op en eischt in de rechtsbehandeling zijn plaats. „Ik heb niets anders gedaan, dan geprobeerd een van onze beroemdste schilderijen een eereplaats in Italië te verschaffen. In Frankrijk kon ik het werk voor een miljoen verkoopen. Maar ik heb het niet weggenomen om er geld mee te verdienen; ik nam het voor Italië en wilde het den Italianen geven. Daarom wendde ik mij tot Signore Geri. Ik zei hem: Geeft u mij wat u wilt, ik schenk u het Italiaansche schilderij!" — President: „En waarom nam u juist de Mona Lisa?" — Vincenzo zwijgt even, dan verklaart hij: „Omdat het 't kleinste en het lichtste in de „Salle carrée" was."

Dan ziet hij plotseling weer de Mona Lisa voor zich, zooals zij zich dikwijls in zijn kleine dakkamertje aan hem heeft vertoond. Haar spottend-treurige blik vraagt hem: Waarom heb je het geloof in mij verloren? Hoor je wat de officier van justitie over jouw daad zegt? Je hebt den naam van Italië niet gediend, zegt hij; hij geeselt je zucht naar geld; je wilde je zelf een gemakkelijk leventje in Dumenza bezorgen. Hij eischt drie jaar gevangenisstraf tegen je! Hoor je het, Vincenzo? Wees tenminste eerlijk! Heb je niet steeds aan jezelf, aan je huisje, aan je fijne sigaren gedacht? Was het niet altijd je wensch om lachende toe te zien hoe anderen zich afbeulen om te kunnen eten? Was je wensch om je ouders bij je te nemen niet eveneens opschepperij en ijdelheid? Mij kun je niet bedriegen, Vincenzo, ik zie door je heen en lees je geheimste gedachten. Bedrieg je zelf niet meer!

Vincenzo buigt beschaamd het hoofd. Voor de eerste maal denkt hij na over zich zelf, overziet zijn somber, triest leven. Hij hoort niet wat zijn verdediger zegt; hij bemerkt niet, dat de rechtbank genegen is de zaak van een andere zijde op te vatten. Hij hoort niet de toelichting van het vonnis. Hij hoort slechts de uitspraak zelf: Een jaar en twee weken gevangenisstraf! Met een diepen zucht verklaart hij: „Ik

berust in mijn vonnis." Zonder eenige tegenstand laat hij zich wegvoeren.

Nu blijkt eerst, dat Mona Lisa hem met haar glimlach niet heeft bedrogen. Zelfs tot in zijn cel dringen de uitroepen, de opgewonden debatten in Florence en in geheel Italië tot hem door. Men spreekt van hem, den grooten Vincenzo! Dag en nacht staan er menschen voor zijn gevangenis. Het bestuur wordt overstroomd met verzoeken om Vincenzo te mogen spreken, hem te mogen fotografeeren. Men wil een handteekening van hem hebben: Amerikaanse vrouwen, die steeds in grooten getale te Florence verblijven, beloven groote geldsommen aan de wachters voor één enkele haarlok van „hem". Ze storten zich op het hotel „Tripolis", dringen zijn kamer binnen, rukken de stukken van zijn vuile wasch. De gitaar, de oude houten kist, alles vliegt in spaanders. Iedereen wil een stukje hebben! Bezitten en bewaren!

Elken dag komen er bij de gevangenis giften voor Vincenzo binnen, een, vijf, honderd lire. Mona Lisa zorgt voor de vervulling van Vincenzo's droom.

Naar Parijs terug

Het gedrang in 't Florentijner Ufficiën is levensgevaarlijk. Eenige dagen houdt Mona Lisa zich hier op, voor ze de terugreis naar Parijs aanvaardt. Men telt tienduizend bezoekers in een uur. Sterke afdeelingen carabinieri regelen het verkeer; naast de heerlijke renaissancecancellerij, waarin het schilderij is gezet, staan dubbelposten met geladen revolvers. Wat een onderscheid tusschen politie en politie! Hoe gemoedelijk gedroegen zich de Parijsche beambten op Vincenzo's zolderkamer — bij de Mona Lisa....

Op 29 December 1913 reist Mona Lisa over Milaan naar Parijs terug. In Milaan wordt ze, met welwillende toestemming van de Fransche regeering, twee dagen lang in de Brera, de beroemde galerij, tentoongesteld. Tweehonderd carabinieri bewijzen de noodige eer. Op 31 December wordt de reis vervolgd.

Parijs: Op het perron bevinden zich: de nieuwe staatssecretaris van Schoone Kunsten, een afvaardiging van het Louvre-bestuur, een afvaardiging van de academie, een vertegenwoordiger van de Sorbonne, vereenigingen met vaandels. Het volk juicht vol begeestering. De gezeten burgers zijn heesch van het schreeuwen.

Eerst verblijft Mona Lisa in de groote tentoonstellingszaal van de kunstschool. Hier wordt ze in het bijzijn van den vertegenwoordiger der ministeries uit haar gelakte, met witte zijde bekleede reiskast getild en plechtig voor de echte Mona Lisa verklaard. Een protocol over haar terugkomst wordt opgesteld. De 4de Januari 1914 is een groote dag in de geschiedenis van Frankrijk.

Nu gaat ze naar het Louvre. Met veel meer omslag, dan Vincenzo haar ruim achtentwintig maanden geleden wegbracht, wordt het bord „Hier hing de Mona Lisa" weggenomen. Dan wordt zij weer op haar plaats gehangen. Wegens het ontzettende gedrang is in een nevenzaal een post voor eerste hulp ingericht. Dit geschiedde op verlangen van de directie van het Louvre en van den politiepresident. Want het Louvre-bestuur en de politie denken immers aan alles....!

Dagenlang defileren de menschenmassa's voor Gioconda. Ze ziet het en glimlacht.

Iedereen, thuis en in stamcafé, verklaart nadrukkelijk de Mona Lisa nog eens te willen bezichtigen — ze is toch het beroemdste schilderij ter wereld!

DIT ZIJN OOK HUISHOUDHANDEN! MAAR GEEN RUWE WERKHANDEN.

Ze weet wel degelijk van aanpakken. In de huishouding kan ze haar handen heusch niet altijd ontzien. Maar ze houdt ze heerlijk gaaf en zacht met PUROL WIT. Ook voor haar gezicht gebruikt ze dit wetenschappelijk hoogstaand huidverzorgingsmiddel, erkend door de moderne dermatologie. Als haar huid wat schrijnt of gesprongen is, PUROL WIT is daar heerlijk voor. Het heelt en voedt en versterkt de huid. Houdt ze mooi en gezond. PUROL WIT is niet vettig en wrijft onzichtbaar uit. Daarom is het ook bijzonder geschikt voor gebruik overdag.

Doos 30 en 60 ct.
Tube 45 en 80 ct.
Bij Apothekers en Drogisten.

PUROL

Verzacht
geneest

WIT

Onze Kerstprijsvraag

De groote Kerstprijsvraag, welke in ons blad van 17 December is verschenen, mag een groot succes genoemd worden! Aanvankelijk met honderden, later, na de Kerstdagen, zijn de oplossingen met duizendtallen binnengekomen, zoodat het uitzoeken en het schiften van goede en onjuiste antwoorden heel wat tijd vergen zal. Desondanks hopen wij binnenkort, waarschijnlijk in het nummer van

14 JANUARI A.S.,

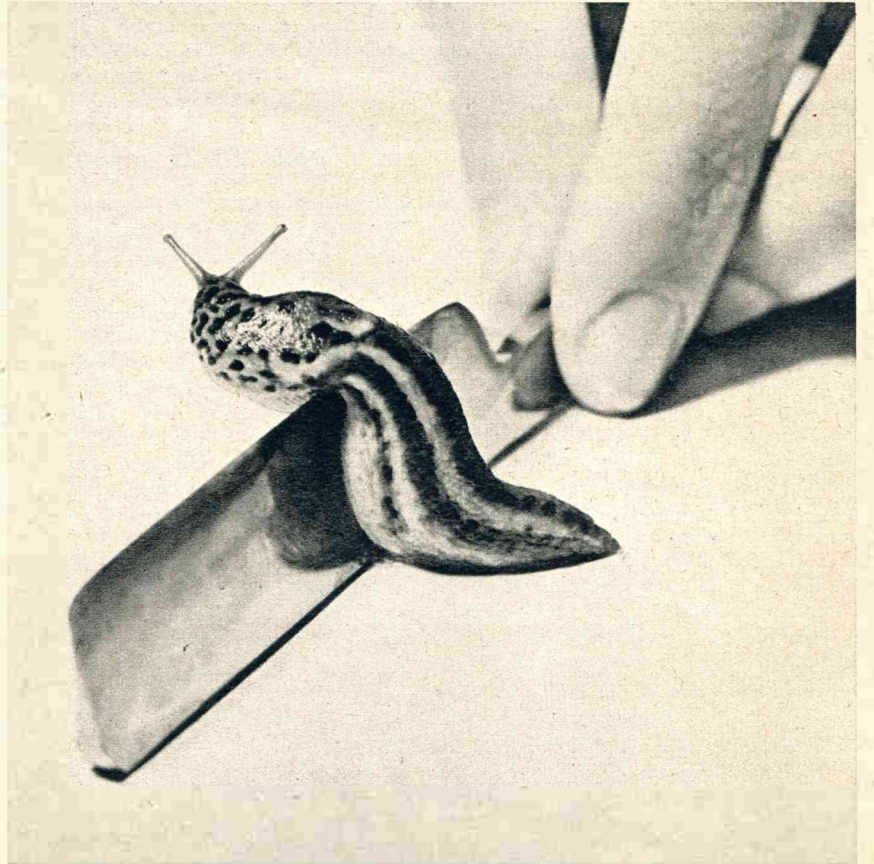
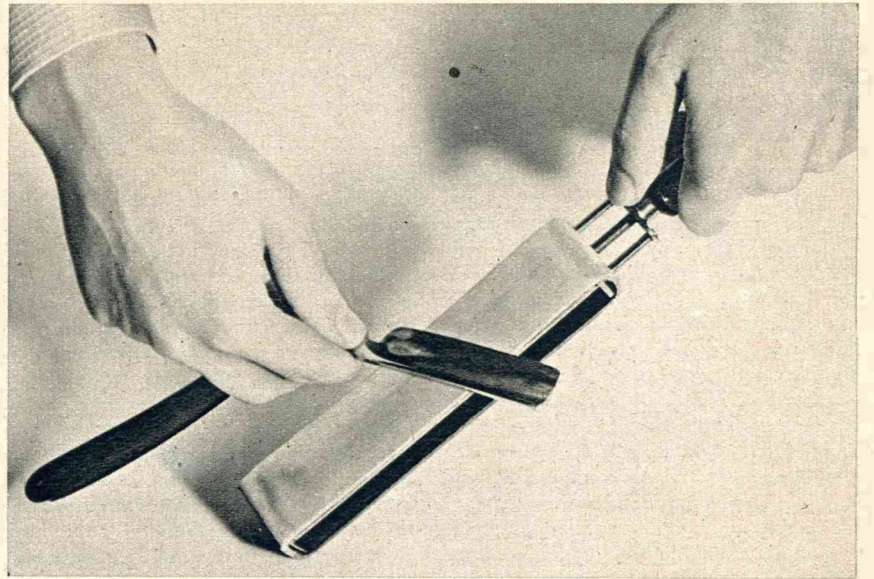
den definitieven uitslag te publiceeren en daarmee bekend te maken, wie de gelukkige prijswinnaars zijn, die te zamen de

2000 GULDEN

verdeeld hebben!

EEN SLAK ALS FAKIR

Een slak mag langzaam zijn — zij verricht toeren welke geen mensch nadoet al is hij de lenigste acrobaat of de slapste slangenmensch; fakirs doen ongeloofelijke dingen op bedden van spijkers en glasscherven, maar tot dusverre is het nog niet vertoond, dat een mensch over een scheermes kroop. Een slak schrikt niet terug voor zoo'n uitstapje; langzaam, zoodat telkens een gedeelte van het lichaam met volle zwaarte op de snede rust, schuift het elastische dier over het mes, zonder een schrammetje op te loopen — en dat het waar is bewijzen deze foto's. De camera liegt niet.

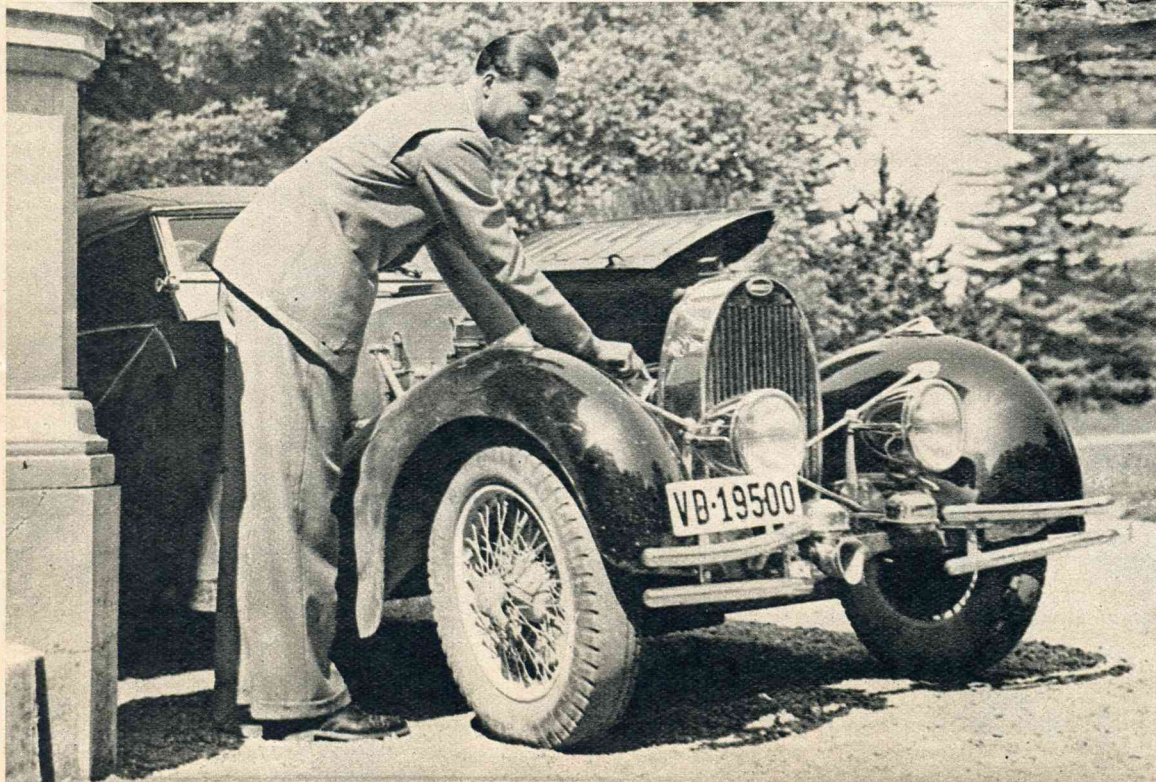
In een vitrine worden kostbare souvenirs bewaard: de uniform die Napoleon op St. Helena droeg, een verrekijker, de handschoenen en de gordel welke hij op den dag der kroning droeg.

Prins Napoleon bij de beeltenis van zijn beroemden voorzaat.

DE NAZAAT VAN NAPOLEON

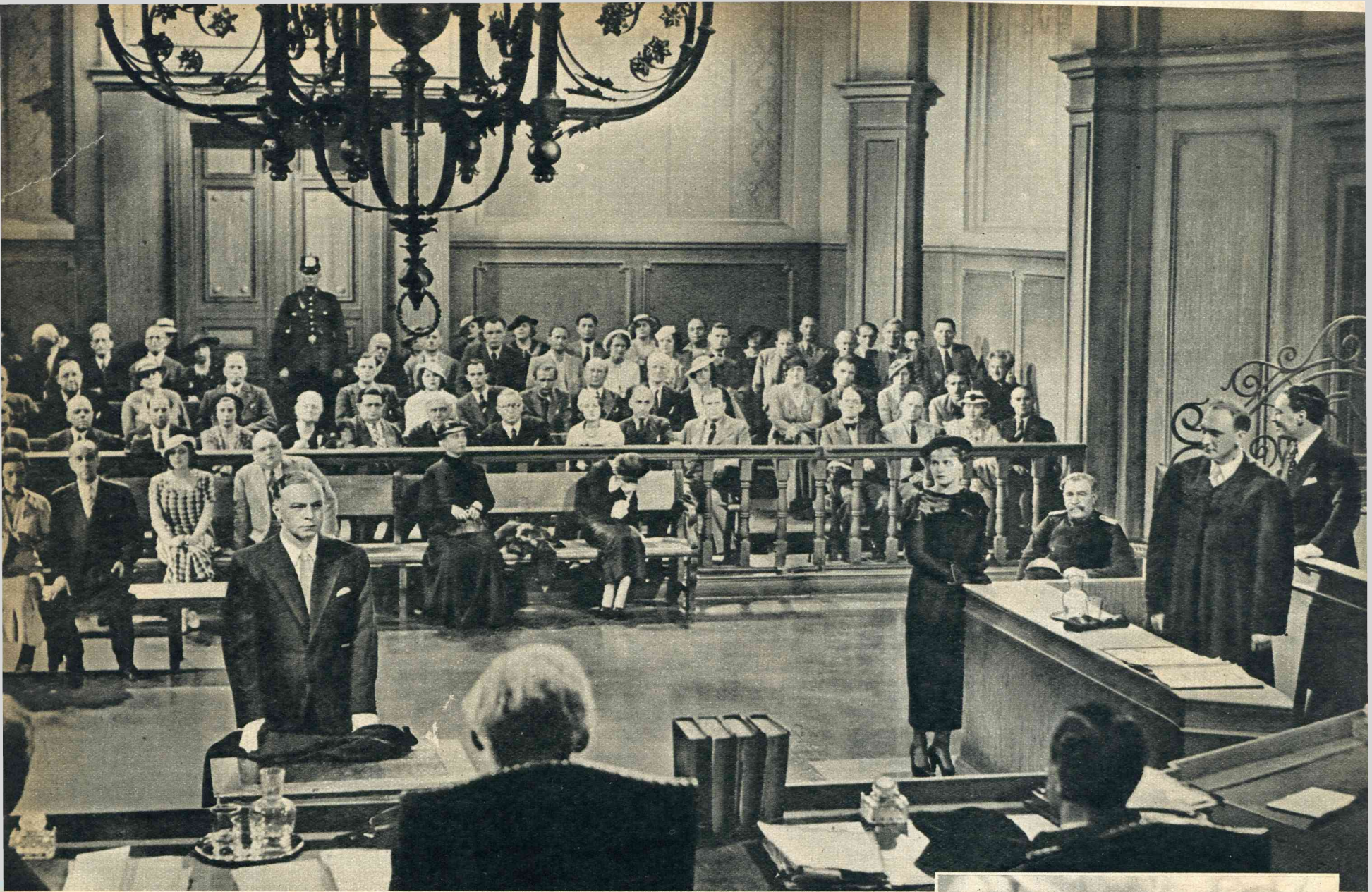
De nazaat van den man, die met zijn legers door geheel Europa trok, neemt de moderne heirbanen per auto.

Prins Napoleon in zijn bibliotheek, met een ruiterbeeld van Napoleon I in Meissner porcelein.

Aan den oever van het meer van Genève leeft de nazaat van den man, die ruim een eeuw geleden het aanzien van Europa veranderde — Napoleon, de kleine korporaal, voor wien bijna een geheel werelddeel boog. De zoon van koning Jerome, die van zijn broeder de kroon van Westfalen ontving, kocht het landgoed, en sindsdien is het steeds bewoond door nakomelingen van den Europeeschen veroveraar. De tegenwoordige eigenaar is de 28-jarige prins Napoleon, het hoofd der familie, een rechte afstammeling van genoemden koning Jerome.

Het spreekt vanzelf, dat de Napoleontische villa den geest van een museum ademt, ofschoon het een comfortabel ingerichte villa is van een jongen twintigste-eeuwer; er zijn verschillende souvenirs van Napoleon, alles herinnert er aan het tweede keizerrijk van Frankrijk (1852—1870) onder Napoleon III, en vooral aan het bewogen tijdperk in het begin der vorige eeuw, dat door Napoleon I beheerscht werd.

Het gewichtige oogenblik in de rechtszaal, waar de advocaat (Paul Hartmann) zijn toga neerlegt, wijl hij vast besloten heeft, plicht boven ambtsgeheim te stellen. De dikke man in het grijze pak, op de getuigenbank, hoort zijn geheim, dat hij de moordenaar is, onthuld, terwijl zijn vrouw in tranen uitbarst. Geheel rechts de beklaagde en zijn meisje.

STERKER DAN DE WET

Het beroepsgeheim van een advocaat is een aangelegenheid, welke soms nog wel eens voor de rechtbank ter sprake komt. Het houdt in, dat de advocaat alles wat hij in zijn functie heeft vernomen verzwegen kan worden. Dat hieruit wel eens eigenaardige consequenties kunnen voortvloeien is duidelijk en deze LUMINA-FILM, die voor een zeer groot aantal leden van de rechterlijke macht werd vertoond en grooten bijval mocht ondervinden, poogt dat te bewijzen.

Voor een leek lijkt de keuze van den advocaat tussehen zijn beroepsgeheim en het laten veroordeelen van een onschuldige niet zoo moeilijk. Iedereen zal waarschijnlijk direct opmerken: Het beroepsgeheim is naar alle waarschijnlijkheid ingesteld ten dienste en in het belang van de menschheid. Zou dus het gevolg juist ten verdere strekken van een onschuldig mensch, dan is de redelijke grond, waarop het beroepsgeheim steunt, weggevallen en is er dus geen enkele aanleiding meer,

De nicht van den vermoorde (Manja Behrens) wordt door angstige droomen gekweld, omdat zij zeker meent te weten, dat haar verloofde de misdaad heeft begaan, en zij dat vreeselijke vermoeden uit liefde voor hem had verzwegen.

om zich er aan te houden. Daarom zal ook ieder, die deze, overigens goed gebouwde film ziet, den advocaat gelijk geven, die liever zijn toga neerlegt, dan het misdadige zwijgen van een moordenaar aanleiding te laten worden tot de veroordeeling van een onschuldige. Zou hij anders gedaan hebben, dan ware allicht het vermoeden opgekomen, dat hij een rivaal uit den weg wilde ruimen, aangezien het voorwerp zijner bewondering toevallig de verloofde is van den onschuldig verdachte. Later krijgt hij haar toch en de betreffende jongeman is zoo blij met zijn vrijheid, dat hem, voor dat moment, alle meisjes, inclusief het zijne, gestolen kunnen worden. Deze wending in het verhaal gebeurt misschien wel wat al te abrupt, maar aangezien de liefde nu eenmaal als noodzakelijk kwaad in iedere film thuishoort, is die plotselinge ommekeer niet zoo heel erg. De film wordt verder zeer behoorlijk gespeeld door betrekkelijk onbekende filmgrootheden en is alles bijeen zeer onderhoudend en zeer boeiend.

Bij den woekeraar is weer eens ruzie met een cliënt en oogenblikkelijk zijn de bureu, die dat als een „gratis voorstelling” beschouwen, op hun post, om toch maar vooral niets van dat interessante gesprek te verliezen. Het is een detail, waaruit echter de zorgvuldigheid valt op te maken, waarmede gewerkt is.

KOMT DIT JAAR IN FRANKRIJK WINTERSPORTEN!!

De Franc is nu
goedkoop geworden

FRANKRIJK
is door de Fédération
Internationale de Ski

gekozen voor de
WERELD-
SKIKAMPIOENSCHAPPEN

CHAMONIX-Mt. BLANC
11 tot 18 Februari 1937

Inlichtingen bij alle
REISBUREAUX
en Services Nationaux
de Tourisme.
Willemskade 15a, Rotterdam

MISTLETOE IN DEN NIEUWJAARSNACHT

Vervolg van pag. 5.

boudoir. Phil trad er uit te voorschijn, met rood-omrande oogen. Zij had het Jess zooveel bekend: nu die herinnering aan Owen Drummond eenmaal opgeroepen was, kon zij hem niet meer vergeten. Het was nog niet gestorven, dat oude, teere gevoel — het scheen zelfs, dat het deze dagen sterker was geworden. Zij wilde geen moeite meer doen, het langer voor zichzelf te ontkennen. Wat haar aan Roger Lennox bond, was niet meer dan vriendschap. Zij kon hem niet de minste hoop geven. Maar voor haar zelf was die er ook niet meer na zeven jaren. En daarom had zij gehuild. . . .

De schaduw van Owen Drummond verduisterde dien avond óók den glans van het kostbare damast, dat de feesttafel op Balloch Castle dekte. Zij viel over vier menschen, die er zich alle vier even onbehaaglijk onder voelden. Nu en dan verwekte een kwinkslag van Wren voor een kort oogenblik een uitbarsting van opgeschoefde vroolijkheid, die echter terstond weer ineenzakte.

Buiten viel gestaag de sneeuw — groote blanke vlokken. En traag verstreek de tijd. Tegen twaalf uur sprak eindelijk niemand een woord meer. Toen viel de éérste klokslag van de twaalf laatste in het oude jaar. Wren stond op, met 'n star glimlachje. De anderen volgden zijn voorbeeld. En toen de laatste slag verklonken was, hief hij onwillig zijn glas op.

Hij klom met Jess, en kuste haar, en klom met Phyl en Roger. Ze mompelden een zegewensch en daarop trad tot aller verlichting het personeel binnen. Nauwelijks werd het souper aangeraakt en Wren werd kregel. Was dat óók nog een Oudejaar uitvieren — 't was half één en ze zaten allemaal op heete toelen, om naar hun kamer te gaan. Hij keek hulpeloos naar Jess, doch deze hield haar blik op het venster gericht.

„Hoor — een vliegtuig!” zei ze plotseling.

Inderdaad klom er zwaar motorgeronk in de lucht. Zij liepen naar het venster en keken scherp uit. Het geronk kwam nader en zwol aan tot een gedonder.

„Kijk, daar!” riep Wren.

Door het sneeuwgordijn heen, zagen zij de lichten van een vliegtuig. „Geen verkeersvliegtuig,” zei Roger. „Zeg, het cirkelt rond!” liet hij er verbaasd op volgen. „En let eens op, hoe laag het vliegt. Het daalt steeds lager. . . .”

Vanuit de hoogte kwam eensklaps een vuurbal vallen — net een vallende ster. Wren slaakte een kreet. „Een lichtkogel! Die kist is gedwongen te landen. De piloot zoekt een landingsplaats. Vlucht, we moeten iets doen. . . .”

Ze werden alle vier aangegrepen door een panischen schrik. Een vliegtuig in nood — de inzittenden bedreigd met een rampzaligen dood. En dat in den eersten nacht van het nieuwe jaar. En vlak voor hun oogen. Wren kreeg terstond zijn tegenwoordigheid van geest terug. „Alle lichten van 't huis en het park aan,” schreeuwde hij. „Als de piloot hier al eens meer overgevlogen is, kan hij zich misschien oriënteren. Kom mee, Roger, we rijden met de auto's naar het strand. Hij kan voor Balloch Castle dalen, als hij hier een beetje bekend is en hij heeft geluk. Als hij de grens maar kan zien van de waterlijn. Er is ruimte genoeg.”

Zij snelden weg en nauwelijks drie

minuten later stonden de twee auto's van Balloch Castle en die van Roger met hun felle schijnwerpers langs de waterlijn opgesteld. Het vliegtuig cirkelde nog steeds rond, doch zakte zienderoogen. Toen hield het eensklaps op met sneeuwen, alsof de hemel erharmen wilde toonen.

„De piloot heeft het ontdekt, hij komt hier recht op aan!” schreeuwde Wren buiten zichzelf van vreugde.

Inderdaad zakte de kist naar het strand, raakte den grond en rolde krakend en stootend over de met sneeuw bedekte en oneffen vlakke uit. Toen ging er eensklaps een kreet op van Roger Lennox. De kist stootte haar neus, boorde zich in een zandberg en sloeg eensklaps over den kop.

„Hulp — rennen!” schreeuwde Roger. Hij en Wren, op den voet gevolgd door het personeel, snelden op het verongelukkige vliegtuig toe. Juist toen zij het naderden, kroop de piloot uit de cockpit.

„Hallo, dank u wel; dat was op het kantje af,” zei hij ontdaan. „In Croydon hadden ze me gewaarschuwd — ik had ook niet moeten gaan. Maar ik kon een flink prijsje krijgen voor dit reisje naar Inversnaid. Beroerd — mijn radio raakte defect en ik was den weg kwijt. Gelukkig wist m'n passagier zoo ongeveer waar we ons bevonden — hij vermoedde tenminste, dat dit Balloch Castle was. Jammer dat hij een smak maakte, toen dit beest op z'n kop kwam te staan. Wilt u me even helpen?”

Hij kroop naar binnen en Roger ging hem na. Wren reed intusschen naar huis, om een draagbaar te halen. „Een passagier?” vroeg Roger. „Wie of wat is het?”

De piloot trok een gestalte naar buiten. De ander kreunde. „Een beetje bloed aan zijn boord. . . . Hij schijnt alleen maar bewusteloos. Wie? Ja, 't is een Engelsman, maar hij heeft een Franschen pas van het Vreemdelingenlegioen. Hij schijnt luitenant of zooiets te zijn. In Londen hoorde ik vertellen, dat hij zich 'n paar maal buitengewoon onderscheiden moet hebben. In zijn knoopsgat draagt hij het Legioen van Eer. . . .”

„Vlug maar,” zei Roger zenuwachtig. „Hier is de baar. Voorzichtig — we zullen hem toedekken met die deken. . . .”

Personeel droeg de baar naar het kasteel. In de hal stonden Jess en Phyl. Wren en Roger gingen den kleinen stoet vooraf. Vliegensvlug vertelde Roger, wie de gewonde was. Jess en Phyllis kwamen angstig nader. De baar werd neergezet en de deken teruggeslagen. Toen klom er eensklaps een verschrikte kreet door de hal. Twee of drie kreten — niemand kon het later meer zeggen.

„Owen. . . . Owen. . . .” snikte Phyllis, terwijl ze over den gewonde heenboog.

Alsof hij was gewekt door die stem, sloeg Owen Drummond eensklaps zijn oogen op. Over zijn gebronsd, ingevalen gelaat gleed 'n glimlach van herkenning. „Phyl. . . . ik was op weg naar huis,” hoorde Roger hem zeggen. „Ik ben teruggekomen, zooals je me gewenscht hebt. . . .”

Wren en Jess stonden daar als versteend en Roger Lennox beet zijn lippen tot bloed. Maar hij was de eerste, die tot zichzelf kwam. „Wren,” zei hij met een rustigen glimlach, „haal je mand mistletoe maar weer uit den hoek. Ik hoop dat ze héél gelukkig met hem mag worden.”

PELMANISME

is voor meer dan een half miljoen menschen de weg geweest naar een meer succesvol leven. Honderdduizenden heeft het uit de geestdoodende sleur van het dagelijksch leven gehaald en geplaatst in een wereld vol perspectieven en vooruitzichten. Ons boekje over de

VOLWAARDIGE MENSCH

geeft U alle inlichtingen over deze Persoonlijkheidstraining, die uit U haalt wat in U zit. Het Pelmanisme maakt Uw geest actief, vitaal, vol zelfvertrouwen en ontwikkelt waardevolle positieve eigenschappen, den volwaardigen mensch eigen, zooals:

Karakter, Concentratievermogen,
Wilskracht, Organisatietalent,
Originaliteit, Zelfcontrole,
Tegenwoordigheid van Geest, enz.

De Pelman-training wijst ons den weg die voert tot Zelfvertrouwen en kracht om te Handelen, tot innerlijke winst en uiterlijke welvaart. Ik hoop daarom dat het Pelmanisme steeds meer veld wint.
Z. h. H. Prins Karel van Zweden

De Pelman-training is niet voor de weinige uitverkorenen, maar voor allen. Zij is van de allergrootste waarde in het leven. Men krijgt voor goed de beschikking over een kracht die blijft.
Canon Hannay - G. A. Birmingham.

De wereld heeft een groote schuld van dankbaarheid aan de leiders van de Pelman-training, die in staat is een nieuwe wereld te scheppen. Men kan hier moeilijk met te veel lof spreken.
Prof. Dr. Sir Herbert Barker

Ik weet dat geen enkele man of vrouw den Pelman-Cursus kan volgen zonder zijn haar waarde als mensch verhoogd te hebben, terwijl hij velen een weg zal wijzen naar 'n succesvollen werkkring.
Lt. Gen. Lord Baden Powell.

Zendt onderstaande bon in voor ons gratis boekje „De Volwaardige Mensch”.

PELMAN-INSTITUUT
DAMRAK 68 - AMSTERDAM
OPGERICHT 1900

MALANG - LONDEN - MELBOURNE
PARIS - NEW-YORK - DURBAN

Aan het Pelman-Instituut
Damrak 68 - Amsterdam **BON**

M.H. Verzoek mij Uw boekje „De Volwaardige Mensch” gratis en zonder verplichting te zenden.

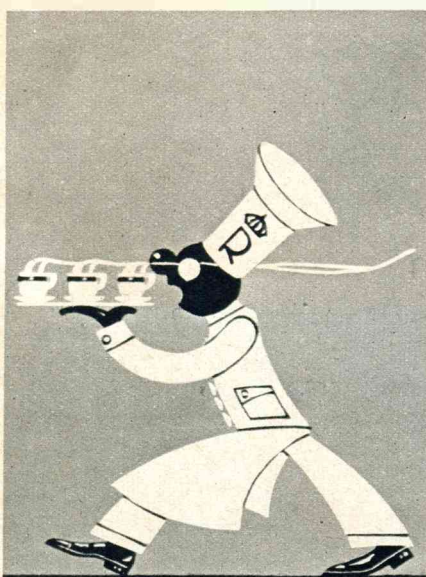
Naam:

Straat:

Plaats:

Beroep:

Te zenden in open briefomslag 14 cts. postzegel

RINGERS'

CACAO

Voor Baby's eerste levensjaar

GEBREID MANTELTJE EN SLOBBROEKJE

Met wat handigheid en goeden smaak kunnen onze kleintjes steeds leuk en voordeelig gekleed gaan, want hoe weinig kost feitelijk zoo'n aardig gebreid slobbroekje met manteltje van dezelfde kleur, waarvan ons plaatje u een modelletje laat zien.

Als materiaal nemen we ongeveer 175 gram lichtblauwe zephirwol en lange breinaalden nr. 2½.

MANTELTJE

Dit wordt in drie gedeelten gebreid, nl. linkervoorpand, rechtervoorpand en rugpand. Ook de mouwen worden afzonderlijk gebreid.

We beginnen met het eerste voorpand en zetten 30 steken op.

Steeds ribbels breien, dus de heen- en teruggaande naalden recht.

In het geheel breien we 45 ribbels, waarna we 2 recht, 2 averecht breien.

Na 1 naald 2 recht, 2 averecht, wordt op het einde van de volgende naald, vóór de 2 laatste steken, de draad om de naald geslagen en worden dan 2 steken te zamen gebreid.

Vervolgens weer een naald 2 recht, 2 averecht breien, waarbij men van den omslag nu een steek breit en wel zoodanig, dat deze precies in het patroon past, dus blijft het patroon 2 recht, 2 averecht. Dan op het einde van de volgende naald weer een gaatje maken, maar dan zoo, dat dit 2e gaatje schuin boven het eerste komt te liggen. Men slaat dus den draad om de naald, wanneer men gekomen is tot één steek voor den steek, die van het lusje gebreid werd bij den vorigen toer en breit dan 2 steken te zamen.

Op deze wijze wordt de gaatjestoer telkens herhaald door op het einde van de naald telkens op dezelfde wijze om te slaan en dan 2 steken te zamen te breien.

Alle gaatjes komen schuin boven elkaar te liggen, daarom den draad om de naald slaan telkens een

steek voor den steek, die van het lusje gebreid werd bij den vorigen toer. Wanneer er na het draad-omslaan een averechte steek moet gebreid worden, slaat men den draad 2 × om de naald.

Voor den gaatjestoer van het andere voorpand, dat op dezelfde manier gebreid wordt, breit men in plaats van telkens omslaan minderen, nu omslaan overhalen (1 steek afhalen, 1 steek breien en den afgehaalden steek over den gebreiden steek halen).

Op deze wijze komt de gaatjestoer ook weer in schuine richting, maar nu tegenovergesteld te liggen, zoodat de lijnen der gaatjestoeren naar elkaar toe loopen. Boven 14 steken gaatjestoeren maken, dan de overige 16 steken afkanten en boven den hoogsten gaatjestoer nog 8 naalden breien. Dan alle steken afkanten.

Het rugpand wordt begonnen met een opzetrand van 60 steken. Het wordt geheel gelijk aan de beide voorpanden gebreid, waarbij men natuurlijk aan weerszijden de gaatjestoeren moet breien. Aan de eene zijde dus telkens omslaan, overhalen, aan de andere zijde omslaan, minderen.

Mouwtjes: hiervoor worden 40 steken opge-

zet. Men breit eerst 20 ribbels (heen- en teruggaande naalden geheel recht) en gaat dan minderen door telkens de 2 middelste steken te zamen te breien. Na 8 ribbels op deze wijze gebreid te hebben, breit men nog 5 ribbels zonder te minderen.

Daarna afkanten. Dan de mouwnaden en de zijnaden verbinden en de mouwen in het jasje zetten. Vervolgens alle randen van het jasje met 1 toer vasten omhaken, waarna boven langs den hals nog 1 stokjestoer wordt gehaakt. Daartoe telkens 1 stokje in een vaste van den vorigen toer haken, dan 2 lossen, waarbij men 2 vasten van den vorigen toer overslaat, daarna weer 1 stokje, enz.

Door dezen stokjestoer wordt een gehaakt koordje, dat op het einde van kwastjes wordt voorzien, gehaald.

SLOBBROEKJE

Voor het broekje zetten we 60 steken op. We beginnen bovenaan bij den boord en breien het broekje op 2 naalden in twee helften, die later aan elkaar genaaid worden. De boord wordt 2 recht, 2 averecht gebreid, 16 naalden hoog. Bij de 7e naald moet om de 6 steken telkens een gaatje worden gemaakt. Dit doet men door den draad om de naald te slaan en dan twee steken te zamen te breien. Bij de daarop volgende naald worden die omslagen dan weer als steken gebreid. Na 16 naalden ribbels breien. Tevens wordt onmiddellijk na den boord de verhooging voor de achterzijde van het broekje gebreid.

Hiervoor breit men: 6 steken, omkeeren, terugbreien en weer 6 steken er bij breien, en dus in het geheel twaalf steken. Dan weer omkeeren, terugbreien, enz. en telkens 6 nieuwe steken er bij breien, totdat er aan de andere zijde van de naald nog 18 ongebreide steken op de naald staan. Dan weer met alle steken verder doorbreien en vanaf dit punt in het geheel nu nog 40 ribbels breien. Nu begint het

minderen voor de pijpjes. Voor dit minderen breit men telkens op het einde en begin van een naald 2 steken te zamen. Dit herhaalt men in het geheel 12 ×, zoodat er nog 36 steken over zijn. Dan nog 30 ribbels breien zonder meerderen of minderen.

Op een na den laatsten ribbeltoer, wordt 1 gaatjestoer gebreid (zie boven). Dan nog 1 ribbeltoer breien, waarna begonnen wordt met het voetje. We breien hiervoor boven de middelste 15 steken nog 14 ribbels, daarna de lussen van dit middelste gebreide stukje opzij en onderaan opnemen en boven deze lussen en de overige steken nog 7 ribbels breien (op één naald). Afkanten en het tweede deel van het broekje gelijk aan het eerste deel breien.

Door de gaatjestoeren wordt een lossenkoordje gehaald, dat gehaakt wordt van dezelfde wol en aan het einde met kwastjes wordt versierd.

GEHAAKT WAGENDEKJE

Voor dit snoezige wagendekje hebben we 200 gram witte zephirwol nodig of witte babywol, verder nog een weinig rose en lichtblauwe zeer dikke babywol en wat witte haakzijde.

We beginnen met een opzetrand van 78 lossen en haken met witte wol:

1e toer: stokjes in iedere losse van den opzetrand.

2e toer: vasten in ieder stokje van den vorigen toer.

3e toer: afwisselend 1 vaste en 1 stokje haken, waarbij het stokje gewerkt wordt om de vaste van den vorigen toer. Men steekt daartoe met de haaknaald van voren naar achteren en weer naar voren om het „staafje” van de onderste vaste, haakt dan het stokje op de gewone manier af.

4e toer: vasten in iederen steek van den vorigen toer.

5e toer: als de 3e toer, maar nu de stokjes haken boven de vasten en de vasten boven de stokjes, dus het patroontje verspringen. Op deze wijze 46 stokjestoeren haken, waarbij de toeren 2—3 en 4—5 telkens afwisselend herhaald worden. Dan het dekje met vasten omhaken, waarbij op de hoeken telkens 3 vasten worden gehaakt.

Dan volgen nog: 1 toer vasten met zij; 1 toer vasten met de dikke rose wol; 1 toer vasten met zij; 1 toer vasten met dikke lichtblauwe wol en ten slotte een wit zijden picootje, waarvoor men haakt: 2 vasten in een vaste van den vorigen toer (lichtblauwe wol), 3 lossen en 1 vaste in de 1e van deze 3 lossen (picootje), vervolgens weer 2 vasten in de volgende vaste, dan weer 1 picot enz. Op de hoeken haakt men telkens in iedere vaste: 2 vasten, 1 picot, 2 vasten.

IETS OVER ZUIGELINGENSTERFTE EN -VOEDING

Dank zij de verschillende maatregelen, die in de laatste halve eeuw meer en meer genomen zijn op het gebied van zuigelingenverzorging, is de sterfte gedurende het eerste levensjaar sterk gedaald. De hierbij zoo nuttig gebleken controle verdient te worden uitgebreid. Na het eerste jaar ontstaan als gevolg van verkeerde inzichten (vooral op het punt van voeding) de misvormingen van het beenderstelsel, de defecten in het gebit, de adenoiden, enz. enz.; de schoolarts zal de gevolgen daarvan later ontdekken... maar dan is het te laat om ze te voorkomen en dikwijls zelfs om ze te genezen.

Een onderzoek, in 1931 ingesteld in de Londense scholen, heeft uitgemakt, dat van de vijfjarige kinderen er 67 à 88 % waren met vergroeiingen van het skelet, 76 à 82% met adenoiden en andere keelgebreken, 88 à 93% met slecht gevormde tanden of tand-cariës. En men heeft kunnen aantonen, dat de slechte toestand van het beenderstelsel en talrijke gevallen van tand-cariës voorkomen hadden kunnen worden door het zg. „beschermende” voedsel, waaronder op de eerste plaats de melk met de zuivelproducten te rekenen zijn.

In 1921 bleek uit een onderzoek in de Vereenigde Staten, dat op 6.015 kinderen op den kleuterleeftijd 90% gevoed werden op een wijze, die geen rekening hield met de gestelde eischen: 57% kregen nooit verse melk en 16% nooit melk in welken vorm ook; 59,5% gebruikten nooit eieren, 60% geen vruchten, 50% geen groenten.

En dat op een leeftijd, waarin niet genoeg kan worden gewerkt aan 't versterken van het weerstandsvermogen tegen allerlei besmettelijke ziekten met hun nasleep van gevaarlijke aandoeningen. Voor kinderen onder de drie jaar is b.v. roode hond een gevaarlijke ziekte en de gevallen zijn er, die wijzen op een achteruitgaan van het aantal sterfgevallen, wanneer kinderen op dezen leeftijd beter gevoed zouden zijn.

Om deze aanhalingen uit het rapport van een speciale commissie uit den Volkenbond terug te brengen op

Nederlandsche toestanden — welk een groot aantal ziekelijke aandoeningen zou met weinig moeite en kosten kunnen worden voorkomen, wanneer onze algemeen bekende zuivel- en tuinbouwproducten op hun juiste waarde werden geschat!

In de praktijk komt het neer op het tot gewoonte maken van een paar maatregelen, die aan den normaal gezonden kleuter zijn gezondheid zullen waarborgen, zijn groei bevorderen en zijn weerstandsvermogen versterken.

Een paar van die maatregelen zijn: 1e. Het toedienen van niet minder dan $\frac{1}{2}$ l. melk per dag, wat dus ongeveer wil zeggen één beker van $\pm$ 2 dl. bij elk van de twee broodmaaltijden en één beker tusschenin ('s morgens of 's middags);

2e. Het niet stilzwijgend genoegen nemen met het feit, dat een kind niet van melk houdt, maar in dat geval probeeren of karnemelk niet beter in den smaak valt, om op die manier toch te profiteren van verschillende „beschermende” stoffen (kalkzouten b.v.), die ook deze soort melk bevat;

3e. Het beschouwen van kaas als een van de beste broodbeleggingen — niet enkel om de boterham smakelijk te maken, maar om er de voedingswaarde sterk van te verhoogen en het kind te helpen aan voor hem onontbeerlijke stoffen, die door de dikwijls zoo gewilde zoete boterham (jam, suiker, koek, hagelag) in het gedrang komen;

4e. Het kiezen — eenige keeren per week — van een eenvoudige melkspij als aanvullend nagerecht bij het middagmaal, b.v. rijstebrij, havermout, griesmeel, gort met karnemelk, boekweitgrutjes in karnemelk!

Wordt — naast de hulp, die we van deze zuivelproducten kunnen verwachten — ook het doelmatige erkend van 't gebruik van bruinbrood, verse (vooral niet afgekookte!) groente en zoo mogelijk wat fruit, dan zullen de levensomstandigheden voor den kleuter aanmerkelijk verbeteren en zijn krachten toereikend zijn om zonder gevaar den voor hem betrekkelijk grooten overgang door te maken naar het schoolleven.

WAT ZULLEN WE ETEN?

- Zondag:** Pouletsoep.
Runderrollade.
Bloemkool. Aardappelen.
Custard met bitterkoekjes.
- Maandag:** Koude rollade.
Stampot van wittekool en aardappelen.
Broodpannekoekjes.
- Dinsdag:** Varkenslapjes.
Andijvie.
Aardappelen.
Rödgröd met vanillesaus.
- Woensdag:** Kop bouillon.
Gebraden worst.
Roodekool.
Aardappelen.
- Donderdag:** Hachée (van soepvleesch).
Gestoofde winterwortelen.
Aardappelen.
Sagochoteltje.
- Vrijdag:** Gebakken bokking.
Gestoofde bieten.
Aardappelen.
Ketelkoek met stroopsaus.
- Zaterdag:** Runderlapjes.
Spruitjes.
Aardappelen.
Havermoutpap.

NUTTIGE WENKEN

Wanneer we vloerkleeden geklopt hebben en ze hangen buiten te luchten, kunnen we ze uitstekend afborstelen met een harden borstel en een beetje petroleum. Hierbij oppassen, dat geen vuur in de nabijheid komt.

We kunnen ons werk heel wat verlichten, wanneer we een beetje azijn bij het afwaschwasser doen, waarin erg vette vaten moeten worden gewaschen. Het is een kleine moeite, maar we zullen er beslist plezier van hebben.

ONDER 'T VRAAGTEKEN

Mevr. C. N. te Bussum en Mej. R. v. d. H. te Nijmegen. Van de Zweedsche wanten kunnen wij geen ander patroon leveren dan dat wat in ons blad staat afgedrukt.

Mevr. M. te Voorburg. Daar de markt zóó met kookboeken is overstroomd en de smaken zeer verschillend zijn, zouden wij u willen aanraden in een goeden boekwinkel zelf een kookboek te gaan uitzoeken. U vindt ze daar in alle prijzen en soorten. In een der eerstvolgende nummers zal de beschrijving van een bivakmuts worden geplaatst.

PIJNEN ALS MESSTEKEN IN HAAR RUG

Zij spreekt nu van een wonder

„Ik wil U toch schrijven, hoeveel goed Kruschen Salts mij gedaan heeft. Twee maanden geleden had ik reumatische pijnen als messteken in mijn rug. Ik was tenslotte volkomen hulpeloos. Ik kon niet staan en was toch ook weer bang om te gaan zitten. Toen zei iemand: „Neem toch eens een proef met Kruschen Salts.” Ik besloot zijn raad op te volgen. Welnu, op het oogenblik zijn mijn reumatische pijnen totaal verdwenen. Het is een wonder. Ik raad Kruschen Salts aan al mijn kennissen, en wat mij zelf betreft, ik zal nimmer de dagelijksche dosis overslaan.

Mevr. H. D. te S.”

(Origineele brief ter inzage.)

De reden der reumatische pijn is, dat zich in het lichaam afvalstoffen hebben opgehoopt, waaruit gevaarlijke stoffen als het urinezuur ontstaan. Dit urinezuur veroorzaakt uiterst pijnlijke zwel-

lingen in spieren en gewrichten, die le wetenschap kent als reumatische pijnen. De zes zouten, waaruit Kruschen Salts bestaat, sporen de afvoerorganen aan tot krachtiger werking, waardoor de afvalstoffen worden verwijderd en het bloed van urinezuur bevrijd wordt. Met de zuivering van het bloed verdwijnen de pijnen, terwijl tegelijkertijd de geheele gezondheidstoestand zal verbeteren.

KRUSCHEN SALTS

is uitsluitend verkrijgbaar bij alle apothekers en erkende drogisten à f 0.40, f 0.75 en f 1.60 per flacon, omzetbelasting inbegrepen. Let op, dat op het etiket op de flesch, zoowel als op de buitenverpakking, de naam Rowntree Handels-Maatschappij, Amsterdam, voorkomt.

MOEDERS

In de R-maanden, d.i. van September tot April, zijn Uw kinderen vatbaar voor influenza, griep, bronchitis en alle andere infectieziekten, en vooral voor Engelse ziekte.

Het is een bakerpraatje, dat het moet vriezen, voor men levertraan nodig heeft. Geef Uw kind NU Millioenen Levertraan voor het te laat is.

Millioenen Levertraan, de beste ter wereld, $2\frac{1}{2}$ maal sterker dan andere en aangenaam van smaak.

Flesch voor de geheele maand **75 c**
(U doet er dubbel zoo lang mee als met andere)

Millioenen Levertraan

$2\frac{1}{2}$ maal sterker - Aangenaam van smaak

Er is een foto-wedstrijd - Vraag Uw winkelier

ML-1312-F

HET VORSTELIJK HUWELIJK EN VROUW MODE

Als de voortekenen niet bedriegen zal Den Haag op 7 Januari overstroomd worden door legioenen vreemdelingen. Iedereen wil een glimp van de glorie van den bruidstoet opvangen of, als dat niet mogelijk zou zijn, tenminste toch genieten van de uitzonderlijk mooie versieringen, de sprookjesachtige verlichting.

Hotels, pensions, particuliere huizen, ze hebben geen bed meer vrij, zóó groot is de toeloop van degenen, die wat langer dan één enkel dagje van de feestelijkheden willen genieten.

Op reis naar Den Haag, het beteekent vóór alles rekening houden met alle mogelijke eventualiteiten. Warme winterjas, die, zooals ons model, liefst tot aan den hals gesloten kan worden. Daarnaast echter ook de regenplunje niet vergeten. Is er geen plaats binnenshuis besproken en wordt het dus urenlang buiten bivakkeeren, dan kan het haast niet zonder paar dik-gevoerde overschoenen of op zijn minst toch dik gebreide ski-sokjes.

Feestweek in Den Haag! Jolijt in elk café en restaurant! Na gezelligen rondgang door de feestelijke straten voelt men behoefte aan eenige verpoozing binnenshuis, en is men, vooral bij regenweer, blij den mantel even te kunnen uitgooien en te pronken met het gezellige gekleede middagjurkje. Op ons plaatje zien we zwarte angorastof met applicatie van stukjes grof metaalweefsel. Stukjes, die er op een vernuftige wijze op bevestigd zijn, dat het den indruk wekt als waren de buitenkanten uitgerafeld.

Tenslotte de avond! Behalve den grooten gala-avond in 't Gebouw en de partijen van de legaties

en autoriteiten, is er tóch gelegenheid te over om 't feestgewaad te luchten. Verschillende groote hotels arrangeren festijnen en de Haagsche middenstand kan bevestigen, dat er links en rechts al veel voor dit doel gekocht is.

Een avondtoilet moet degene, die in Den Haag logeeren gaat en vooruit niet precies weet hoe het program zal luiden, voorzichtigheidshalve niet al te gekleed nemen. Ons model van ragfijne zwarte kant op ruischende witte zijde is niet alleen 't summum van goeden smaak maar door de lange mouwen tevens geschikt voor feestelijkheden van verschillenden aard. Prachtig is de coupe van den onwezenlijk wijden rok, die zoo eigenaardig contrasteert tegen het strakke lijfje en mouwen.

Met de feestweek naar Den Haag! Laten we vooral niet vergeten een paar stevige stappers in den koffer te pakken, want er valt een massa te zien en te beleven. En moeten we den stoet buiten afwachten, wat in de meeste gevallen beteekent vier uur of meer blootgesteld zijn aan de grillen van 't Januariweer, dan wég met alle menschelijk opzicht en alles, wat maar eenigszins warmte geeft, over elkaar heen aangetrokken!

VOOR KOUDE DAGEN

1a. Eenvoudige mantel van angora-stof, rug met kleine ceintuur, kraag en revers van bont. Benodigde stof: 3 m. à 140 cm. breed.

2a. Mantel van tweed-diagonaal, hoog gesloten met tijgerbontkraag, één rij knopen. Benodigde stof: 3 m. à 140 cm. breed.

3a. Japon van dunne wollen stof, mouw met schouder-epauletten versierd met stiksels, rierkante hals, lichte kraag. Benodigde stof: 3 m. à 130 cm. breed.

Verkrijgbaar in de maten 40, 42, 44, 46.

Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan 't modealbum „Winterweelde”, zijn patronen verkrijgbaar tegen den prijs van 50 cts. voor complets, 35 cts. voor mantels en japonnen en 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjassies en kinderkleding. Bij bestelling vooral opgeven het gewenschte maatnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger; door girostorting op No. 295651; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (alleen van 5 en 6 ct.) aan het

PATRONENKANTOOR „PANORA”

NASSAUPLEIN 1. HAARLEM

waarbij 10 cts. extra voor toezending per post verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

NUTTIGE WENKEN

Om koekepannen weer mooi helder en schoon te krijgen, wrijven we ze stevig af met gewoon keukenzout, wat ons al een heel eind op den goeden weg helpt.

Alvorens linoleum met was te behandelen, kunnen we een doek nemen, dien bevochtigen met paraffine en daarmee over het linoleum wrijven. Het werk zal dan gemakkelijker vallen en de resultaten zullen uitstekend zijn.

Bij het wasschen van gekleurde zij is het aanbevelenswaardig, wat methylicalcohol door het laatste spoelwater te doen. Het geeft de zij een mooien glans.

Hebben we kurken tafelmattjes, die er wat onogelijk uitzien, dan kunnen we die prachtig opknappen, door ze een laagje Japansche lak te geven, waardoor ze er niet alleen aardig gaan uitzien, maar ook afwaschbaar worden.

Door onzen vilthoed stevig af te wrijven met droog, oud wittebrood, krijgt hij ongetwijfeld weer veel van zijn oude uiterlijk terug. We moeten er wel op letten, dat het brood werkelijk heelemaal droog is.

Een tip voor menschen die verkouden zijn of bang zijn het te worden: neem 'n doek en doop dien even in heet water, waarin wat lysol is gedaan. Wikkel den doek vervolgens om een pakje witte papieren servetjes. Als ze droog zijn, kunnen ze prachtig gebruikt worden als zakdoeken. De lysol werkt dan ontsmettend.

Wanneer we wat aardappelschillen met het water in onzen ketel laten koken en het geheel vervolgens laten afkoelen, zullen we er verwonderd over zijn, dat de ketel van binnen zoo prachtig schoon is geworden.

Om gegalvaniseerde emmers schoon te krijgen, maken we van meel en koud water een glad papje, en voegen daarna kokend water toe.

We bestrijken den binnenkant van den emmer nu met 'n dun laagje van de pap, terwijl die nog warm is. Laat den emmer in de zon drogen. Als hij goed droog is zal het laagje er gemakkelijk afgaan en de emmer is weer als nieuw.

Als er in wollen dekens vuile plekken voorkomen, behoeven we niet de heele deken te wasschen. We kunnen eenvoudig de vuile plekken afnemen met een spons en zeepvlokken, zonder dat het weefsel er onder te lijden heeft.

Om een rokband te stijven, wrijven we den onderkant in met een stukje huishoudzeep. Daarna strijken we den bovenkant met een heet ijzer.

Theevlekken in tafellinnen of theedoeken bedekken we eenige uren voordat ze gewasschen worden met wat glycerine.

Om witten kalkaanslag op zwart aardewerk te verwijderen, nemen we het goed af met een vochtig doekje, waarop citroensap is gedaan.

Spoel het aardewerk vervolgens af en laat het drogen.

Giet na het koken de pannen en het andere vaatwerk altijd direkt vol met water. De lucht van gekookte groenten of visch zal dan onmiddellijk verdwijnen.

Wil een glazen stop niet van de flesch af, dan binden we een touwtje strak om den hals en draaien dit met behulp van de twee uiteinden heel vlug verschillende malen achter elkaar rond. De hals van de flesch wordt door deze beweging warm en zet een weinig uit, waarna de stop gemakkelijk kan worden verwijderd.

**Voor Uw mond....
het allerbeste!**

Het allerbeste en het allerveiligste! Geen „hardhandig” middel, dat meer krast dan schoonmaakt. Pastol bestrijdt het tandsteen, op unieke manier. Pastol lost n.l. het tandsteen op, zonder één krasje op Uw glazuur!

NEDERLANDSCH FABRIKAAT

Gütermann's
Naaiwijze

Geeft Uw kinderen ZON!

Speciaal in de zon-arme maanden komen ze hieraan te kort. U kunt dat gemis aan „zon” te bestralen. Ultra-violette stralen als van de zon, met dezelfde genezende kracht, zullen Uw kind gezonder doen worden. Alleen in geval van ziekte, moet U eerst den raad van den dokter inwinnen.

Vraagt de gratis prospectus No. 843 en een demonstratie die U tot niets verplicht.

Gebruik vóór de bestraling en voor huidverzorging „Engadin-Crème”

Kunstmatige HOOGTEZON ORIGINEEL HANAU

N.V. „Almara”, Amsterdam, C. (107) Rokin 86, Tel. 37822-35822
(Ook verkrijgbaar bij andere Med. Instrumenten-Handelaars)

請
給
我
新
眼

[„Geef mij
Nieuwe
Oogen!”]

Dertig eeuwen geleden leerden de Chineesche wijzen hun volgelingen, dat de Goden een bede om „nieuwe oogen” nimmer verhoorden. Oogen waren niet te repareeren en bedorven oogen zijn nog *altijd* niet te repareeren. Daarbij zijn oogen teer. U bederft ze reeds, wanneer U 's avonds constant werkt of leest, terwijl er een lamp van minder dan 150 dekalumen in Uw middenlicht brandt. Controleert, of dit minimum aanwezig is. Let erop, dat er behoorlijk licht is bij de stoel, waarin U zit te lezen, of op de tafel, waar U werkt. - Een

extra lampje is een zegen voor oogen en gezondheid!

Daarbij is goed licht uiterst goedkoop. Een Philips' „Bi-Arlita”-lamp van 150 dekalumen geeft voor 1 à 2 cent een heelen avond helder licht, berekend naar de meest-gebruikelijke stroomtarieven.

★ Een reeks belangrijke waarheden over oogen en verlichting vindt U vlot uiteengezet in ons werkje: „Van het Wondere Zien”. Vraagt het aan: het is gratis!

PHILIPS'
„BI-ARLITA”

N.V. PHILIPS' GLOEI-

LAMPENFABRIEKEN, EINDHOVEN